

คู่มือการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐
(เฉพาะเจ้าหน้าที่)

เอกสารใช้ในการประชุม กข.กสร.
กรุณาส่งคืนเมื่อปิดการประชุม

กสร. ที่ ๓๓/๒๕๔๕

กองนิติการ

กันยายน ๒๕๔๕

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พร้อมด้วยกฎกระทรวง
ประกาศ ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๑
บททั่วไป	
ชื่อพระราชบัญญัติ (มาตรา ๑)	๑
วันใช้บังคับ (มาตรา ๒)	๑
กฎหมายเดิม หรือกฎ หรือระเบียบที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติฯ (มาตรา ๓)	๑
คำนิยาม (มาตรา ๔)	๑
ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๕)	๒
สำนักคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๖)	๒
หมวด ๑ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	
การส่งข้อมูลข่าวสารของราชการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗ – ๘)	๒
การจัดข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้เอง (มาตรา ๙)	๓
การเปิดเผยโดยกฎหมายอื่นที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ (มาตรา ๑๐)	๔
การขอข้อมูลข่าวสารของราชการเฉพาะราย (มาตรา ๑๑ – ๑๒)	๔
สิทธิของประชาชนกรณีหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน เข้าตรวจดูได้เองหรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้เมื่อมีการร้องขอ (มาตรา ๑๓)	๔
หมวด ๒ ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย	
ข้อมูลข่าวสารสถาบันพระมหากษัตริย์ (มาตรา ๑๔)	๕
ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย (มาตรา ๑๕)	๕

การกำหนดระเบียบเพื่อคุ้มครองข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๑๖)	๕
การคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ (มาตรา ๑๗)	๖
การอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยหรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน (มาตรา ๑๘)	๖
การพิจารณาข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งไม่เปิดเผย (มาตรา ๑๙)	๖
การคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำโดยสุจริต (มาตรา ๒๐)	๖
หมวด ๓ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	
ความหมาย (มาตรา ๒๑)	๗
การปฏิบัติหน่วยงานของรัฐที่จัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (มาตรา ๒๒ – ๒๓)	๗
ข้อยกเว้นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (มาตรา ๒๔)	๘
การเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล (มาตรา ๒๕)	๘
หมวด ๔ เอกสารประวัติศาสตร์	
การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๒๖)	๙
หมวด ๕ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
คณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๒๗ – ๓๐)	๑๐
การดำเนินการของคณะกรรมการ (มาตรา ๓๑ – ๓๔)	๑๑
หมวด ๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	
คณะกรรมการวินิจฉัยฯ อำนาจหน้าที่และการดำเนินการ (มาตรา ๓๕ – ๓๙)	๑๑
หมวด ๗ บทกำหนดโทษ	
ฐานความผิดและอัตราโทษ (มาตรา ๔๐ – ๔๑)	๑๒
บทเฉพาะกาล	
ข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับ (มาตรา ๔๒)	๑๒
การใช้ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ (มาตรา ๔๓)	๑๓

กฎกระทรวง

กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ๑๔

ว่าด้วยการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ๑๖

ว่าด้วยบุคคลผู้มีสิทธิดำเนินการแทนเจ้าของข้อมูล

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ๑๘

ว่าด้วยการตรวจสอบหรือทบทวนการขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

บันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ๒๐

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ๒๑

ว่าด้วยกำหนดตัวเจ้าหน้าที่วินิจฉัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

กฎกระทรวง กำหนดหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องนำประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ๒๓

ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ ๒๔

ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู

- คำอธิบาย ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ ๒๖

การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูตามมาตรา ๙

แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ ๒๗

ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ

- คำอธิบาย ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสาร ๒๘

ของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ

เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง ๓๐

ของข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐ ที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้วเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๓๒
เรื่อง การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๓๓
- บัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	๓๖
เรื่อง การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	
เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง ของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๓๘
ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	
บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัย ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	๔๐
ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒	๔๑
บททั่วไป (ข้อ ๑ – ข้อ ๓)	๔๑
หมวด ๑ อำนาจหน้าที่ และองค์คณะ (ข้อ ๔ – ข้อ ๑๔)	๔๑
หมวด ๒ การพิจารณาและวินิจฉัย (ข้อ ๑๕ – ข้อ ๒๙)	๔๓

มติคณะรัฐมนตรี

วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑	๔๗
วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒	๔๗
วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒	๔๘
วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑	๔๘
วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๓	๔๙
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓	๔๙
วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕	๕๐
วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖	๕๐
วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗	๕๐
วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙	๕๑
วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐	๕๑
วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๒	๕๒

ส่วนที่ ๒ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔
พร้อมคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔	๕๓
ข้อความทั่วไป (ข้อ ๑ – ข้อ ๔)	๕๓
หมวด ๑ บททั่วไป (ข้อ ๕ – ข้อ ๑๐)	๕๓
ส่วนที่ ๑ องค์การรักษาความปลอดภัย (ข้อ ๕ – ข้อ ๑๐)	๕๕
ส่วนที่ ๒ ประเภทชั้นความลับ (ข้อ ๑๑ – ข้อ ๑๕)	๕๕
หมวด ๒ การกำหนดข้อความลับ	๕๖
ส่วนที่ ๑ ผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับ (ข้อ ๑๖ – ข้อ ๒๐)	๕๖
ส่วนที่ ๒ การแสดงชั้นความลับ (ข้อ ๒๑ – ข้อ ๒๒)	๕๗
ส่วนที่ ๓ การปรับชั้นความลับ (ข้อ ๒๓ – ข้อ ๒๔)	๕๗

หมวด ๓ การทะเบียน	๕๘
ส่วนที่ ๑ นายทะเบียน (ข้อ ๒๕ – ข้อ ๒๘)	๕๙
ส่วนที่ ๒ การตรวจสอบ (ข้อ ๒๙ – ข้อ ๓๐)	๕๙
หมวด ๔ การดำเนินการ	๕๙
ส่วนที่ ๑ การจัดทำ (ข้อ ๓๑ – ข้อ ๓๒)	๕๙
ส่วนที่ ๒ การสำเนาและการแปล (ข้อ ๓๓)	๖๐
ส่วนที่ ๓ การโอน (ข้อ ๓๔)	๖๐
ส่วนที่ ๔ การส่งและการรับ (ข้อ ๓๕ – ข้อ ๔๓)	๖๐
ส่วนที่ ๕ การเก็บรักษา (ข้อ ๔๔)	๖๒
ส่วนที่ ๖ การยืม (ข้อ ๔๕)	๖๒
ส่วนที่ ๗ การทำลาย (ข้อ ๔๖)	๖๒
ส่วนที่ ๘ การปฏิบัติในเวลาฉุกเฉิน (ข้อ ๔๗)	๖๓
ส่วนที่ ๙ กรณีสูญหาย (ข้อ ๔๘)	๖๓
ส่วนที่ ๑๐ การเปิดเผย (ข้อ ๔๙ – ข้อ ๕๐)	๖๓
บทเฉพาะกาล (ข้อ ๕๑ – ข้อ ๕๓)	๖๔
ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี	๖๕
เรื่อง กำหนดแบบเอกสารตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของพระราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔	๖๕
ทะเบียนรับ (แบบ ทขล.๑)	๖๖
ทะเบียนส่ง (แบบ ทขล.๒)	๖๗
ทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ (แบบ ทขล.๓)	๖๘
ใบปกข้อมูลข่าวสารลับ	
ลับ	๖๙
ลับมาก	๗๐
ลับที่สุด	๗๑
ใบตอบรับ	๗๒
บันทึกการยืม	๗๓
ใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ	๗๔

คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ ๑๕๐๗/๒๕๔๔	๗๕
เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับ	๗๕
ส่วนที่ ๓ ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ พร้อมด้วยประกาศ คำสั่ง และหนังสือเวียนฯ	
ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานฯ	๗๖
บททั่วไป (ข้อ ๑ – ข้อ ๔)	๗๖
หมวด ๑ การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร (ข้อ ๕ – ข้อ ๖)	๗๗
หมวด ๒ คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมฯ (ข้อ ๗ – ข้อ ๑๑)	๗๗
หมวด ๓ การขอข้อมูลข่าวสารและการอนุญาต (ข้อ ๑๒ – ข้อ ๑๘)	๗๘
หมวด ๔ การบริการข้อมูลข่าวสาร (ข้อ ๑๙ – ข้อ ๒๔)	๗๙
ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๘๕
เรื่อง การจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๘๕
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐	
คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๘๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๘๗
คำสั่งที่ ๑๑๓๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๓	๘๗
คำสั่งที่ ๑๒๔๓/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓	๘๙
คำสั่งที่ ๖๖๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๕	๙๐
คำสั่งที่ ๑๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖	๙๑
คำสั่งที่ ๑๑๔/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑	๙๓
หนังสือเวียนของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	
และแบบรายงานผลการปฏิบัติ (แบบ กข.กสร.๑)	
เรื่อง ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓	๙๕
หนังสือที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓	๙๕
หนังสือที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๖๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓	๙๖

เรื่อง การรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หนังสือกองนิติการที่ รส ๐๖๐๕/๑๘๗๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔	๙๗
แบบรายงานผลการปฏิบัติการให้บริการข้อมูลข่าวสารฯ (แบบ กข.กสร.๑)	๑๐๐
คำอธิบายการกรอกแบบรายงาน	๑๐๒
ส่วนที่ ๔ แนวปฏิบัติการมีคำสั่งให้เปิดเผย มิให้เปิดเผย หรือไม่รับฟังคำคัดค้านการขอข้อมูลข่าวสารของราชการ พร้อมด้วยสรุปคำวินิจฉัยของคณะทำงาน กข.กสร. และแนวการตอบ ข้อหาหรือของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๑๐๔
แนวปฏิบัติการมีคำสั่งให้เปิดเผย มิให้เปิดเผย หรือไม่รับฟังคำคัดค้าน การขอข้อมูลข่าวสารของราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๑๐๔
หนังสือเวียนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง แนวปฏิบัติการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของราชการ	
หนังสือ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕	๑๐๔
หนังสือ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕	๑๐๕
แนวปฏิบัติการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๑๐๖
แนวการพิจารณา การวินิจฉัยและการตอบข้อหาหรือ ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๑๑๘
เรื่อง การขอคัดสำเนาข้อบังคับของสหภาพแรงงาน	๑๑๘
เรื่อง การขอรายชื่อสมาชิก, ระเบียบข้อบังคับและข้อปฏิบัติ บันทึกรายงาน การประชุม และหนังสือมอบอำนาจในการเจรจาข้อตกลงเกี่ยวกับ สภาพการจ้างของสหภาพแรงงาน	๑๒๐
เรื่อง การขอข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการและจำนวนลูกจ้าง	๑๒๒
เรื่อง ผู้มีอำนาจสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ การดำเนินคดีเปิดเผยได้หรือไม่ เพียงใด	๑๒๕
เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจแรงงาน ตามแบบ ตร. ๑	๑๒๘
เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายชื่อสถานประกอบกิจการ ชื่อสารเคมีอันตราย และปริมาณการจัดเก็บ	๑๓๑

เรื่อง พนักงานสอบสวนขอเอกสารประกอบสำนวนการสอบสวน	๑๓๔
เรื่อง ขอรบข้อมูลข่าวสารการใช้จ่ายงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์	๑๓๘
เรื่อง การขอคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ เพื่อใช้ประกอบการฟ้องเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ต่อศาลแรงงาน	๑๔๐

ส่วนที่ ๕ สรุปแนวคำพิพากษาศาลฎีกา คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	๑๔๓
--	-----

สรุปแนวคำพิพากษาศาลฎีกา	๑๔๓
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๒๖/๒๖๔๓	

สรุปคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร	
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารการดำเนินการทางวินัย	๑๔๖
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร	๑๔๘
เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านแรงงานของ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ล พานิชเชื่องในก่อสร้าง ของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดอุบลราชธานี	๑๕๒

ส่วนที่ ๖ สรุปสาระสำคัญตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ และการปฏิบัติของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	
๑. หลักการและแนวความคิด	๑๕๕
๒. ความหมายและขอบเขต	๑๕๕
๓. การบริหารงานข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	๑๕๘
๔. การจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และแนวปฏิบัติของกรม	๑๖๐
๔.๑ การนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดในมาตรา ๗ ไปลงพิมพ์ ในราชกิจจานุเบกษา	๑๖๐
๔.๒ การจัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙	๑๖๓
๔.๓ การจัดหาหรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการให้บุคคลที่มาขอ เป็นการเฉพาะรายตามมาตรา ๑๑	๑๖๖

	หน้า
๕. การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๑๗๐
๕.๑ หน้าที่หน่วยงานของรัฐ	๑๗๐
๕.๒ การขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	๑๗๑
๖. เอกสารประวัติศาสตร์	๑๗๒
๗. ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่	๑๗๓
คณะผู้จัดทำ	

พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐
เป็นปีที่ ๕๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่มีสื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย และนิติบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่มีทุนเกินกึ่งหนึ่งเป็นของคนต่างด้าว ใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือให้ถือว่าใบหุ้นนั้นคนต่างด้าวเป็นผู้ถือ

(๒) สมาคมที่มีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

(๓) สมาคมหรือมูลนิธิที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของคนต่างด้าว

(๔) นิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือนิติบุคคลอื่นใดที่มีผู้จัดการหรือกรรมการเกินกึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ถ้าเข้าไปเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ สมาชิก หรือมีทุนในนิติบุคคลอื่นให้ถือว่าผู้จัดการหรือกรรมการ หรือสมาชิก หรือเจ้าของทุนดังกล่าวเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นในสังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการและคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๗ หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

(๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน

(๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน

(๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ

(๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้ว ถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว

ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขายหรือจำหน่ายจ่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๘ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาจะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร

มาตรา ๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อมูลข่าวสารที่จัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ อยู่ด้วย ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งได้ ในกรณีที่สมควรหน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ จะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คนต่างด้าวจะมีสิทธิตามมาตรานี้เพียงใดให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๙ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผย ด้วยวิธีการอย่างอื่น

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อมูลข่าวสารของราชการใดมีสภาพที่อาจบอบสลายง่าย หน่วยงานของรัฐจะขอขยายเวลาในการจัดหาให้ หรือจะจัดทำสำเนาให้ในสภาพอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้อีก

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐจัดทำให้ตามวรรคหนึ่งต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วในสภาพที่พร้อมจะให้ได้ มิใช่เป็นการต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการณที่ขอนั้นมิใช่การแสวงหาผลประโยชน์ทางการค้า และเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพสำหรับผู้นั้นหรือเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ หน่วยงานของรัฐจะจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ก็ได้

บทบัญญัติวรรคสามไม่เป็นการห้ามหน่วยงานของรัฐที่จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการใดขึ้นใหม่ให้แก่ผู้ร้องขอ หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐนั้นอยู่แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามมาตรา ๑๑ โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ แม้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนสาขาของหน่วยงานแห่งนั้นหรือจะอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก็ตาม ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอให้คำแนะนำไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐผู้รับคำขอเห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบที่กำหนดตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป

มาตรา ๑๓ ผู้ใดเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่จัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ หรือไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ตนตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ หรือคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่มีการร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องเรียน ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาออกไปได้ แต่ต้อง แสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินหกสิบวัน

หมวด ๒

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

มาตรา ๑๔ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบัน พระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้

มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงาน ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

(๑) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสารหรือไม่ก็ตาม

(๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

(๕) รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มา โดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใดและเพราะเหตุใด และให้ถือว่าการมีคำสั่งเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชา แต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดใน พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติว่าข้อมูลข่าวสารของราชการจะเปิดเผย ต่อบุคคลใดได้หรือไม่ภายใต้เงื่อนไขเช่นใด และสมควรมีวิธีการรักษามิให้รั่วไหลให้หน่วยงานของรัฐกำหนด

วิธีการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ

ในกรณีที่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบต้องพิจารณาคำคัดค้านและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มิคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้จนกว่าจะล่วงพ้นกำหนดเวลาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ หรือจนกว่าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นได้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๙ การพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้นไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือศาลก็ได้ จะต้องดำเนินการกระบวนการพิจารณาโดยมิให้ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแก่บุคคลอื่นใดที่ไม่จำเป็นแก่การพิจารณา และในกรณีที่จำเป็นจะพิจารณาลับหลังคู่กรณีหรือคู่ความฝ่ายใดก็ได้

มาตรา ๒๐ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใด แม้จะเข้าข่ายต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายใดให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบหากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยถูกต้องตามระเบียบตามมาตรา ๑๖

(๒) ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด เพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ หรือชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นจากความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมีในกรณีดังกล่าว

หมวด ๓

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ “บุคคล” หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย และบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

มาตรา ๒๒ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจออกระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำบทบัญญัติวรรคหนึ่ง (๓) ของมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าวก็ได้

หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่จะกำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งนั้น ต้องเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการเปิดเผยประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการดำเนินการของหน่วยงานดังกล่าว

มาตรา ๒๓ หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพียงเท่าที่เพียงพอ และจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น และยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่จะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียโดยตรงของบุคคลนั้น

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอเกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

- (ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้
- (ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
- (ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ
- (ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล
- (จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล
- (ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้องอยู่เสมอ

(๕) จัดระบบรักษาความปลอดภัยให้แก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบล่วงหน้าหรือพร้อมกับการขอข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ที่จะนำข้อมูลมาใช้ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ และกรณีที่ขอข้อมูลนั้นเป็นกรณีที่น่าจะให้ข้อมูลได้ด้วยความสมัครใจหรือเป็นกรณีมีกฎหมายบังคับ

หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบในกรณีการให้จัดส่งข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไปยังที่ใดซึ่งจะเป็นผลให้บุคคลทั่วไปทราบข้อมูลข่าวสารนั้นได้ เว้นแต่เป็นไปตามลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้รับล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยดังต่อไปนี้

(๑) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๒) เป็นการใช้อ้างอิงข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(๓) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้วยการวางแผน หรือการสถิติ หรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(๔) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(๕) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจสอบคุณค่าในการเก็บรักษา

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(๗) เป็นการให้ซึ่งจำเป็น เพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

(๙) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจหรือได้รับสำเนาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น และให้นำมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปิดเผยรายงานการแพทย์ที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้ากรณีมีเหตุอันควรเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเปิดเผยต่อเฉพาะแพทย์ที่บุคคลนั้นมอบหมายก็ได้

ถ้าบุคคลใดเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตนส่วนใดไม่ถูกต้องตามที่แท้จริง ให้มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าว และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสาร โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ และไม่ว่ากรณีใดๆ ให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิร้องขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอของตนแนบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องได้

ให้บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิทธิดำเนินการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรานี้แทนผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรมแล้วก็ได้

หมวด ๔ เอกสารประวัติศาสตร์

มาตรา ๒๖ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาหรือมีอายุครบกำหนดตามวรรคสองนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อคัดเลือกไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า

กำหนดเวลาต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการตามวรรคหนึ่งให้แยกประเภท ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปี

(๒) ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ เมื่อครบยี่สิบปี

กำหนดเวลาตามวรรคสอง อาจขยายออกไปได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๓) หน่วยงานของรัฐยังจำเป็นต้องเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารของราชการไว้เองเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย โดยต้องจัดเก็บและจัดให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามที่จะตกลงกับหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

(๔) หน่วยงานของรัฐเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารนั้นยังไม่ควรเปิดเผย โดยมีคำสั่งขยายเวลากำกับไว้เป็นการเฉพาะราย คำสั่งการขยายเวลานั้นให้กำหนดระยะเวลาไว้ด้วย แต่จะกำหนดเกินคราวละห้าปีไม่ได้

การตรวจสอบหรือทบทวนมิให้มีการขยายเวลาไม่เปิดเผยจนเกินความจำเป็น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

บทบัญญัติตามมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่คณะรัฐมนตรีหรือกระเปาะียบกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำลายหรืออาจทำลายได้โดยไม่ต้องเก็บรักษา

หมวด ๕ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มาตรา ๒๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกอบด้วยรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกเก้าคนเป็นกรรมการ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๒๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) สอดส่องดูแล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่ได้รับคำขอ
- (๓) เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๓
- (๕) จัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
- (๗) ดำเนินการเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๓๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๒๗ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่อง หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๑ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลใดมาให้อัยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่คำขอไม่ว่าจะเป็นกรณีมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๒๕ ถ้าผู้มีความไม่เชื่อว่าเป็นความจริงและร้องเรียนต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวข้องได้ และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบ

หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยินยอมให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของตนได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้หรือไม่ก็ตาม

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้และให้นำความในมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มาตรา ๓๕ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสม ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

การแต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น ความมั่นคงของประเทศ เศรษฐกิจและการคลังของประเทศ หรือการบังคับใช้กฎหมาย

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร คณะหนึ่งๆ ประกอบด้วยบุคคลตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคน และให้ข้าราชการที่คณะกรรมการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีพิจารณาเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐแห่งใด กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งมาจากหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นจะเข้าร่วมพิจารณาด้วยไม่ได้

กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จะเป็นเลขานุการหรือผู้ช่วยเลขานุการไม่ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขาภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่คณะกรรมการได้รับคำอุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุด และในการมีคำวินิจฉัยจะมีข้อสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร แต่ละสาขา วิธีพิจารณาและวินิจฉัย และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัย ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ และบทกำหนดโทษที่ประกอบกับบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยอนุโลม

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการที่สั่งตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ บทบัญญัติมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มิให้ใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์ข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการจะกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๖ จะได้กำหนดเป็นอย่างอื่น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ในระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความเป็นจริง อันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาลโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้อีกประการหนึ่งด้วย ประกอบกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๔๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พร้อมสำเนาหนึ่งชุด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่แนบท้ายกฎกระทรวงนี้ และเก็บรักษาไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดเก็บรวบรวมบัญชีหรือสำเนาบัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้เป็นระบบกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสาร นั้น เพื่อความสะดวกในการเก็บรักษาของหน่วยงานของรัฐและตรวจสอบของบุคคลที่ขอตรวจสอบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับตน ตามมาตรา ๒๕

ข้อ ๓ กรณีที่บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมีส่วนที่เห็นควรไม่เปิดเผยแก่ผู้ขอตรวจสอบหรือขอยืมอยู่ด้วย หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะตัดรายการใดออกจากรายการในบัญชีที่จะเปิดเผยก็ได้ แต่อย่างน้อยต้องคงรายการที่แสดงลำดับที่ วัน เดือน ปี ที่ขอตรวจสอบหรือขอยืมไว้ และให้แสดงเหตุผลที่ไม่เปิดเผยไว้ในช่องหมายเหตุด้วย

ให้ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

บัญชีแสดงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ชื่อของข้อมูลข่าวสาร.....

ลำดับที่	วัน เดือน ปี ที่ขอ ตรวจสอบ หรือยื่น	วัตถุประสงค์ในการขอ ตรวจสอบ หรือยื่น	ชื่อผู้ขอตรวจ หรือยื่น และ หลักฐานแสดงตัวบุคคล	ลายมือชื่อผู้ขอตรวจ หรือยื่น	วัน เดือน ปี ที่คืน	ชื่อผู้คืน	ลายมือชื่อผู้คืน	หมายเหตุ

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นผู้เยาว์ ให้ผู้ใช้อำนาจปกครองมีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๕ วรรคห้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เยาว์มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์ด้วย

ข้อ ๒ ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนไร้ความสามารถ ให้ผู้อนุบาลมีสิทธิดำเนินการแทนมาตรา ๒๕ วรรคห้า

ข้อ ๓ ในกรณีเจ้าของข้อมูลเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถไม่สามารถทำการตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ด้วยตนเอง เพราะเหตุมีกายพิการหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีเหตุอื่นทำนองเดียวกันให้ผู้พิทักษ์มีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๕ วรรคห้า

ข้อ ๔ ในกรณีเจ้าของข้อมูลถึงแก่กรรม และมีได้ทำพินัยกรรมกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้บุคคลดังต่อไปนี้มีสิทธิดำเนินการแทนตามมาตรา ๒๔ ได้ตามลำดับก่อนหลังดังต่อไปนี้

- (๑) บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรม
- (๒) คู่สมรส
- (๓) บิดาหรือมารดา

(๔) ผู้สืบสันดาน

(๕) พี่น้องร่วมบิดามารดา

(๖) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในกรณีตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ ให้บุคคลตามข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) มีสิทธิดำเนินการแทนได้ไม่ว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดจะมีความเห็นเช่นใดก็ตาม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนดในมาตรา ๒๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่น้อยกว่าสามเดือน หากหน่วยงานของรัฐเจ้าของข้อมูลข่าวสาร ประสงค์จะขอขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยข้อมูลออกไปอีก ให้จัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารที่จะขอขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยพร้อมทั้งเหตุผลอื่นต่อบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรีและสำนักงานปลัดสำนักงานนายกรัฐมนตรีให้ยื่นต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานปลัดทบวง ให้ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการ

(๓) กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ให้ยื่นต่อปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี

(๔) สำนักงานจังหวัด หรือสำนักงานอำเภอ ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(๖) เทศบาล สุขาภิบาล ให้ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๗) องค์การบริหารส่วนตำบล ให้ยื่นต่อนายอำเภอ

(๘) สำนักงานเลขาธิการผู้แทนราษฎร หรือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้ยื่นต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

(๙) ศาล หรือศาลภาค ให้ยื่นต่ออธิบดีศาลนั้นๆ

(๑๐) รัฐวิสาหกิจ องค์กรควบคุมวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐหรือหน่วยงานอื่นของรัฐให้ยื่นต่อผู้มีอำนาจควบคุมหรือกำกับดูแล แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒ เมื่อได้รับบัญชีข้อมูลข่าวสารที่ขอขยายระยะเวลาไม่เปิดเผยให้มีผู้มีอำนาจให้ความเห็นชอบตามข้อ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย บุคคลตามความจำเป็น แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมการตามวรรคแรก จะต้องประกอบด้วยบุคคลซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดของหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลดังกล่าว เป็นองค์คณะไม่น้อยกว่าสองในสาม

ข้อ ๓ การประชุมของคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อ ๒ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๙ ถึงมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติประการใด ให้หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารปฏิบัติตามของคณะกรรมการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หลักการ

กำหนดระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๒๐ (๒)

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ในระดับตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำหน้าที่วินิจฉัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ที่มีปัญหาต้องพิจารณาทั้งในด้านการรักษาความลับเพื่อประโยชน์ในราชการ และในด้านประโยชน์อื่นอันสำคัญที่ทำให้อาจจำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกิดดุลยภาพระหว่างการรักษาความลับกับประโยชน์อื่นที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๒)

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

การมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลใด ให้เป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการที่เป็นข้าราชการธุรการ ข้าราชการฝ่ายอัยการที่เป็นข้าราชการธุรการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครู ข้าราชการรัฐสภาสามัญหรือข้าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป

(๒) ข้าราชการทหาร หรือข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นและเป็นผู้ซึ่งมีชั้นยศตั้งแต่ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี ขึ้นไปแล้วแต่กรณี

(๓) ข้าราชการตุลาการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการตุลาการชั้น ๒ ขึ้นไป

(๔) ข้าราชการอัยการซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ข้าราชการอัยการชั้น ๒ ขึ้นไป

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่น หรือปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดสุขาภิบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาตำบล หรือปลัดเมืองพัทยา ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นแล้วแต่กรณี

(๖) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(๗) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานอิสระของรัฐ หรือผู้บริหารระดับเลขาธิการผู้อำนวยการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันของหน่วยงานอิสระของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

(๘) บุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งควบคุมการปฏิบัติงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือหัวหน้าสำนักงานขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว ซึ่งมีหน้าที่ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๒

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

กฎกระทรวง

กำหนดหน่วยงานของรัฐที่ไม่ต้องนำประเภทข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

พ.ศ. ๒๕๔๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายกรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยงานของรัฐที่อาจออกกระเปียบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่มีให้นำมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาใช้บังคับกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของศูนย์รักษาความปลอดภัย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ
ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ กำหนดให้
หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการ
ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการ
ค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้สะดวกตามสมควรตามกำลังบุคลากรและงบประมาณที่มี

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำดัชนีที่มีรายละเอียดเพียงพอสำหรับประชาชน
สามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ได้เอง

ข้อ ๓ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑ ไว้ให้ประชาชนสามารถ
ตรวจดูได้โดยสะดวก

กรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่ จะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก
หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดู
ข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

ข้อ ๔ การให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานของรัฐจะกำหนด
ระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยก็ได้ โดยคำนึงถึง
ความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารด้วย

ข้อ ๕ การดำเนินการตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้างต้น หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่นหรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปใช้แทนก็ได้

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารราชการ

คำอธิบาย

ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

การจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู

ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๑ สถานที่ที่หน่วยงานของรัฐ จะจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๙ สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษา จะต้องเป็นสถานที่สะดวกตามสมควร ตามกำลังบุคลากร และงบประมาณที่มีอยู่ เช่น ห้องสมุด หรือห้องที่เกี่ยวข้องกับประชาสัมพันธ์ ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีอยู่แล้ว

ข้อ ๒ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำดัชนีของข้อมูลข่าวสารที่มีรายละเอียดเพียงพอ เช่น หมวดหมู่ และชื่อเรื่องของข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนสามารถค้นหาได้เอง

ข้อ ๓ ในกรณีมีความจำเป็นเรื่องสถานที่หน่วยงานของรัฐจะแยกข้อมูลข่าวสารบางส่วนไปเก็บไว้ต่างหาก หรือให้บริการ ณ สถานที่แห่งอื่นก็ได้ แต่ต้องมีเจ้าหน้าที่ของรัฐอำนวยความสะดวกในการนำข้อมูลข่าวสารที่แยกเก็บไว้ที่อื่นมาให้ประชาชนตรวจดู

ข้อ ๔ ในการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของประชาชน หน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบปฏิบัติเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยหรือความปลอดภัยของหน่วยงานของรัฐก็ได้ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนด้วย

ข้อ ๕ หน่วยงานของรัฐจะจัดข้อมูลข่าวสารไว้ที่ห้องสมุดของหน่วยงานอื่น หรือของเอกชนที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจแทนก็ได้

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือจัดให้มี
ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อ
วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง กำหนดให้ หน่วยงานของรัฐจัดพิมพ์หรือ
จัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไว้เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ
วิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้กำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์หรือ
จัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่
พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓)
ที่มีใช้บังคับอยู่ และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และ
วิธีการนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒ ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๗ (๔)
ที่มีผลใช้บังคับอยู่ และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์
และวิธีการนี้ใช้บังคับ

หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง หมายถึง หน่วยงานของรัฐผู้ตราหรือกำหนด
ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔)

ข้อ ๓ ในกรณีหน่วยงานของรัฐเห็นว่าไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนดในข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ให้ขอขยายระยะเวลาในการจัดทำต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

การขอขยายระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่งให้กระทำก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ แล้วแต่กรณี

กำหนดเวลาตามข้อ ๑ หรือข้อ ๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะเวลาให้ได้ไม่เกินสามเดือนหรือไม่เกินหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ที่เกิดก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหกสิบวันนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

เมื่อได้เสนอแผนงานและโครงการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแผนงานและโครงการดังกล่าวต่อไปโดยไม่ชักช้า เว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะมีมติให้ถือปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๑

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารราชการ

คำอธิบาย

ประกอบหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

การจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อน

วันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ

ข้อ ๑ หน่วยงานของรัฐจะต้องรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๓) ที่มีผลใช้บังคับอยู่และส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในสามเดือนนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๒ แต่ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔) หน่วยงานของรัฐต้องส่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ หน่วยงานของรัฐตามข้อ ๒ นี้ หมายถึงหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ตราหรือผู้กำหนดหรือผู้ออกข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔)

ข้อ ๓ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะขยายระยะเวลาให้ได้ไม่เกินสามเดือนหรือไม่เกินหนึ่งปี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ หน่วยงานของรัฐจะต้องจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ที่เกิดก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เช่น การรวบรวมผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรง รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว จะต้องจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ประชาชนตรวจสอบเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่หลักเกณฑ์และวิธีการนี้ใช้บังคับ โดยหน่วยงานของรัฐเมื่อได้เสนอแผนงานและโครงการดังกล่าวแล้ว หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามแผนงานและโครงการต่อไปโดยไม่ชักช้า เว้นแต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะมีมติให้ถือปฏิบัติเป็นอย่างอื่น ซึ่งการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการนี้มิใช่เป็นการเสนองบประมาณและบุคลากรเพิ่มแต่อย่างใด

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือ
ขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการ

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคสาม กำหนดให้หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วางหลักเกณฑ์การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการได้โดยให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยด้วย ทั้งนี้เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ดังนั้นเพื่อให้การเรียกค่าธรรมเนียมการขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นไปด้วยความเหมาะสมและเป็นแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงให้ความเห็นชอบการกำหนดค่าธรรมเนียมดังกล่าว เป็นการทั่วไป ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารที่หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดได้โดยให้ถือว่าคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบแล้ว คืออัตราดังต่อไปนี้

(๑) ขนาดกระดาษ เอ ๔	หน้าละไม่เกิน ๑ บาท
(๒) ขนาดกระดาษ เอพ ๑๔	หน้าละไม่เกิน ๑.๕๐ บาท
(๓) ขนาดกระดาษ บี ๔	หน้าละไม่เกิน ๒ บาท
(๔) ขนาดกระดาษ เอ ๓	หน้าละไม่เกิน ๓ บาท
(๕) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๒	หน้าละไม่เกิน ๘ บาท
(๖) ขนาดกระดาษพิมพ์เขียว เอ ๑	หน้าละไม่เกิน ๑๕ บาท

๒. การเรียกค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสารในขนาดกระดาษ หรือในอัตราที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ หรือการขอสำเนาที่เป็นสื่อประเภทอื่น หน่วยงานของรัฐ จะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เว้นแต่เป็นการเรียก ค่าธรรมเนียมที่ไม่เกินต้นทุนที่แท้จริง

๓. การเรียกค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารที่ถือว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ ให้คิดในอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกิน ๕ บาท

๔. ในกรณีที่ผู้ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง เป็นผู้มิรายได้น้อย หน่วยงานของรัฐจะพิจารณายกเว้นค่าธรรมเนียม หรือลดอัตราค่าธรรมเนียมให้ตามควรแก่กรณีได้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

(คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา
ของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ (๘) บัญญัติให้อำนาจ
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องจัดไว้ให้ประชาชน
เข้าตรวจดูได้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับประโยชน์จากการเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ ประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐ
ที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชน
เข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ ทั้งนี้ มีกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่อง การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘)

แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ตามที่สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยและองค์กรภาคีได้ขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ออกประกาศกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้เพื่อประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) ตามหนังสือของสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ฉบับลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๑ และเอกสารข้อเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ นั้น

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาข้อเสนอดังกล่าวประกอบกับความเห็นของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นสมควรกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำ จัดให้มี หรือที่มีอยู่ในความครอบครองดูแล ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายใต้กฎหมาย อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศตามบัญชีแนบท้ายประกาศและหรือภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งหน่วยงาน ดังต่อไปนี้ เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. รายงานและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินการ รวมทั้งรายงานการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในส่วนที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานดังกล่าวด้วย

๒. รายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม รวมทั้งรายงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

๓. รายงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและปริมาณการปล่อยสารมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม และรายงานผลกระทบที่เกิดหรืออาจจะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายงานหรือรายงานผลกระทบ แล้วแต่กรณี

๔. รายงานสถานการณ์และหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจวัดหรือตรวจสอบมลพิษ สารพิษ วัตถุอันตรายและหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อมูลหรือรายงานที่เกี่ยวข้องกับสถานะสุขภาพ หรือผลกระทบต่อสุขภาพ ที่เกิดจากมลพิษ สารพิษ วัตถุอันตราย และหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๕. รายงานการศึกษาวิจัยหรือการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการปนเปื้อนของสารพิษในพืชและหรืออาหารที่ผลิตจากพืช และผลกระทบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายงานการตรวจสอบหรือรายงานผลกระทบของการใช้สารเคมีในการเกษตรที่มีต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

๖. รายงานการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับระดับการปนเปื้อนของสารพิษในสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยเฉพาะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. รายงานผลกระทบและหรือรายงานผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลการเฝ้าระวังและหรือข้อมูลข่าวสารอื่น โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสถานะสุขภาพ อาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม

๘. รายงานการศึกษาหรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากอันตรายที่เกิดหรืออาจจะเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการคุ้มครองความปลอดภัยในการประกอบกิจการภาคอุตสาหกรรมด้วย

๙. รายงานการตรวจสอบผลการดำเนินงานที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งผลการดำเนินการตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตามกฎหมายหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับการอนุญาตหรือการอนุมัติ เช่น รายงานผลการตรวจสอบการบำบัดน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรม หรือรายงานการตรวจสอบอื่นที่มีลักษณะเป็นทำนองเดียวกัน

๑๐. รายงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดวางหรือจัดทำผังเมืองรวมและผังเมืองเฉพาะในแต่ละระดับ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำรายดังกล่าว โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพและสังคม

๑๑. สัญญา สัมปทาน ใบอนุญาต ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการหรือการดำเนินการที่มีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและหรือสังคม รวมทั้งสัญญาสัมปทาน และหรือใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการใช้หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติด้วย

๑๒. กรอบการเจรจา ร้างความตกลง และหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งกรอบการเจรจา ร้างความตกลง และหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และรวมถึงตลอดถึงผลการดำเนินการตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้องด้วย

๑๓. นโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

๑๔. รายงานการประชุมและมติที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมทั้งผลกระทบต่อสังคม ของคณะกรรมการที่แต่งตั้งหรือจัดให้มีขึ้นตามกฎหมายหรือโดยมติคณะรัฐมนตรี

๑๕. ข้อมูลข่าวสารและหรือรายงานที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

๑๖. ข้อมูลข่าวสารอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลในเชิงสถิติ แผนที่ และอื่นๆ

ในการดำเนินการเพื่อจัดให้มีข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารและดัชนีสำหรับการสืบค้น ทั้งในรูปแบบหนังสือ เอกสารและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ประชาชนสามารถตรวจดูได้ ณ สถานที่ที่หน่วยงานของรัฐกำหนดตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และหรือโดยช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละหน่วยงานตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่มีประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

สาทิตย์ วงศ์หนองเตย

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

บัญชีแนบท้ายประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘)
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำ จัดให้มี หรือที่มีอยู่ในความครอบครองดูแลตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามกฎหมาย อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพดังต่อไปนี้ เป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้เพื่อประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ตาม มาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ
 - ๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
 - ๑.๒ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
 - ๑.๓ พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕
 - ๑.๕ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๖ พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑
 - ๑.๗ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๘ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๙ พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๐ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๑ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๒ พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕
 - ๑.๑๓ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๔ พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๕ พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๖ พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๗ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๔๒
 - ๑.๑๘ พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๑๙ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - ๑.๒๐ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- ๑.๒๑ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒
- ๑.๒๒ พระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๒๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๒๔ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๒๕ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕
- ๑.๒๖ พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๒๓
- ๑.๒๗ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๒๘ พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. ๒๕๒๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๒๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๓๐ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๓๑ พระราชบัญญัติการชลประทานราษฎร์ พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๓๒ พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๓๓ พระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ๑.๓๔ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. อนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- ๒.๑ อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์
- ๒.๒ สนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการห้ามการปนเปื้อนพิษเพื่ออาหารและการเกษตร
- ๒.๓ อนุสัญญาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายและการกำจัดของเสียอันตรายข้ามแดน
- ๒.๔ อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ๒.๕ อนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๒.๖ อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ
- ๒.๗ อนุสัญญาคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก
- ๒.๘ อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลข่าวสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ
- ๒.๙ อนุสัญญากรุงสต็อกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน
- ๒.๑๐ พิธีสารคาร์ตาเฮนา
- ๒.๑๑ พิธีสารเกียวโต

ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง
ของหน่วยงานของรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้
ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กำหนดข้อมูลข่าวสารอื่นที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นเอกสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๑. ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นรายเดือน ทุกๆ เดือน โดยให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เข้าเสนอราคาและราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา และเหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอราคารายนั้น โดยสรุป เพื่อเป็นตรรกะสำหรับการตรวจสอบของประชาชน

๒. การดำเนินการตาม ๑. ให้จัดทำตามแบบ สขร. ๑ แนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน _____

(ชื่อหน่วยงาน) _____

ลำดับที่	งานจัดซื้อจัดจ้าง	วงเงินงบประมาณ (ราคากลาง)	วิธีซื้อ / จ้าง	ผู้เสนอราคาและราคาที่เสนอ	ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา	เหตุผลที่คัดเลือก โดยสังเขป
๑.						
๒.						
๓.						
๔.						
๕.						

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณา
และวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

พ.ศ. ๒๕๔๒

ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐

หลักการ

กำหนดอำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการ
วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๓๘

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามข้อเสนอของ
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๓๕ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง
มิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗
และคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕ เพื่อให้มีระเบียบ
วิธีพิจารณาและวินิจฉัยและการจัดให้มีองค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์โดยมีกรรมการผู้รับผิดชอบ
สำนวนเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนคำอุทธรณ์ คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ
จึงจำเป็นต้องออกระเบียบนี้

ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัย
ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ว่าด้วยอำนาจ
หน้าที่ วิธีพิจารณา และองค์คณะในการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาใช้ดุลพินิจพิจารณาดำเนินการไปตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ของ
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม

หมวด ๑

อำนาจหน้าที่และองค์คณะ

ข้อ ๔ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขามีหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัย
อุทธรณ์ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

ข้อ ๕ ในกรณีที่เห็นสมควรหากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับความชำนาญเฉพาะด้านหลายสาขา
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะแต่งตั้งกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจากหลาย
สาขาเป็นองค์คณะพิเศษพิจารณาเป็นรายกรณีก็ได้

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาจัดให้มีองค์คณะ
ในการพิจารณาคำอุทธรณ์ขึ้นมาคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์

เมื่อได้รับคำอุทธรณ์ไว้พิจารณาแล้ว ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์มอบหมายให้องค์คณะใดองค์คณะหนึ่งเป็นผู้พิจารณาเรื่องนั้น และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วยว่ามอบหมายให้องค์คณะใด ประกอบด้วยบุคคลใดบ้างเป็นผู้พิจารณา

องค์คณะในการพิจารณาคำอุทธรณ์ประกอบด้วยกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในสาขานั้นไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไม่น้อยกว่าสองคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้แก่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น

การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ขององค์คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใด ให้ถือว่าเป็นการพิจารณาและวินิจฉัยในนามของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขานั้น

ข้อ ๗ ให้กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ เลือกรกรรมการคนหนึ่งเป็นหัวหน้าคณะและเลือกรกรรมการอีกคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

ในกรณีที่ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั่งพิจารณาอยู่ในองค์คณะใด ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นหัวหน้าคณะ

ข้อ ๘ ให้หัวหน้าคณะกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ ๙ กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์มีหน้าที่ รวบรวม และวิเคราะห์ปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ อาจมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาใดแล้วรับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการหรืองานอื่นๆ ได้

ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการตามที่เหมาะสมกับเรื่องที่พิจารณา ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแต่ต้องมีการสอบประวัติและพฤติกรรมเพื่อให้ได้รับความไว้วางใจในการเข้าถึงชั้นความลับได้

ข้อ ๑๑ การประชุมพิจารณาขององค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนจึงเป็นองค์ประชุม

ให้หัวหน้าคณะเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าหัวหน้าคณะไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกรกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เห็นว่า การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ มีประเด็นที่มีข้อยุ่งยากและเป็นสาระสำคัญ องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจขอให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาที่รับพิจารณาคำอุทธรณ์จัดให้มีการประชุมใหญ่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเพื่อทำการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวได้

ที่ประชุมใหญ่ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาประกอบด้วยกรรมการทุกคนในสาขานั้น แต่ต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๑๓ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ข้อ ๑๔ ให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาทุกสาขาประชุมร่วมกันจัดให้มีระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษาสำนวนของเรื่องที่พิจารณาเพื่อความสะดวกในการค้นหาและรักษาความลับมิให้รั่วไหลในกรณีที่เป็น ระเบียบดังกล่าวอาจกำหนดให้เก็บข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการไว้ในสำนวนนั้น หรือให้จัดทำสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไว้ก่อนคืนไปยังหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐก็ได้

หมวด ๒

การพิจารณาและวินิจฉัย

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาอุทธรณ์ให้หัวหน้าคณะและกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์คำนึงถึงความเร่งด่วนของเรื่องที่พิจารณาประกอบด้วย

ข้อ ๑๖ ให้กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์แจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ จะเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือความเห็นหรือขอความร่วมมือให้จัดส่งเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณา หรือขอไปตรวจดูเอกสาร วัตถุ หรือพยานหลักฐานก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้หัวหน้าคณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบก่อน

ในกรณีกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะไม่ให้ความร่วมมือตามวรรคสองหรือบุคคลดังกล่าวปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือ หากจำเป็นให้รายงานองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อพิจารณาให้อำนาจตามกฎหมายที่จะเรียกให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือจัดส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ต่อไป

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่ถูกอุทธรณ์จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปยังองค์คณะพิจารณาอุทธรณ์โดยถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการโดยเคร่งครัด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐนั้นไม่อาจจัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ได้ หน่วยงานของรัฐนั้นต้องชี้แจงเหตุผลเป็นหนังสือให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ทราบภายในเวลาที่กำหนดตามข้อ ๑๖ และเสนอให้มีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยวิธีการอื่น

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีอุทธรณ์หลายรายในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวเนื่องกันอยู่ในการพิจารณาขององค์คณะเดียวกัน หากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เห็นเอง หรือผู้อุทธรณ์ร้องขอ องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้นอาจมีคำสั่งให้รวมการพิจารณาอุทธรณ์เหล่านั้นและวินิจฉัยไปพร้อมกันก็ได้

การรวมพิจารณาอุทธรณ์ที่อยู่ในการพิจารณาขององค์คณะต่างองค์คณะกันแต่อยู่สาขาเดียวกัน ให้เสนอต่อประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาพิจารณา

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องรวมเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างสาขากัน ให้เสนอต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา

ข้อ ๑๙ ในระหว่างการพิจารณาหากผู้อุทธรณ์ขอถอนคำอุทธรณ์หรือหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ปฏิบัติตามคำขอของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์มีมติให้ยุติเรื่องที่พิจารณานั้น

ข้อ ๒๐ ในระหว่างการพิจารณา ถ้าผู้อุทธรณ์ได้รับหนังสือจากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ให้มาให้อัยคำหรือแสดงพยานหลักฐานแล้ว ไม่ดำเนินการตามหนังสือ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจมีคำสั่งให้จำหน่ายอุทธรณ์นั้นก็ได้

อุทธรณ์ที่ได้จำหน่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจยกอุทธรณ์ขึ้นพิจารณาใหม่ก็ได้

หากเห็นว่าการที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือ้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุอันสมควรอย่างอื่น

ข้อ ๒๑ ในระหว่างการพิจารณา หากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น เห็นว่าผลของการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวกระทบกระเทือนสิทธิ หรืออาจกระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลอื่นโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้นอาจแจ้งให้บุคคลดังกล่าวเข้ามาในการพิจารณาอุทธรณ์เรื่องนั้นก็ได้

ข้อ ๒๒ เมื่อกรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์ เห็นว่าได้รับข้อเท็จจริงเพียงพอแก่การวินิจฉัยแล้ว ให้จัดทำสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเบื้องต้นเสนอต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อดำเนินการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๓ ผู้อุทธรณ์และหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกอุทธรณ์อาจเสนอความเห็นของตนเป็นหนังสือยื่นต่อองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์เพื่อประกอบการพิจารณาก่อนมีคำวินิจฉัยได้

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์เขียนหนังสือไม่ได้ ผู้อุทธรณ์อาจเสนอความเห็นด้วยวาจาก็ได้ ในการนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่จดบันทึกความเห็นของผู้อุทธรณ์โดยให้ผู้อุทธรณ์ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณา

ข้อ ๒๔ การพิจารณาขององค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ต้องระมัดระวังมิให้มีการเปิดเผยความลับของทางราชการ

ข้อ ๒๕ ในระหว่างการพิจารณา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์อาจอนุญาตให้บุคคลดังต่อไปนี้ อยู่ในห้องพิจารณาได้

- (๑) ผู้อุทธรณ์
- (๒) ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกอุทธรณ์
- (๓) ผู้เชี่ยวชาญ
- (๔) บุคคลอื่นที่ได้รับอนุญาตจากองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์

ข้อ ๒๖ ในระหว่างการพิจารณา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ อาจเรียกให้หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้อุทธรณ์มาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมโดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นผู้ชี้แจงก่อน เว้นแต่องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์จะเห็นสมควรให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ชี้แจงก่อน

ในระหว่างการชี้แจงด้วยวาจา องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์จะซักถามข้อเท็จจริงเพิ่มด้วยก็ได้

ข้อ ๒๗ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลในการวินิจฉัย

ในกรณีที่มีคำวินิจฉัยเห็นชอบกับคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ คำวินิจฉัยต้องไม่เป็นการเปิดเผยความลับของราชการ

ข้อ ๒๘ คำวินิจฉัยให้ทำเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น

ถ้ากรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์คนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้ แต่การเขียนความเห็นแย้งต้องไม่เป็นการเปิดเผยความลับของราชการ

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในองค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์นั้น ส่งคำวินิจฉัยให้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ และแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้คู่กรณีทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๗ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อ ๒๙ การคัดค้านกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่นับเป็นองค์คณะในสาขาใด ให้ผู้อุทธรณ์ยื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือต่อหัวหน้าคณะพิจารณาอุทธรณ์นั้น ภายในกำหนดสิบวันทำการนับแต่วันทราบเหตุคัดค้านนั้น แต่ต้องก่อนมีคำวินิจฉัย

ให้องค์คณะที่พิจารณาอุทธรณ์ประชุมพิจารณาว่ามีเหตุตามที่คัดค้านหรือไม่ ถ้าเห็นว่ามีเหตุตามที่คัดค้านให้มีมติสั่งให้กรรมการที่ถูกคัดค้านหยุดการพิจารณา และให้ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสาขามอบหมายกรรมการผู้อื่นในสาขานั้นทำหน้าที่แทน ในกรณีที่เป็นอย่างคณะพิเศษ ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปรับปรุงองค์คณะที่พิจารณาใหม่

ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีเหตุตามที่คัดค้านก็ให้กรรมการผู้นั้นทำงานพิจารณาอุทธรณ์ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๒

คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑. ให้นำหน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ – ๒๕๔๓ ที่จะต้องเร่งรัดปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดยจะต้องจัดให้มีโครงการประชุมสัมมนาหรือฝึกอบรมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรียินดีสนับสนุนทางวิชาการและวิทยากร

๒. ให้นำหน่วยงานของรัฐทุกแห่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการเฉพาะ หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยงาน เพื่อบริหารงาน หรือกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงาน หรือส่วนราชการในสังกัด ให้สามารถจัดวางระบบการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจนภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. ให้นำหน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง คัดเลือกส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจในสังกัดอย่างน้อย ๑ แห่ง เพื่อเป็นหน่วยงานตัวอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่อประชาชนตามพระราชบัญญัติฯ โดยจะต้องจัดทำสำเร็จเป็นรูปธรรม ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๒ สำหรับหน่วยราชการที่ไม่ได้รับการคัดเลือก เห็นควรให้ข้าราชการในระดับรองปลัดและรองอธิบดีให้ความสนใจเป็นผู้ดูแลกำกับ ควบคุมและประสานงาน เพื่อเร่งรัดพัฒนาให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของประชาชน

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒

๑. เมื่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ ได้สอดส่องดูแลพบปัญหาในทางปฏิบัติ และให้คำปรึกษา แนะนำ หรือพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนต่อเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐแล้ว ให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด โดยให้เร่งรัดดำเนินการเป็นกรณีด่วนที่สุด

๒. เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ประสานขอความร่วมมือในการขอเอกสารหรือขอทราบข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์ ให้หน่วยงานรัฐทุกแห่งให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการเร่งรัดจัดส่งเอกสารหรือให้ข้อเท็จจริงตามที่ได้รับการประสานขอความร่วมมือ

๓. เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้งถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย

๔. หากหน่วยงานของรัฐแห่งใดมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือการให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ หรือไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดเวลา ให้แจ้งผลให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบโดยเร็ว หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ โดยไม่มีเหตุที่สมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

๑. ให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ และหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/ว ๕๒๘๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ โดยขอความร่วมมือให้กระทรวง ทบวง กรม รายงานผลการติดตามให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบปีละ ๒ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและตุลาคม โดยใช้แบบรายงานที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดเป็นกรอบการติดตามและประเมินผล (เอกสารแนบ)

๒. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลักในการเร่งรัดและติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ โดยให้กำหนดเป็นประเด็นการตรวจสอบราชการในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักงานนายกรัฐมนตรี

๓. ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดและติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานในสังกัด โดยให้พิจารณามอบหมายผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกระทรวง และผู้ตรวจราชการของส่วนราชการระดับกรมเป็นผู้รับผิดชอบ

๔. ให้ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองเป็นผู้รับผิดชอบการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

๑. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งเร่งรัดการปฏิบัติตามกฎหมายและการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อประชาชนตามแนวทางมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ โดยเคร่งครัด

๒. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ อัตรากำลังและการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความเห็นชอบ

๓. ให้กรรมการผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติงานในฐานะกรรมการอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลาอย่างน้อย ๒ ปี เพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างจริงจัง

๔. ให้สำนักนายกรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง พิจารณากำหนดแนวทางพัฒนางานบริหารข้อมูลข่าวสาร งานสารบรรณให้เป็นระบบอ้างอิงทั่วถึงกันได้ทั่วประเทศ

๕. ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาวางระบบการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนระดับเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ระดับ ๗ ขึ้นไป โดยให้คำนึงถึงการพัฒนาความรู้และความสามารถในการบริหารงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนพิจารณาหลักเกณฑ์การแข่งขันบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนิติกร ต้องผ่านการสอบความรู้วิชากฎหมาย ข้อมูลข่าวสารของราชการ กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในฐานะเป็นวิชาบังคับคู่กับความรู้อย่างมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๓

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัด และรวบรวมรายงานตามแบบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ส่งให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเริ่มตั้งแต่การรายงานงวดเดือนตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ให้หน่วยงานของรัฐที่จะทำสัญญาซึ่งมีข้อสัญญาเกี่ยวกับการรักษาความลับของสัญญาได้เจรจากับคู่สัญญาเพื่อกำหนดข้อยกเว้นเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ในสัญญาว่า ให้เปิดเผยได้ในกรณี

๑. เป็นการกระทำตามหน้าที่ราชการ หรือ

๒. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีมติวินิจฉัยให้เปิดเผยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในกรณีที่คู่สัญญาไม่ยินยอม ให้ระบุข้อยกเว้นหรือให้จำกัดข้อยกเว้น ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาความจำเป็น ประโยชน์ที่จะได้รับ และภาระที่จะเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าวให้ถ่วงแท้และรับผิดชอบในการดำเนินการตามที่เห็นว่าถูกต้องเหมาะสม

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕

๑. ให้ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็น “ปีแห่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ”
๒. ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเพื่อตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๖

๑. ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในการติดตามผลการปฏิบัติราชการส่วนท้องถิ่น
๒. ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการปีละ ๑ ครั้ง ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามผลและรวบรวมแบบรายงานของหน่วยงานในสังกัด

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗

๑. การกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วโดยต้องถือปฏิบัติเมื่อประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้
 - ๑.๑ กรณีประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐและข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
 - ๑.๒ กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย
- ทั้งนี้มาตรการดังกล่าวข้างต้นเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖
๒. ให้หน่วยงานที่มี Web Site นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามประกาศ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงานอีกทางหนึ่งด้วย

๓. ให้ทุกหน่วยงานของรัฐถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเคร่งครัด โดยเน้นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐควรจะได้มีการศึกษาและทำความเข้าใจในเรื่องของการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในฐานะที่เป็นบทบัญญัติส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และจะเป็นส่วนสำคัญในการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งกำลังจะมีขึ้นในอนาคต

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙

๑. ให้นำเรื่องการจัดระบบและการดำเนินการเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. เป็นหลักการห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครอง เพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๑. ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยนำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศการประกวดราคา และสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่าน Web Site ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

๒. ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรักษาหนังสือราชการและการทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ โดยเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่องของการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติดังกล่าว ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และหากเกิดความเสียหายขึ้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาให้นำความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และความรู้เกี่ยวกับสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ความเป็นอยู่ส่วนตัว บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันการศึกษาด้วย

๔. ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจัดทำสรุปผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไว้ในรายงานประจำปีของหน่วยงานด้วย

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๒

๑. ให้หน่วยงานรัฐในทุกระดับถือเป็นนโยบายสำคัญที่ต้องดูแลและกำกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติให้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดโดยเคร่งครัดเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากขึ้น

๒. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครอง เพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ และต้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัดหากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

ระเบียบว่าด้วย
การรักษาความลับของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรให้มีระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๖ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ
จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมาตรา ๕๘ และมาตรา ๒๙
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายคณะรัฐมนตรี
จึงมีมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้ว
ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑
บททั่วไป

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ข้อมูลข่าวสารลับ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕
ที่มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือที่เกี่ยวกับเอกชนซึ่งมีการกำหนดให้มีชั้นความลับเป็น ชั้นลับ ชั้นลับมาก
หรือชั้นลับที่สุด ตามระเบียบนี้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและประโยชน์แห่งรัฐ
ประกอบกัน

“ประโยชน์แห่งรัฐ” หมายความว่า การดำเนินงานของรัฐที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของเอกชนประกอบกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความมั่นคงของรัฐที่เกี่ยวกับการเมืองภายในประเทศหรือระหว่างประเทศการป้องกันประเทศ เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงานและสิ่งแวดล้อม

“หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

(๑) หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล สำหรับส่วนราชการในสังกัดกระทรวงกลาโหมให้หมายความรวมถึงหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กรมราชองครักษ์ กองบัญชาการทหารสูงสุดกองทัพบก กองทัพเรือและกองทัพอากาศ

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับราชการส่วนภูมิภาค

(๓) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี ประธานสภาตำบล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันแล้วแต่กรณี สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) ผู้บริหารกิจการของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐสำหรับงานของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

“การปรับขึ้นความลับ” หมายความว่า การลดหรือเพิ่มชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับ และให้หมายความรวมถึงการยกเลิกชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับนั้นด้วย

ข้อ ๖ ทุกห้าปีเป็นอย่างน้อย ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการทบทวนการปฏิบัติการตามระเบียบนี้และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบนี้ให้เหมาะสม

ข้อ ๗ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รักษาข้อมูลข่าวสารลับในหน่วยงานของตน และอาจมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวได้ตามความจำเป็นให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือให้แก่ราชการส่วนภูมิภาคในกรณีที่สามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารลับให้ปลอดภัย การให้บุคคลใดเข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับ หรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับแก่ผู้ใดต้องกระทำโดยระมัดระวัง ในกรณีจำเป็นให้กำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติให้เหมาะสมแก่กรณี โดยคำนึงถึงการรักษาความลับและประสิทธิภาพในการดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๘ บุคคลที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับในชั้นความลับใด จะต้องเป็นบุคคลที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายความไว้วางใจ และให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารลับได้เฉพาะเรื่องที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น

ข้อ ๙ ในกรณีที่เห็นเป็นการสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจขอให้องค์การรักษาความปลอดภัยช่วยตรวจสอบประวัติและพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของตนที่เกี่ยวข้องกับชั้นความลับได้

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการใดๆ ถ้าคณะกรรมการมีมติกำหนดชั้นความลับไว้เช่นใด ให้เลขานุการดำเนินการตามนั้นและให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดของเลขานุการดำเนินการต่อไปให้ถูกต้องตามระเบียบนี้ด้วยถ้าคณะกรรมการคณะใดมีฝ่ายเลขานุการซึ่งมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ ให้ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และให้นำระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๑

องค์การรักษาความปลอดภัย

ข้อ ๑๑ องค์การรักษาความปลอดภัยตามระเบียบนี้ ได้แก่

(๑) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นองค์การรักษาความปลอดภัย

ฝ่ายพลเรือน

(๒) ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการทหารสูงสุด เป็นองค์การรักษาความปลอดภัย

ฝ่ายทหาร

ส่วนที่ ๒

ประเภทชั้นความลับ

ข้อ ๑๒ ชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับ แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น คือ

(๑) ลับที่สุด (TOP SECRET)

(๒) ลับมาก (SECRET)

(๓) ลับ (CONFIDENTIAL)

ข้อ ๑๓ ลับที่สุด หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรงที่สุด

ข้อ ๑๔ ลับมาก หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรง

ข้อ ๑๕ ลับ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารลับซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ

หมวด ๒ การกำหนดชั้นความลับ

ส่วนที่ ๑ ผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับ

ข้อ ๑๖ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดชั้นความลับ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบการกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับนั้นด้วยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด ในการนี้อาจมอบหมายหน้าที่ดังกล่าวได้ตามความจำเป็น ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือให้ข้าราชการส่วนภูมิภาค ในกรณีที่สามารถมอบอำนาจได้ตามกฎหมาย

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีอำนาจกำหนดชั้นความลับเป็นการชั่วคราวได้และให้เสนอต่อผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับเพื่อส่งการเกี่ยวกับการกำหนดชั้นความลับต่อไปทันทีที่กำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับที่มีชั้นความลับหลายชั้นในเรื่องเดียวกันให้กำหนดชั้นความลับเท่ากับชั้นความลับสูงสุดที่อยู่ในข้อมูลข่าวสารลับนั้นในกรณีที่กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารลับที่มีชั้นความลับต่ำ แต่จำเป็นต้องอ้างอิงข้อความจากข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับสูงกว่า ต้องพิจารณาถึงเนื้อหาที่อ้างถึงนั้นว่าจะไม่ทำให้ข้อมูลข่าวสารที่ชั้นความลับสูงกว่ารั่วไหล

ข้อ ๑๘ ให้นายทะเบียนจัดแจ้งเหตุผลประกอบการกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ แต่ถ้าเหตุผลนั้นมีรายละเอียดมากหรือเหตุผลนั้นบางส่วนมีชั้นความลับสูงกว่าชั้นความลับของทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้บันทึกเหตุผลย่อไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับและบันทึกเหตุผลละเอียดหรือเหตุผลส่วนที่มีชั้นความลับสูงกว่าดังกล่าวแยกออกมาโดยเก็บไว้ระหว่างใบปกข้อมูลข่าวสารลับกับข้อมูลข่าวสารลับนั้น

ข้อ ๑๙ การกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารลับอยู่ในชั้นความลับใด ให้พิจารณาถึงองค์ประกอบต่อไปนี้ เช่น

- (๑) ความสำคัญของเนื้อหา
- (๒) แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร
- (๓) วิธีการนำไปใช้ประโยชน์
- (๔) จำนวนบุคคลที่ควรรับทราบ
- (๕) ผลกระทบหากมีการเปิดเผย
- (๖) หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในฐานะเจ้าของเรื่องหรือผู้อนุมัติ

ข้อ ๒๐ ในกรณีเป็นการสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะกำหนดระเบียบการใดเพื่อปฏิบัติเพิ่มเติมจากระเบียบนี้ได้ และถ้าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า การปฏิบัติตามระเบียบนี้ในเรื่องใดจะก่อให้เกิดความยุ่งยากโดยไม่เหมาะสม หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะกำหนดวิธีการรักษาความลับในเรื่องนั้นด้วยวิธีการอื่นที่มีประสิทธิภาพเท่ากันหรือดีกว่าแทนได้

ส่วนที่ ๒

การแสดงชั้นความลับ

ข้อ ๒๑ เครื่องหมายแสดงชั้นความลับให้ใช้ตัวอักษรตามชั้นความลับที่ขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรธรรมดา โดยใช้สีแดงหรือสีอื่นที่สามารถมองเห็นได้เด่นและชัดเจน

ข้อ ๒๒ การแสดงชั้นความลับให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพเป็นเอกสารให้แสดงชั้นความลับที่กลางหน้ากระดาษทั้งด้านบนและด้านล่างของทุกหน้าเอกสารนั้น ถ้าเอกสารเข้าปกให้แสดงไว้ที่ด้านนอกของปกหน้าปกหลังด้วย

(๒) ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพเป็นภาพเขียน ภาพถ่าย แผนที่แผนภูมิ แผนผังและสำเนาสิ่งของดังกล่าวนั้น ให้แสดงชั้นความลับในลักษณะเดียวกับ (๑) ถ้าเอกสารนั้นม้วนหรือพับได้ให้แสดงชั้นความลับไว้ให้ปรากฏเห็นได้ขณะที่เอกสารนั้นม้วนหรือพับอยู่ด้วย

(๓) ข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพเป็นงานบันทึก แถบบันทึก फिल्मบันทึกภาพทุกประเภทหรือสิ่งบันทึกที่สามารถแสดงผลหรือสื่อความหมายโดยกรรมวิธีใดๆ ให้แสดงชั้นความลับไว้ที่ต้นและปลายม้วนฟิล์มหรือต้นและปลายของข้อมูลข่าวสารหรือบนวัสดุหรือบนภาชนะที่บรรจุ ถ้าไม่สามารถแสดงชั้นความลับไว้ในที่ดังกล่าวได้ ให้เก็บในกล่องหรือหีบห่อ ซึ่งมีเครื่องหมายแสดงชั้นความลับนั้น

ส่วนที่ ๓

การปรับชั้นความลับ

ข้อ ๒๓ การปรับชั้นความลับ ต้องกระทำโดยผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับของหน่วยงานเจ้าของเรื่องในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของเรื่องเห็นควรให้ทำการปรับชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารลับใด ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องทำการปรับชั้นความลับ และแจ้งให้หน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับการแจกจ่ายทราบเพื่อให้มีการแก้ไขความลับโดยทั่วกันด้วยผู้บังคับบัญชาตามสายงานมีอำนาจปรับชั้นความลับได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่า การกำหนดชั้นความลับไม่เหมาะสม แต่ต้องแจ้งให้ผู้กำหนดชั้นความลับเดิมทราบถ้าสามารถกำหนดระยะเวลาในการปรับชั้นความลับล่วงหน้าได้ ให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเดิมแสดงข้อความการปรับชั้นความลับไว้บนปกหน้าหรือหน้าแรกของข้อมูลข่าวสารแต่ละฉบับโดยแสดงไว้ใกล้กับเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิมเพื่อให้ทราบว่า เมื่อถึงกำหนดเวลาที่ระบุไว้ล่วงหน้านั้น จะปรับชั้นความลับได้โดยไม่ต้องยืนยันให้ทราบอีกครั้งการแก้ไขชั้นความลับ ให้ขีดฆ่าเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิม แล้วแสดงเครื่องหมายชั้นความลับที่กำหนดใหม่ (ถ้ามี) ไว้ใกล้กับเครื่องหมายแสดงชั้นความลับเดิมบนข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และให้จดแจ้งการปรับชั้นความลับนั้นไว้ในทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับด้วยในกรณีที่เห็นสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะกำหนดให้จดแจ้งการปรับชั้นความลับไว้ที่หน้าแรกของเอกสารหรือที่แสดงชั้นความลับตามข้อ ๒๒ (๓) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๔ ข้อมูลข่าวสารลับที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยโดยไม่มีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขใด ให้ถือว่าข้อมูลข่าวสารนั้นถูกยกเลิกชั้นความลับแล้ว
เว้นแต่มีการฟ้องคดีต่อศาลและศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาเป็นอย่างอื่น

หมวด ๓ การทะเบียน

ส่วนที่ ๑ นายทะเบียน

ข้อ ๒๕ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบ
การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับขึ้นภายในหน่วยงานที่ตนรับผิดชอบเรียกว่า “นายทะเบียน
ข้อมูลข่าวสารลับ” และจะแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับตามความเหมาะสมด้วยก็ได้
ให้ผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
ตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๒๖ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) ดำเนินการทางทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- (๒) เก็บรักษาแบบเอกสารต่างๆ ซึ่งกรอกข้อความแล้วตามระเบียบนี้ และบรรดาข้อมูล
ข่าวสารลับที่อยู่ในความควบคุมดูแลไว้ในที่ปลอดภัย
- (๓) เก็บรักษาบัญชีลายมือชื่อนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ และผู้ช่วยนายทะเบียน
ข้อมูลข่าวสารลับของหน่วยงานของรัฐอื่นๆ ที่ติดต่อเกี่ยวข้องกันเป็นประจำ
- (๔) ประสานงานกับผู้ควบคุมทะเบียนความไว้วางใจตามที่กำหนดในระเบียบว่าด้วย
การรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ เพื่อกำหนดตัวบุคคลที่จะเข้าถึงชั้นความลับตามความเหมาะสม
และความรับผิดชอบ
- (๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารลับตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือ
ตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๒๗ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับอย่างน้อยต้องจัดให้มีทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
ประกอบด้วย ทะเบียนรับ ทะเบียนส่ง และทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ แยกต่างหากจากทะเบียน
งานสารบรรณตามปกติของหน่วยงานของรัฐทะเบียนรับ ใช้สำหรับบันทึกรายละเอียดของข้อมูลข่าวสาร
ลับที่หน่วยงานได้รับไว้ทะเบียนส่ง ใช้สำหรับบันทึกรายละเอียดของข้อมูลข่าวสารลับที่ส่งออกนอก
บริเวณหน่วยงานทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ ใช้สำหรับบันทึกทางทะเบียนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
ลับที่หน่วยงานจัดทำขึ้นใช้งานหรือได้ส่งออกหรือได้รับมา รวมทั้งบันทึกการปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับ

ข้อมูลข่าวสารลับนั้น ทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับให้ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารลับด้วยแบบทะเบียนรับทะเบียนส่งและทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่เห็นสมควร หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีระบบทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับขึ้นในหน่วยงานส่วนย่อยด้วยก็ได้ และให้นำความในข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒ การตรวจสอบ

ข้อ ๒๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วย นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับเป็นประธานกรรมการ และเจ้าหน้าที่อื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน เป็นกรรมการ ทำการตรวจสอบความถูกต้องในการปฏิบัติตามระเบียบนี้และการมีอยู่ของข้อมูลข่าวสารลับที่มีอยู่ในทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับอย่างน้อยทุกหกเดือน และเสนอรายงานการตรวจสอบให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนั้นทราบและสั่งการต่อไป

ข้อ ๓๐ เมื่อสงสัยว่าบุคคลที่ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับได้รู้หรืออาจรู้ถึงข้อมูลข่าวสารลับ หรือเมื่อสงสัยว่ามีการละเมิดการรักษาความลับของข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยไม่ชักช้า คณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้ซึ่งมิได้เป็นคณะกรรมการตรวจสอบตามข้อ ๒๙

หมวด ๔ การดำเนินการ

ส่วนที่ ๑ การจัดทำ

ข้อ ๓๑ การดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับในทุกขั้นตอน ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพียงพอที่จะจำเป็นต่อภารกิจและจำกัดให้ทราบเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

ข้อ ๓๒ ข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๒๒ (๑) ให้แสดงชื่อหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่อง เลขที่ชุดของจำนวนชุดทั้งหมด และเลขที่หน้าของจำนวนหน้าทั้งหมดไว้ทุกหน้าของข้อมูลข่าวสารลับ

ทั้งนี้จะแสดงชื่อหน่วยงานส่วนย่อยไว้ด้วยก็ได้ ข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๒๒ (๓) ให้แสดงชื่อหน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องและเลขที่ชุดของจำนวนชุดทั้งหมดไว้ที่กล่องหรือหีบห่อของข้อมูลข่าวสารฉบับนั้น
ทั้งนี้จะแสดงชื่อหน่วยงานส่วนย่อยไว้ด้วยก็ได้

ส่วนที่ ๒

การสำเนาและการแปล

ข้อ ๓๓ การสำเนา การแปลเอกสาร การเข้ารหัส หรือการถอดรหัสข้อมูลข่าวสารลับต้องบันทึก จำนวนชุด ยศ ชื่อ ตำแหน่งของผู้ดำเนินการ และชื่อหน่วยงานของรัฐที่จัดทำไว้ที่ข้อมูลข่าวสารลับฉบับต้นที่ตนครอบครองและที่ฉบับสำเนา ฉบับคำแปล ฉบับเข้ารหัส หรือฉบับถอดรหัสแล้วแต่กรณีด้วยการบันทึกตามวรรคหนึ่ง ผู้ดำเนินการจะจัดทำโดยใช้รหัสลับก็ได้

ส่วนที่ ๓

การโอน

ข้อ ๓๔ การโอนข้อมูลข่าวสารลับระหว่างหน่วยงานรัฐ หรือการโอนภายในหน่วยงานเดียวกัน ให้เจ้าหน้าที่ผู้โอนและเจ้าหน้าที่ผู้รับโอนจัดทำบันทึกการโอนและการรับโอนไว้เป็นหลักฐาน และให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับจดทะเบียนการโอนข้อมูลข่าวสารลับดังกล่าวไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับด้วย

ส่วนที่ ๔

การส่งและการรับ

ข้อ ๓๕ การส่งข้อมูลข่าวสารลับภายในบริเวณหน่วยงานเดียวกันทุกชั้นความลับต้องใช้ใบปกข้อมูลข่าวสารลับปิดทับข้อมูลข่าวสารลับแบบใบปกข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๖ การส่งข้อมูลข่าวสารลับออกนอกบริเวณหน่วยงาน ต้องบรรจุซองหรือภาชนะทึบแสงสองชั้นอย่างมั่นคงบนซองหรือภาชนะชั้นในให้จำหน้าระบุเลขที่หนังสือนำส่งชื่อหรือตำแหน่งผู้รับและหน่วยงานผู้ส่งพร้อมทั้งทำเครื่องหมายแสดงชั้นความลับทั้งด้านหน้าและด้านหลังบนซองหรือภาชนะชั้นนอกให้จำหน้าระบุข้อความเช่นเดียวกับบนซองหรือภาชนะชั้นในแต่ไม่ต้องมีเครื่องหมายแสดงชั้นความลับใดๆ ห้ามระบุชั้นความลับและชื่อเรื่องไว้ในใบตอบรับ

แต่ให้ระบุเลขที่หนังสือส่ง วัน เดือน ปี จำนวนหน้าและหมายเลขฉบับไว้ในใบตอบรับดังกล่าว และเก็บรักษาใบตอบรับนั้นไว้จนกว่าจะได้รับคืนหรือยกเลิกชั้นความลับหรือทำลายข้อมูลข่าวสารลับนั้น

แ ล้ ว
แบบใบตอบรับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๗ การส่งข้อมูลข่าวสารลับออกนอกบริเวณหน่วยงานภายในประเทศ โดยเจ้าหน้าที่นำสาร ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายมีอำนาจอนุญาตให้กระทำได้ และให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับลงทะเบียนก่อนส่งออก

การส่งข้อมูลข่าวสารลับตามวรรคหนึ่ง จะจัดให้มีผู้อารักขานำสารด้วยก็ได้

ข้อ ๓๘ เจ้าหน้าที่นำสารและผู้อารักขานำสาร มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รักษาความปลอดภัยของข้อมูลข่าวสารลับตลอดเวลาที่นำออกนอกบริเวณหน่วยงานและเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับที่อยู่ในความดูแลให้ปลอดภัย

(๒) จัดส่งข้อมูลข่าวสารลับแก่นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ ถ้านายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับหรือผู้ปฏิบัติการแทนไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ส่งข้อมูลข่าวสารลับนั้นแก่ผู้รับตามจำหน้า ถ้าผู้รับตามจำหน้าไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้นำข้อมูลข่าวสารลับกลับมาเก็บรักษาที่หน่วยงานของตน และแจ้งให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับบันทึกไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับหรือในกรณีที่เกิดสถานที่นำส่งอยู่ห่างจากหน่วยงานของรัฐที่ส่งและไม่สามารถเดินทางกลับภายในวันเดียวกันได้ ให้เก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยจนกว่าจะส่งมอบแก่นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับหรือผู้รับตามจำหน้า แล้วแต่กรณี ในกรณีที่เจ้าหน้าที่นำสารไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้อารักขานำสารปฏิบัติหน้าที่แทนและให้รายงานนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับทราบโดยเร็ว

ข้อ ๓๙ การส่งข้อมูลข่าวสารลับออกนอกประเทศ ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการต่างประเทศว่าด้วยธงการทูตโดยอนุโลม หรือให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีฐานะทางการทูตถือไปด้วยตนเองก็ได้

ข้อ ๔๐ การส่งข้อมูลข่าวสารลับทั้งภายในประเทศและส่งออกนอกประเทศจะส่งทางโทรคมนาคม ไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือโดยวิธีการอื่นใดก็ได้แต่ต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐก่อนกรณีการส่งทางโทรคมนาคมให้ปฏิบัติตามคำแนะนำขององค์การรักษาความปลอดภัย

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่สารบรรณทราบว่าข้อมูลข่าวสารที่รับไว้เป็นข้อมูลข่าวสารลับ ให้รีบส่งข้อมูลข่าวสารลับดังกล่าวให้แก่นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ

ข้อ ๔๒ให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับลงชื่อในใบตอบรับแล้วคืนใบตอบรับนั้นแก่ผู้นำส่ง หรือจัดส่งใบตอบรับคืนแก่หน่วยงานและรัฐที่เป็นผู้ส่ง และลงทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับก่อนที่จะดำเนินการอย่างอื่นในกรณีที่ผู้รับยังไม่สามารถดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับต่อไปได้ ให้ผู้รับนำข้อมูลข่าวสารลับที่ได้รับไปเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยตามระเบียบการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับที่หน่วยงานของรัฐนั้นกำหนด

ข้อ ๔๓ ในกรณีที่เป็นการส่งแก่ผู้รับตามจำหน้า ให้ผู้รับตามจำหน้าแจ้งต่อนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ เพื่อให้ลงทะเบียนในทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับโดยไม่ชักช้า

ส่วนที่ ๕

การเก็บรักษา

ข้อ ๔๔ การเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับ ให้หน่วยงานของรัฐเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย และให้กำหนดระเบียบการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับไว้เป็นการเฉพาะตามคำแนะนำขององค์การรักษาความปลอดภัย

ส่วนที่ ๖

การยืม

ข้อ ๔๕ การให้ยืมข้อมูลข่าวสารลับ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมอบหมายพิจารณาด้วยว่าผู้ยืมมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องที่ยืมและสามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้หรือไม่ ถ้าเรื่องที่ผู้ประสงค์จะขอยืมเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐอื่นเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่อง การให้ยืมต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของเรื่องนั้นก่อนเว้นแต่ผู้ยืมจะเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่องนั้นเองให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับทำบันทึกการยืม พร้อมทั้งจัดแจ้งการยืมไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับด้วยแบบบันทึกการยืมให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๗

การทำลาย

ข้อ ๔๖ ในกรณีที่มีการเก็บรักษาข้อมูลข่าวสารลับชั้นลับที่สุด จะเสี่ยงต่อการรั่วไหล อันจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ประโยชน์แห่งรัฐ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะพิจารณาสั่งทำลายข้อมูลข่าวสารลับชั้นลับที่สุดนั้นได้ หากพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำลาย หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจะสั่งทำลายข้อมูลข่าวสารลับนอกจากกรณีตามวรรคหนึ่งได้ต่อเมื่อได้ส่งข้อมูลสารลับให้หอจดหมายเหตุแห่งชาติพิจารณาก่อนว่าไม่มีคุณค่าในการเก็บรักษาในการสั่งทำลายข้อมูลข่าวสารลับ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายข้อมูลข่าวสารลับเสร็จแล้ว ให้จัดแจ้งการทำลายไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับและจัดทำใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับด้วย ใบรับรองการทำลายให้เก็บรักษาไว้เป็นหลักฐานไม่น้อยกว่าหนึ่งปีในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อาจเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือกำหนดให้การใช้ดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้องได้รับความเห็นชอบจากบุคคลใดก่อนก็ได้

แบบใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๘ การปฏิบัติในเวลาฉุกเฉิน

ข้อ ๔๗ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีแผนการปฏิบัติในเวลาฉุกเฉิน โดยมีแผนการเคลื่อนย้าย แผนการพิทักษ์รักษา และแผนการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ เพื่อนำมาปฏิบัติเป็นลำดับขั้นตามความรุนแรงของสถานการณ์

ส่วนที่ ๙ กรณีสูญหาย

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารลับสูญหาย ให้ผู้ทราบข้อเท็จจริงรายงานข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดทราบเพื่อดำเนินการต่อไปและให้นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับบันทึกการที่ข้อมูลข่าวสารลับสูญหายไว้ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับด้วย

ส่วนที่ ๑๐ การเปิดเผย

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๒๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับใด โดยมีข้อจำกัดหรือเงื่อนไขเช่นใด ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับนั้นได้ตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่กำหนด

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารลับใดไม่มีเครื่องหมายแสดงชั้นความลับไว้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารลับนั้นได้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่นั้นได้รู้หรือควรจะรู้ข้อเท็จจริงว่าข้อมูลข่าวสารลับนั้นได้มีการกำหนดชั้นความลับไว้แล้ว

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๑ ให้เอกสารลับตามชั้นความลับที่มีอยู่ก่อน ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบนี้ โดยเอกสารลับชั้นปกปิดให้ถือว่าชั้นความลับอยู่ในชั้นลับนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับแบบใบปกของเอกสารลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะหมดแบบเอกสารต่างๆ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งมีอยู่ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้นายทะเบียนเอกสารลับและผู้ช่วยนายทะเบียนเอกสารลับที่มีอยู่ก่อนตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับและผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับตามระเบียบนี้ให้เจ้าหน้าที่นำสารและผู้อารักขานำสารที่มีอยู่ก่อนตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นเจ้าหน้าที่นำสาร และผู้อารักขานำสารตามระเบียบนี้

ข้อ ๕๒ ภายในหกเดือนนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

(๑) ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้จัดทำมาแล้วเกินยี่สิบปี และมีการกำหนดชั้นความลับไว้ ถ้ามิได้มีการกำหนดชั้นความลับใหม่เป็นรายชั้นและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องทราบถึงการกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารลับต่อไป ให้ถือว่าชั้นความลับนั้นเป็นอันยกเลิก

(๒) ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบและกำหนดชั้นความลับของข้อมูลข่าวสารที่ตนจัดทำขึ้นภายในยี่สิบปีก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้แล้วเสร็จทั้งหมดหากหน่วยงานของรัฐแห่งใดมีเหตุจำเป็นไม่อาจจัดทำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อ ๕๓ ให้องค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือนและองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายทหารประสานการปฏิบัติในการจัดให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการและคำแนะนำการปฏิบัติตามระเบียบนี้ รวมทั้งการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและงบประมาณ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

(ลงชื่อ) ชวน หลีกภัย

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง กำหนดแบบเอกสารตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ ข้อ ๔๕ และข้อ ๔๖ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ทะเบียนรับ ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ใช้แบบ ทขล.๑ ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒ ทะเบียนส่ง ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ใช้แบบ ทขล.๒ ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ ทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ ตามข้อ ๒๗ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ใช้แบบ ทขล.๓ ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ ใบปกข้อมูลข่าวสารลับ ตามข้อ ๓๕ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบใบปกข้อมูลข่าวสารลับตามชั้นความลับตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ข้อ ๕ ใบตอบรับ ตามข้อ ๓๖ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๖ บันทึกการยืม ตามข้อ ๔๕ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๗ ใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ ตามข้อ ๔๖ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงชื่อ) ชวน หลีกภัย
(นายชวน หลีกภัย)
นายกรัฐมนตรี

ทะเบียนรับ

เลขที่รับ	เลขที่หนังสือ วัน เดือน ปี	ชั้นความลับ	จาก	ถึง	เรื่อง	ลงชื่อ	หมายเหตุ

- หมายเหตุ
- ช่องเลขที่รับ ให้ปฏิบัติ ดังนี้
๑. ให้ลงเลขที่รับต่อเนื่องกันไป
 ๒. เมื่อขึ้นวันใหม่ ให้ลงวันที่คั่นไว้ในทะเบียน

ทะเบียนส่ง

เลขที่ส่ง	ชั้นความลับ	จาก	ถึง	เรื่อง	ลงชื่อ	หมายเหตุ

หมายเหตุ ช่องเลขที่ส่ง ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑. ให้ลงเลขที่ส่งต่อเนื่องกันไป

๒. เมื่อขึ้นวันใหม่ ให้ลงวันที่คั่นไว้ในทะเบียน

ทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ

ลำดับที่	เลขที่ส่ง	เลขที่รับ	ชั้นความลับ	หน่วยงานเจ้าของเรื่อง	การดำเนินการ

หมายเหตุ

๑. ช่องเลขที่ส่ง ให้ลงเลขที่ส่งในทะเบียนส่ง
๒. ช่องเลขที่รับ ให้ลงเลขที่รับในทะเบียนรับ

ลับ

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ลับมาก

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ลับที่สุด

ใช้ปิดทับข้อมูลข่าวสารลับ

ใบตอบรับ

ข้าพเจ้า (ยศ, ชื่อ) ในฐานะ ☐ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
☐ ผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
ได้รับซองหรือภาชนะบรรจุข้อมูลข่าวสารลับ เลขที่หนังสือ ลงวันที่
จาก ถึง
ไว้เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา.....น.

ลงวันที่ ผู้รับ
(.....)

ลงวันที่ ผู้ส่ง
(.....)

หมายเหตุ

๑. กรณีที่นำส่งโดยเจ้าหน้าที่นำสาร ให้รอรับใบตอบรับนำกลับคืนทันที
๒. กรณีที่ส่งโดยวิธีอื่น ให้ผู้รับจัดการส่งใบตอบรับคืนโดยเร็ว

(ชั้นความลับ)

บันทึกการยืม

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า (ยศ, ชื่อ) ตำแหน่ง

สังกัด ตั้งอยู่ที่

โทรศัพท์ ได้ยืมข้อมูลข่าวสารลับจาก (หน่วยงานของรัฐผู้ให้ยืม).....

ลำดับ	ชั้นความลับ	ที่หนังสือ	ลงวันที่	เรื่อง	หมายเหตุ

ข้าพเจ้ายินดีปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

.....

.....

ข้าพเจ้าจะนำข้อมูลข่าวสารลับที่ยืมกลับมาคืนภายในวันที่เดือน..... พ.ศ.

อนุญาตให้	ลงชื่อ
ยืมข้อมูลข่าวสารลับตามรายการนี้ได้	(
ลงชื่อ.....	ลงชื่อ
(	(
ตำแหน่ง	(
ผู้อนุญาตให้ยืม	
ได้จัดแจ้งการยืมไว้ในทะเบียนควบคุม	
ข้อมูลข่าวสารลับแล้ว	
ลงชื่อ	

ผู้ยืมได้นำข้อมูลข่าวสารลับตามรายการ
มาคืนครบถ้วน เรียบร้อยแล้ว
เมื่อวันที่ เดือน พ. ศ.....
ลงชื่อ
(
)

เจ้าหน้าที่ผู้รับคืน

(ชั้นความลับ)

(ชั้นความลับ)

ใบรับรองการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ

.....(ชื่อหน่วยงานของรัฐ)

ตามคำสั่งที่ ลงวันที่..... เดือน พ. ศ. ให้คณะกรรมการในข้อ ๓ ดำเนินการทำลาย

ข้อมูลข่าวสารลับตามรายการในข้อ ๒

รายการข้อมูลข่าวสารลับ

ลำดับที่	เลขที่หนังสือ	ลงวันที่	จาก	ถึง	เรื่อง	หมายเหตุ

หมายเหตุ ช่อง ลำดับที่ให้ลงลำดับที่ในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับ

คณะกรรมการทำลายข้อมูลข่าวสารลับ

ตำแหน่ง	รายชื่อ	ได้ทำลายข้อมูลข่าวสารลับ ลำดับที่เมื่อวันที่.....	ลงชื่อ
ประธานกรรมการ	๑.		๑.
กรรมการ			๒.
กรรมการ	๒.		๓.
			
	๓.		

ให้จัดแจ้งการทำลายลงในทะเบียนควบคุมข้อมูลข่าวสารลับแล้ว

ลงชื่อ นายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ

()

วันที่

(ชั้นความลับ)

(สำเนา)

คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ ๑๕๐๗/๒๕๕๔

เรื่อง แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับ

เพื่อให้มาตรการรักษาความปลอดภัยข้อมูลข่าวสารลับของทางราชการเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๔ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จึงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับ ตามระเบียบดังกล่าว ดังนี้

๑. รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	เป็นนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
(นายพรชัย อยู่ประยงค์)	
๒. เลขานุกรม ผู้อำนวยการกอง	เป็นผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
หัวหน้าหน่วยงานเทียบเท่ากอง	และเป็นนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
	ของกองหรือหน่วยงานเทียบเท่ากอง
๓. หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	เป็นผู้ช่วยนายทะเบียนข้อมูลข่าวสารลับ
	ของกองที่รับผิดชอบ
๔. เจ้าหน้าที่ธุรการหรือเจ้าพนักงานธุรการ	เป็นเจ้าหน้าที่นำสารของกรมฯ และ
	ของสำนักงานเลขานุการกรม
	สำนักเลขานุการกรม
๕. เจ้าหน้าที่ธุรการหรือเจ้าพนักงานธุรการ	เป็นเจ้าหน้าที่นำสารของกองของทุก
กอง	ที่รับผิดชอบ

ให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

(ลงชื่อ) ฐานปุตระ ชมเสวี
(นายฐานปุตระ ชมเสวี)
อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๓

โดยที่มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ และประชาชนมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นได้ ฉะนั้น เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องความหมายให้รู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“หน่วยงาน” หมายความว่า สำนัก กอง สำนักงาน สถาบัน ศูนย์และหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“กรม” หมายความว่า กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

หมวด ๑

การจัดระบบข้อมูลข่าวสาร

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานรวบรวม จัดแยกประเภทข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กฎหมายอื่น และระเบียบของทางราชการ และให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารที่ต้องพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้จัดส่งให้กองนิติการเพื่อส่งไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว และให้จัดส่งไปยังสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๙ โดยเร็วเพื่อเผยแพร่หรือจำหน่ายตามที่เห็นสมควร

(๒) ข้อมูลข่าวสารประเภทที่ต้องจัดให้มีไว้เพื่อให้ประชาชนตรวจดูได้ตาม มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้จัดส่งไปยังสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๙ เพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เกิดข้อมูล

(๓) ข้อมูลข่าวสารประเภทที่ต้องจัดหาให้แก่ผู้ขอตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้จัดเก็บไว้ที่หน่วยงาน และให้แจ้งประเภทข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานเก็บไว้แก่สถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๙ เพื่อให้แนะนำแก่ประชาชนในการติดต่อขอข้อมูลกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบ

(๔) ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้อมูลข่าวสารตามที่หน่วยงานได้จัดทำขึ้นต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่งหรือไม่ ให้หน่วยงานเสนอความเห็นให้คณะกรรมการตามข้อ ๗ เป็นผู้พิจารณา

ข้อ ๖ ให้สถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๙ ต้องมีตรรชนีข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๕ (๑) และ (๒) โดยให้มีรายละเอียดเพียงพอที่ประชาชนสามารถค้นเรื่องได้เอง

หมวด ๒

คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อ ๗ ให้มี “คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน” เรียกโดยย่อว่า “กข.กสร.” ประกอบด้วยอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้แทนสำนักตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถาบันเลขานุการกรม และหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการกอบนิตการเป็นกรรมการและเลขานุการ นิตกร กองนิตการ และเจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงาน ที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๘ ให้ กข.กสร. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของกรม

(๒) พิจารณาวินิจฉัยประเภทของข้อมูลข่าวสารของกรมที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ

(๓) พิจารณาวินิจฉัยประเภทของข้อมูลข่าวสารของกรมที่ควรจัดเก็บไว้ที่กรมหรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

(๔) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใดๆ ตามที่มอบหมาย

(๖) เชิญบุคคลใดๆ มาสอบถาม ชี้แจง เกี่ยวกับการขอหรือการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ข้อมูลข่าวสาร การแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่อธิบดีมอบหมาย

ข้อ ๙ การประชุม กข.กสร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ ให้นำความในข้อ ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการที่ กข.กสร. แต่งตั้งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ มติ ของ กข.กสร. ให้ถือเป็นยติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม

หมวด ๓

การขอข้อมูลข่าวสารและการอนุญาต

ข้อ ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า หรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๕ (๑) หรือ (๒) ให้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ของสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๙ หรือแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ และให้เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ตามสมควร

ข้อ ๑๓ ผู้ใดประสงค์จะเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า หรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร นอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๒ ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือตามแบบทำระเบียบนี้ต่อผู้มีอำนาจอนุญาต

ข้อ ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจอนุญาตให้ตรวจดูหรือให้สำเนาข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๑๓

(๑) อธิบดี หรือรองอธิบดี สำหรับข้อมูลข่าวสารทุกชนิด

(๒) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ สำหรับข้อมูลข่าวสารที่ตนเป็นผู้รับผิดชอบ

(๓) ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการกรม สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จังหวัด หัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้าฝ่าย หรือข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ๖ ขึ้นไป สำหรับข้อมูลข่าวสารที่ตนเป็นผู้รับผิดชอบ

ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตพิจารณาคำขอตามหลักเกณฑ์ที่ กข.กสร. กำหนด ในกรณีที่ไมอาจวินิจฉัยได้ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีค่าส่งไม่เปิดเผยหรือไม่ ให้เสนอเรื่องพร้อมความเห็นให้ กข.กสร. พิจารณา

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้มีอำนาจอนุญาตมีค่าส่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ให้แจ้งเหตุผลให้ผู้ขอ
ท ร ำ บ
และให้แจ้งผู้ขอทราบด้วยว่ามีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย

ข้อ ๑๖ การรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสาร ให้ข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๓ ขึ้นไปเป็นผู้รับรอง โดยลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งตลอดจนวัน เดือน ปี ให้ชัดเจน

ข้อ ๑๗ ให้หน่วยงานรายงานการขอและการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ กข.กสร. ทราบโดยเร็ว

ข้อ ๑๘ ข้อมูลข่าวสารใด หากมีกฎหมาย ระเบียบอื่นหรือมติคณะรัฐมนตรีกำหนด วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เป็นพิเศษ การขอข้อมูลข่าวสารและการอนุญาต จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวนั้นด้วย

หมวด ๔

การบริการข้อมูลข่าวสาร

ข้อ ๑๙ ให้ห้องสมุด กองวิชาการและแผนงาน เป็นสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารสำหรับ ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ทั้งนี้ ให้กองวิชาการและแผนงานจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการให้บริการข้อมูลข่าวสาร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ

ข้อ ๒๐ ข้อมูลข่าวสารที่มีไว้เพื่อเผยแพร่ เพื่อขาย หรือเพื่อจำหน่าย ให้คิดค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ กข.กสร. กำหนด

ข้อ ๒๑ ค่าธรรมเนียมในการเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง ของข้อมูลข่าวสารให้เป็นไปตามที่ กข.กสร. กำหนด

ข้อ ๒๒ รายได้จากการขายหรือจำหน่ายข้อมูลข่าวสารตามข้อ ๒๐ และค่าธรรมเนียม ตามข้อ ๒๑ ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ข้อ ๒๓ การบริการส่งข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยทางโทรสาร ให้ดำเนินการได้เฉพาะกรณี มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยให้คำนึงถึงความสิ้นเปลือง เช่น จำนวนของข้อมูลข่าวสาร ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการส่ง

ข้อ ๒๔ ให้สถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารรายงานการให้บริการข้อมูลข่าวสารให้ กข.กสร. ทราบทุกสามเดือน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(ลงชื่อ) ศักดิ์ชัย ศักดิ์กุลวงศ์

(นายศักดิ์ชัย ศักดิ์กุลวงศ์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

แบบคำขอข้อมูลข่าวสาร

ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

เขียนที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า..... อาชีพ.....

อยู่บ้านเลขที่..... ซอย..... ถนน.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....

บัตรประชาชน/บัตรอื่นๆ..... เลขที่.....

ออกให้เมื่อ..... วันหมดอายุ.....

มีความประสงค์

☐ ขอตรวจสอบข้อมูล

☐ ขอสำเนาข้อมูล

☐ ขอสำเนารับรองถูกต้อง

จำนวน.....เรื่อง ดังนี้

๑

๒

๓

๔

เพื่อใช้ประโยชน์.....

ลงชื่อ.....ผู้ขอข้อมูล

(.....)

☐ อนุญาต ☐ อนุญาต โดยมีเงื่อนไขดังนี้ ลงชื่อ.....ผู้อนุญาต	ได้รับข้อมูลที่ขอเรียบร้อยแล้ว ลงชื่อ..... ผู้ขอข้อมูล /...../.....
☐ ไม่อนุญาต เพราะ ลงชื่อ.....ผู้รับผิดชอบข้อมูล ตำแหน่ง..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.	ข้าพเจ้าได้รับทราบแล้วว่าข้าพเจ้ามีสิทธิ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต ลงชื่อ.....ผู้ยื่นคำขอ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๖

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ ให้มี “คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน” เรียกโดยย่อว่า “กข.กสร.” ประกอบด้วยอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการกรม เป็นกรรมการ นิติกร ๘ว กองนิติการ เป็นกรรมการและเลขาธิการ นิติกร กองนิติการที่ได้รับมอบหมาย และบรรณารักษ์ สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ”

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

(ลงชื่อ) ฐาปบุตร ชมเสวี

(นายฐาปบุตร ชมเสวี)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานทุกหน่วยงานให้ความสำคัญและควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

ข้อ ๗ ให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรียกโดยย่อว่า “กข.กสร.” ประกอบด้วยอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน ผู้อำนวยการสำนักแรงงานสัมพันธ์ เลขานุการกรม ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ผู้อำนวยการกองตรวจความปลอดภัย ผู้อำนวยการกองนิติการ ผู้อำนวยการกองสวัสดิการแรงงาน ผู้อำนวยการสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นกรรมการ หัวหน้ากลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย นิติกรรมและสัญญา กองนิติการ เป็นกรรมการและเลขานุการ นิติกร กลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย

นิติกรรมและสัญญา กองนิติการ และบรรณารักษ์ สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(ลงชื่อ) ผดุงศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

(นายผดุงศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(สำเนา)

ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
เรื่อง การจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเป็นไปตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องและจำเป็นในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประเภทของบุคคลที่มีการจัดเก็บข้อมูล

- (๑) ข้าราชการพลเรือนสามัญ
- (๒) ลูกจ้างประจำ
- (๓) ลูกจ้างชั่วคราว
- (๔) อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ และอดีตลูกจ้างประจำ

ข้อ ๒ ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

- (๑) สมุดประวัติ
- (๒) แฟ้มประวัติ
- (๓) ก.พ. ๗
- (๔) ระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์
- (๕) แฟ้มเอกสารใบสมัครลูกจ้างชั่วคราวและเอกสารประกอบการสมัคร
- (๖) แฟ้มเอกสารคำร้องขอย้าย
- (๗) แฟ้มเอกสารแบบสอบถามข้อมูลบุคคลประจำปี
- (๘) แบบประเมินความเหมาะสม

ข้อ ๓ ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

ใช้ในการบริหารงานบุคคล การแต่งตั้งโยกย้าย การเลื่อนขั้นเงินเดือนและค่าจ้าง การเลื่อนระดับ การพัฒนาบุคคล และเป็นหลักฐานแสดงประวัติการรับราชการ

ข้อ ๔ วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

- (๑) เจ้าของข้อมูลยื่นแบบคำขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต่อกองการเจ้าหน้าที่
- (๒) ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่เป็นผู้พิจารณาอนุมัติการขอตรวจดูข้อมูลตามข้อ ๒

ทุกกรณี

(๓) หัวหน้าฝ่ายวินัยและทะเบียนประวัติ กองการเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการขอตรวจดูข้อมูลตามข้อ ๒ (๑) – (๔)

(๔) หัวหน้าฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณาอนุมัติการขอตรวจดูข้อมูลตามข้อ ๒ (๕) – (๘)

ข้อ ๕ วิธีการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(๑) การขอแก้ไขเพิ่มเติมรายการ สมุดประวัติ แฟ้มประวัติ ก.พ. ๗

(ก) การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง วัน เดือน ปีเกิด ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอแก้ไข วัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗

(ข) การขอเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อมูลรายการในเอกสารนอกจากข้อ ก. ให้แสดงความจำเป็นเป็นหนังสือผ่านหน่วยงานต้นสังกัดถึงกองการเจ้าหน้าที่พร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(๒) การขอแก้ไขคำร้องขอย้ายให้เจ้าของข้อมูลเสนอแบบคำร้องผ่านผู้บังคับบัญชาระดับกองหรือหน่วยงานต้นสังกัดถึงกองการเจ้าหน้าที่

(๓) การขอแก้ไขแบบสอบถามข้อมูลบุคคลประจำปีให้เจ้าของข้อมูลส่งแบบสอบถามข้อมูลบุคคลฉบับใหม่ให้กองการเจ้าหน้าที่

ข้อ ๖ แหล่งที่มาของข้อมูล

(๑) เจ้าของข้อมูล

(๒) คำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๓) หน่วยงานต้นสังกัด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ลงชื่อ รังสฤษฏ์ จันทรัตน์

(นายรังสฤษฏ์ จันทรัตน์)

(อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

(สำเนา)

คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ที่ ๑๑๓๒/๒๕๔๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ และสามารถขอข้อมูลข่าวสารของราชการอื่นได้ เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงได้ออกระเบียบ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ใช้ในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ แห่งระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.) ประกอบด้วย

๑. รองอธิบดีผู้ได้รับมอบหมายให้กลั่นกรองงาน	ประธานกรรมการ
ในราชการของกองนิติการ	
๒. ผู้แทนสำนักผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ	กรรมการ
๓. ผู้แทนสำนักตรวจราชการกรม	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองแรงงานหญิงและเด็ก	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองแรงงานสัมพันธ์	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองคุ้มครองแรงงาน	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการกองตรวจความปลอดภัย	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการแรงงาน	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการกองรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการกองฝึกอบรมแรงงาน	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน	กรรมการ
๑๔. เลขาธิการกรม	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการสำนักงานผู้รับงานไปทำที่บ้าน	กรรมการ

๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง	กรรมการ
๑๗. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการกองแรงงานระหว่างประเทศ	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรรมการและเลขานุการ
๒๐. นิติกร กลุ่มงานกฎหมาย กองนิติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. นิติกร กลุ่มงานพิจารณาอุทธรณ์ กองนิติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. เจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของกรม

๒. พิจารณาวินิจฉัยประเภทของข้อมูลข่าวสารของกรมที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ

๓. พิจารณาวินิจฉัยประเภทของข้อมูลข่าวสารของกรมที่ควรจัดเก็บไว้ที่กรมหรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูล ข่าวสารของราชการ

๔. ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใดๆ ตามที่มอบหมาย

๖. เชิญบุคคลใดๆ มาสอบถาม ชี้แจง เกี่ยวกับการขอหรือการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ข้อมูลข่าวสาร การแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมาย

๗. ดำเนินการอื่นใดตามที่อธิบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(ลงชื่อ) รัชสฤษฏ์ จันทรัตน์

(นายรัชสฤษฏ์ จันทรัตน์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(สำเนา)

คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ ๖๖๕/๒๕๔๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ ๑๑๓๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ และคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ ๑๒๔๓/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตามที่กำหนดไว้ นั้น

เนื่องจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีคำสั่งที่ ๕๘/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ตั้งสำนักงานพัฒนามาตรฐานแรงงาน เป็นหน่วยงานภายในมีฐานะเทียบเท่า ระดับกอง

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.) เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๗ แห่งระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงมีคำสั่งแต่งตั้งให้ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนามาตรฐานแรงงาน เป็นกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

(ลงชื่อ) ฐาปบุตร ชมเสวี

(นายฐาปบุตร ชมเสวี)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ ๑๒๗/๒๕๔๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.) เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ สมควรให้มีการปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.) ให้สอดคล้องกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ และข้อ ๗ แห่งระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ ๑๑๓๒/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ คำสั่งที่ ๑๒๔๓/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓ และคำสั่งที่ ๖๖๕/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.) ประกอบด้วย

๑. รองอธิบดี (ผู้ปลี่ยนกรองงาน ในราชการของกองนิติการ)	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักแรงงานสัมพันธ์	กรรมการ
๕. เลขานุการกรม	กรรมการ

๖. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองตรวจความปลอดภัย	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการแรงงาน	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน	กรรมการ
๑๑. นิติกร 8ว กองนิติการ	กรรมการและเลขานุการ
๑๒. นิติกร กองนิติการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. บรรณารักษ์ สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสารของกรม
๒. พิจารณาวินิจฉัยประเภทของข้อมูลข่าวสารของกรมที่ไม่ต้องเปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ
๓. พิจารณาวินิจฉัยประเภทของข้อมูลข่าวสารของกรมที่ควรจัดเก็บไว้ที่กรมหรือส่งไปหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
๔. ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้
๕. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใดๆ ตามที่มอบหมาย
๖. เชิญบุคคลใดๆ มาสอบถาม ชี้แจง เกี่ยวกับการขอหรือการอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ข้อมูลข่าวสาร การแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมาย
๗. ดำเนินการอื่นใดตามที่อธิบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

(ลงชื่อ) ฐาปบุตร ชมเสวี

(นายฐาปบุตร ชมเสวี)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ ๑๑๔/๒๕๕๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ด้วยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานทุกหน่วยงานให้ความสำคัญและควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ สมควรให้มีการปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงมีคำสั่งต่อไปนี้

๑. ยกเลิกคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ ๑๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (กข.กสร.) ประกอบด้วย

(๑) รองอธิบดีผู้ได้รับมอบหมายให้กลั่นกรองงาน
ในราชการของกองนิติการ	ประธานกรรมการ
(๒) ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองแรงงาน	กรรมการ
(๓) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน	กรรมการ
(๔) ผู้อำนวยการสำนักแรงงานสัมพันธ์	กรรมการ
(๕) เลขานุการกรม	กรรมการ
(๖) ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรรมการ
(๗) ผู้อำนวยการกองตรวจความปลอดภัย	กรรมการ
(๘) ผู้อำนวยการกองนิติการ	กรรมการ
(๙) ผู้อำนวยการกองสวัสดิการแรงงาน	กรรมการ
(๑๐) ผู้อำนวยการสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน	กรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

กรรมการและเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

การบริการข้อมูลข่าวสารของกรม

ที่เป็นความลับ

หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

การดำเนินการตามระเบียบนี้

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใดๆ ตามที่มอบหมาย

ให้ข้อมูลข่าวสาร การแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมาย

๗. ดำเนินการอื่นใดตามที่อธิบดีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

(ลงชื่อ) ผดุงศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา

(นายผดุงศักดิ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(สำเนา)

ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๕๙

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กท ๑๐๔๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๗ แผ่น

๒. คำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ ๑๑๓๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓

ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ออกระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ การบริการ และการให้ข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไปเล่มที่ ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงขอให้จังหวัดได้โปรดแจ้งให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทราบและถือปฏิบัติตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ และขอให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดได้พิจารณาข้อมูลข่าวสารที่มีความประสงค์จะให้กรมฯ มีคำสั่งไม่เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วแจ้งกรมฯ เพื่อพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ในการจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารถ้าสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดมีความพร้อมในเรื่องสถานที่และบุคลากรขอให้พิจารณาดำเนินการได้เพิ่มเติมจากระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๙

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) รังสฤษฎ์ จันทรัตน์

(นายรังสฤษฎ์ จันทรัตน์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กองนิติการ

โทร ๒๔๖๒๑๒๔

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กองนิติการ โทร ๒๔๖๒๑๒๔

ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๖๐

วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกพื้นที่

ด้วยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ออกระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ การบริการ และการให้ข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไปเล่มที่ ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๕๓ ง ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงขอให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ และขอให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ได้พิจารณาข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้วแจ้งกรมฯ เพื่อพิจารณาต่อไป

อนึ่ง ในการจัดสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารถ้าสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่มีความพร้อมในเรื่องสถานที่และบุคลากร ขอให้พิจารณาดำเนินการได้เพิ่มเติมจากระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๙

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติ

(ลงชื่อ) รังสฤษฎ์ จันทรัตน์

(นายรังสฤษฎ์ จันทรัตน์)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองนิติการ กลุ่มงานพิจารณาอุทธรณ์ โทร ๒๓๑๙

ที่ รส ๐๖๐๕/๑๘๗๓

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การรายงานผลการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน รองอธิบดี (นายสุวัฒน์ สิงห์) ประธาน กข.กสร.

เรื่องเดิม

๑. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบแนวทางการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการปฏิบัติให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการภายใน เดือนเมษายนและเดือนตุลาคม โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานฯ รวบรวมรายงานส่งให้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานนายกรัฐมนตรี ตามแบบรายงานที่กำหนด (เอกสารหมายเลข ๑ แบบรายงานเดิม และเอกสารหมายเลข ๒ แบบรายงานใหม่)

๒. กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้จัดประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของกระทรวงแรงงานฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔ เวลา ๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุม กระทรวงแรงงานฯ เพื่อสรุปผลการดำเนินการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของกระทรวงแรงงานฯ และเตรียมต้อนรับการตรวจเยี่ยมของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอให้ทุกหน่วยงานรายงานผลการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ได้แก่ ข้อมูลตามมาตรา ๗ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กรมฯ ให้กองนิติการดำเนินการ รวบรวมข้อมูลส่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกระทรวงแรงงานฯ (เอกสารหมายเลข ๓)

ข้อเท็จจริง

๑. ประกาศกรมฯ เรื่อง โครงสร้างและการจัดหน่วยงาน อำนาจหน้าที่วิธีดำเนินงาน และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๗๐ ง วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๑) ข้อ ๕ กำหนดสถานที่ติดต่อ เพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ในส่วนกลาง ได้แก่ กองวิชาการและแผนงาน และสำนักงานสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกพื้นที่ และสำหรับในส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

๒. กรมฯ มีหนังสือที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๕๙ - ๐๗๔๖๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยแจ้งว่า

ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ ให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติ โดยกรมฯ กำหนดให้ห้องสมุดกองวิชาการและแผนงานเป็นสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารสำหรับให้ประชาชนเข้าตรวจดู (ตามระเบียบกรมฯ ข้อ ๑๙) แต่ทั้งนี้ขอให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกพื้นที่ ที่มีความพร้อมด้านสถานที่และบุคลากรในการให้บริการแก่ประชาชน ขอให้ดำเนินการเพิ่มเติมจากระเบียบกรมฯ ข้อ ๑๙ ได้

๓. ประชาชนผู้ขอข้อมูลข่าวสารหรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารอาจขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา) หรือขอเข้าตรวจค้นข้อมูลข่าวสาร ณ สถานที่ที่จัดไว้ให้บริการในการตรวจค้น ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแต่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ เช่น ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัย แผนงาน โครงการ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ผลการจัดซื้อจัดจ้าง) หรือขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ (ข้อมูลข่าวสารนอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙) การขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจขอรับบริการได้ที่หน่วยงานของกรมฯ ทุกแห่ง

ข้อพิจารณาและเสนอแนะ

กองนิติการได้พิจารณาแบบรายงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และแบบการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่กระทรวงแรงงานฯ ขอให้รวบรวมแล้ว เห็นว่าแบบรายงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ เน้นการตรวจสอบการให้บริการการขอข้อมูลข่าวสารของประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานของกรมฯ สามารถให้บริการได้ ดังนั้น เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลการให้บริการข่าวสารได้ครอบคลุมทุกหน่วยงานของกรมฯ และเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ของหน่วยงานต่างๆ จึงเห็นสมควรกำหนดแบบรายงานการให้บริการข้อมูลข่าวสารตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (แบบ กข.กสร.๑) เพื่อให้ทุกหน่วยงานของกรมฯ ได้ใช้รายงานผลดำเนินการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนปีละ ๒ ครั้ง ภายในวันที่ ๕ เมษายน และวันที่ ๕ ตุลาคม และเพื่อความสะดวกของกองนิติการในการรวบรวมและจัดทำรายงานตามแบบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารกระทรวงแรงงานฯ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยกองนิติการจะได้แจ้งให้ทุกหน่วยงานของ
กรมฯ ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ) อัญชลี เสรีรักษ์
(นางอัญชลี เสรีรักษ์)
ผู้อำนวยการกองนิติการ

เห็นชอบ
(ลงชื่อ) สุวัฒน์ สิงห์
(นายสุวัฒน์ สิงห์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
๒ ต.ค. ๒๕๕๔

หมายเหตุ

๑. แจ้งเวียนทุกจังหวัดทราบตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๗๑๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔
๒. แจ้งเวียนหน่วยงานภายในตามหนังสือกองนิติการที่ รส ๐๖๐๕/ว ๑๘๙๘
ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

รายงานผลการปฏิบัติการให้บริการข้อมูลข่าวสาร
ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
หน่วยงานที่รายงาน.....
รายงานประจำงวด.....

๑. ประเภทข้อมูลข่าวสาร (ดูคำอธิบาย)	จำนวนรวม ผู้ขอใช้บริการ (ราย/เรื่อง)	ระบุนายกจำนวนผู้ขอใช้บริการเป็นรายเดือน (ต.ค. พ.ย. ธ.ค. ม.ค. ก.พ. มี.ค.) (เม.ย. พ.ค. มิ.ย. ก.ค. ส.ค. ก.ย.)
๑.๑ กรณีจัดสถานที่ไว้ให้บริการ การให้บริการตรวจดูค้นคว้า ข้อมูลข่าวสาร แยกเป็นเรื่อง ๑. การขอตรวจดู/ขอสำเนาเอกสาร ตาม มาตรา ๗ ๒. การขอตรวจดู/ขอสำเนาเอกสาร ตาม มาตรา ๙		
๑.๒ กรณีไม่ได้จัดสถานที่ให้บริการ แต่มีผู้มาขอข้อมูลข่าวสาร การให้บริการตรวจดูค้นคว้า ข้อมูลข่าวสาร แยกเป็นเรื่อง ๑. การขอตรวจดู/ขอสำเนาเอกสาร ตาม มาตรา ๗ ๒. การขอตรวจดู/ขอสำเนาเอกสาร ตาม มาตรา ๙		
๑. การขอตรวจดู/ขอสำเนาเอกสาร ตาม มาตรา ๑๑		

๒. เรื่องที่ประชาชนขอข้อมูลข่าวสารมากที่สุด (เรียงลำดับ/จำนวน)

- ๒.๑
๒.๒
๒.๓
๒.๔

๓. การปฏิเสธในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๓.๑ ไม่มีการปฏิเสธ

๓.๒ มีการปฏิเสธ จำนวน.....ราย จำนวน.....เรื่อง ให้ระบุเรื่องที่มีการปฏิเสธ

การเปิดเผยเรียงตามลำดับพร้อมเหตุผลที่ปฏิเสธ

- ๓.๒.๑
.....
๓.๒.๒
.....
๓.๒.๓
.....
๓.๒.๔
.....
๓.๒.๕
.....

๔. ปัญหาอุปสรรค

.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....
.....

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง.....

คำอธิบาย

๑. การจัดสถานที่ให้บริการ ข้อมูลข่าวสารของราชการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามมาตรา ๗ (๓) กรมฯ ได้ดำเนินการดังนี้

ก. ระเบียบกรมฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๙ กำหนดให้ ห้องสมุดกรมฯ ชั้น ๑๕ เป็นสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมฯ (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓) และตามหนังสือกรมฯ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๕๙ – ๐๗๔๖๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ แจ้งการใช้ระเบียบฯ โดยให้ สรจ. หรือ สรพ. ที่มีความพร้อมด้านการจัดสถานที่ ขอให้จัดสถานที่ให้บริการไว้โดยเฉพาะ

ข. ตามประกาศกรมฯ เรื่อง โครงสร้างและการจัดหน่วยงานอำนาจหน้าที่ วิธีดำเนินงานและสถานที่ ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๑ ข้อ ๕ กำหนดสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ในส่วนกลาง ได้แก่ กองวิชาการและแผนงาน และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด (ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๗๐ ง วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑) ทุกหน่วยงานจึงมีหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมฯ

ดังนั้น การให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมฯ จึงมีสองส่วน กล่าวคือ ในกรณีที่มีการจัดสถานที่ไว้โดยเฉพาะตามข้อ ก. กับกรณีไม่ได้จัดสถานที่ไว้โดยเฉพาะ แต่มีผู้ขอใช้บริการค้นคว้าหรือ ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารตามข้อ ข

การกรอกแบบรายงาน

ถ้ามีการจัดสถานที่มุมใดมุมหนึ่งในสำนักงานฯ ให้รายงานตามแบบ ข้อ ๑.๑

ส่วนกรณีไม่ได้จัดสถานที่ไว้โดยเฉพาะ ให้รายงานตามแบบ ข้อ ๑.๒

ช่องจำนวนรวม ผู้ขอใช้บริการ เป็นยอดรวมในงวดหกเดือน (เม.ย. – ก.ย. หรือ ต.ค. – มี.ค.)

จำนวนราย หมายถึง ตัวบุคคล

จำนวนเรื่อง หมายถึง เรื่องของข้อมูลข่าวสารต่างๆ บุคคลหนึ่งอาจขอหลายเรื่อง หรือเรื่องเดียวกันอาจมีบุคคลหลายบุคคลมาขอ

เรื่องที่ขอมากที่สุดให้กรอกในข้อ ๒ เรียงลำดับ ถ้าไม่มีผู้ขอข้อมูลข่าวสารให้ระบุว่าไม่มี

ช่องระบุแยกจำนวน ผู้ขอใช้บริการ ให้ระบุเดือนที่มีผู้มาขอข้อมูลฯ ในแต่ละเดือน ถ้าเดือนใดไม่มีไม่ต้องใส่เดือนนั้น และเมื่อรวมทุกเดือนแล้วยอดจะต้องตรงกับยอดรวมในช่องจำนวนรวมช่องแรก

ทุกหน่วยงาน ต้องรายงานตามข้อ ๑.๓ เป็นข้อมูลข่าวสารนอกจากมาตรา ๗ มาตรา ๙ ถ้าไม่มีผู้ขอระบุว่าไม่มี

๒. ประเภทข้อมูลการให้บริการ

ตาม **มาตรา ๗** หมายถึง ข้อมูลข่าวสารโครงสร้างและการจัดองค์กร สรุปรอานาจนหน้าที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อหน่วยงานของรัฐ หรือกฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎเพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ตาม **มาตรา ๙** หมายถึง ข้อมูลข่าวสารผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรง แก่เอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว นโยบายหรือ การตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔) แผนงาน โครงการ และ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อเอกชน ตรรกชนีแสดงผลการดำเนินการ จัดซื้อ จัดจ้าง ตามแบบ สขร.๑

๓. การปฏิเสธการให้บริการข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ผู้ขอขอจำนวนมาก (ต้องให้บาง) ขอบ่อย (เคยให้แล้ว) ไม่มีข้อมูลข่าวสารที่ขอ (ระบุ) หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือข้อมูลส่วนบุคคล ตามมาตรา ๒๔

(สำเนา)

ที่ รส ๐๖๐๕/ว๐๘๖๐๘

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กท ๑๐๔๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวการปฏิบัติการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๕๙ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวปฏิบัติการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ออกระเบียบกรมฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ การบริการ และการให้ข้อมูลข่าวสารของกรมฯ เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้เจ้าหน้าที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดถือปฏิบัติ และให้พิจารณาข้อมูลข่าวสารเรื่องที่เห็นสมควรไม่เปิดเผยเสนอให้คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมฯ พิจารณาคือ ข้อ ๘ (๒) ของระเบียบกรมฯ ดังกล่าวนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ได้พิจารณาข้อมูลข่าวสารเรื่องที่เห็นสมควรไม่เปิดเผยเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารสามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” หรือ “ไม่รับฟังคำคัดค้าน” ได้ โดยให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่แนบมาพร้อมนี้ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงขอให้จังหวัดได้แจ้งสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเพื่อให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ฐาปนุตร ชมเสวี

(นายฐาปนุตร ชมเสวี)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กองนิติการ

โทร ๐ ๒๒๔๖ ๒๑๒๔

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กองนิติการ

โทร ๐ ๒๒๔๕ ๒๑๒๔

ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๗

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวปฏิบัติการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

เรียน ผชช. ผอ. หัวหน้าหน่วยงานระดับกอง และ ผอ สรพ.

ตามที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ออกระเบียบกรมฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ เพื่อให้บริการ การจัดระบบ การบริการ และการให้ข้อมูลข่าวสารของกรมฯ เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยแจ้งเวียนให้ทราบตามหนังสือกรมฯ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๗๔๕๙ - ๐๗๔๖๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานต่างๆ ถือปฏิบัติ และให้พิจารณาข้อมูลข่าวสารเรื่องที่เห็นสมควรไม่เปิดเผยเสนอให้คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมฯ พิจารณาตามข้อ ๘(๒) ของระเบียบกรมฯ ดังกล่าว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ได้พิจารณาข้อมูลข่าวสารเรื่องที่เห็นสมควรไม่เปิดเผยเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารสามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” หรือ “ไม่รับฟังคำคัดค้าน” โดยให้ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่แนบมาพร้อมนี้ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการให้บริการข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้ถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน จึงขอให้ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ได้ถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติฯ ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(ลงชื่อ) ฐาปบุตร ชมเสวี

(นายฐาปบุตร ชมเสวี)

อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

แนวปฏิบัติ

การมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

คณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมฯ (กข.กสร.) ได้อาศัยอำนาจตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๘ (๒) พิจารณาวินิจฉัยประเภทข้อมูลข่าวสารตามที่หน่วยงานของกรมฯ เสนอให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ซึ่งที่ประชุม กข. กสร. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการกำหนดแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” หรือคำสั่ง “ไม่รับฟังคำคัดค้าน” โดยให้เจ้าหน้าที่คำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมฯ ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน และให้ระบุเหตุผลของคำสั่งดังกล่าวให้ชัดเจน โดยจำแนกตามหมวดหมู่ข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑ งบประมาณ การเงิน บัญชี

เจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ทุกเรื่อง เว้นแต่เรื่องที่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องการประสานงานการรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และการตรวจสอบภายในของจังหวัด

(๒) เรื่องสรุปข้อบกพร่องและข้อหาหรือที่หน่วยงานต่างๆ ถูกหักท้วงจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือจากหน่วยงานตรวจสอบภายในของจังหวัด

การปฏิบัติในเรื่องตาม (๑) และ (๒) ดังกล่าว ถ้าอยู่ในระหว่างดำเนินการเจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) โดยให้ปฏิบัติตาม มาตรา ๑๕ วรรคสอง

ในกรณีเรื่องดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนแล้ว ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง แต่ถ้าเรื่องดังกล่าวมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสียในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ โดยให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ ให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารหรือผู้คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทราบ

ในกรณีเรื่องดังกล่าวมีการกำหนดชั้นความลับอยู่ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวด ๒ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี ประกาศ ระเบียบ พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด และพระราชกฤษฎีกา

ให้เปิดเผยได้ทุกเรื่องเพราะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ ซึ่งลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ซึ่งต้องจัดไว้ให้บริการแก่ประชาชนให้สามารถเข้าตรวจค้นได้เอง

หมวด ๓ บริหารทั่วไป ได้ตอบทั่วไป ขอความร่วมมือ ข่าวสารประชาสัมพันธ์

เบ็ดเตล็ด

เป็นข้อมูลข่าวสารที่สามารถมีคำสั่งให้เปิดเผยได้ทุกเรื่อง เว้นแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามหมวด ๑ ให้ถือปฏิบัติตามหมวด ๑ สำหรับข้อมูลข่าวสารเรื่องอื่นๆ ถ้าได้มีการกำหนดขึ้นความลับไว้ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

หมวด ๔ บริหารงานบุคคล

ข้อมูลข่าวสารในหมวดนี้เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ให้ถือปฏิบัติโดยการปกปิดเป็นหลักเปิดเผยเป็นข้อยกเว้น ซึ่งจะมีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- (๑) แบบสอบถามข้อมูลบุคคลประจำปี
- (๒) ใบลาพักผ่อน ลาป่วย ลากิจ
- (๓) ก.พ. ๗
- (๔) สมุดประวัติและแฟ้มประวัติข้าราชการและลูกจ้างประจำ
- (๕) ข้อมูลข้าราชการในระบบคอมพิวเตอร์
- (๖) หนังสือใบรับรองสมุดประวัติและเวลาทวีคูณฯ (แบบ ๕๓๐๒)
- (๗) หนังสือรับรองข้อมูลบุคคล
- (๘) คำร้องขอย้าย
- (๙) แบบสอบถามความประสงค์ในการขอย้ายหรือแต่งตั้ง
- (๑๐) แบบประเมินการทดลองปฏิบัติราชการ
- (๑๑) แบบประเมินความเหมาะสม
- (๑๒) แบบประเมินผลบุคคลโดยการสัมภาษณ์
- (๑๓) เอกสารการดำเนินการทางวินัย

ในการปฏิบัติข้อมูลข่าวสารตามข้อ (๑) ถึงข้อ (๙) ให้ถือปฏิบัติตามประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ฉบับลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑ ง ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เจ้าหน้าที่ที่สามารถมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕(๕) และมาตรา ๒๔ แต่ถ้าจะมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” จะต้องเป็นไปตามหลักของข้อยกเว้นตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕

ข้อมูลข่าวสารเอกสารตามข้อ (๑๐) ถึงข้อ (๑๒) เป็นความเห็นชอบและคำแนะนำภายในหน่วยงาน เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ตามมาตรา ๑๕ (๓)

ข้อมูลข่าวสารเอกสารตามข้อ (๑๓) ในกรณีเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” เพราะว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) (๖) แต่เมื่อการสอบสวนได้เสร็จสิ้นทุกขั้นตอนจนมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแล้ว เจ้าหน้าที่ที่สามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ภายใต้เงื่อนไขให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง

หมวด ๕ การประชุม สัมมนา อบรม ศึกษาน บรยาย วิทยากร

ให้มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ทุกเรื่อง เว้นแต่ในเรื่องแบบทดสอบการอบรมเจ้าหน้าที่
ความปลอดภัยในการทำงานให้มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ตามมาตรา ๑๕ (๒)

หมวด ๖ วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

ให้มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ทุกเรื่อง

หมวด ๗ สถิติ โครงการ แผนงาน วิจัย รายงาน ประเมิน

ให้มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ทุกเรื่อง เว้นแต่เรื่องข้อมูลข่าวสารและเอกสารเรื่องรายงาน
ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารในหมวด ๑ งบประมาณ การเงิน บัญชี และหมวด ๓ การบริหารทั่วไป
ดังต่อไปนี้

- (๑) รายงานผลการตรวจสอบงบประมาณการเงิน บัญชี และพัสดุหน่วยงานฯ
- (๒) รายงานการตรวจสอบงบเดือนและใบสำคัญกองคลัง
- (๓) รายงานผลการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง
- (๔) รายงานผลการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและการใช้จ่าย

งบประมาณ

(๕) รายงานการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายเงินตามมาตรการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐ
เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจฯ

(๖) รายงานการตรวจสอบเงินนอกงบประมาณ เงินวารสารแรงงานสัมพันธ์
กองทุนสวัสดิการกรมฯ เงินกองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน เงินกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

การปฏิบัติในส่วนของรายงานตาม (๑) ถึง (๖) ดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการ
และมีลักษณะเช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารในหมวด ๑ งบประมาณ การเงิน บัญชี และหมวด ๓
การบริหารงานทั่วไป เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) โดยให้
ถือปฏิบัติในลักษณะเช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารในหมวด ๑ และหมวด ๓ แต่เมื่อได้ดำเนินการเสร็จสิ้น
ทุกขั้นตอน ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง และต้องปฏิบัติตาม
มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘

ข้อมูลข่าวสารเรื่อง แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ของปีทำการเป็น
ข้อมูลข่าวสารที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๓) สำหรับปีที่ผ่านมาจะต้องมีคำสั่ง
“ให้เปิดเผย”

ข้อมูลข่าวสารเรื่องประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา และเรื่องเกี่ยวกับ
ผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ได้ประกาศกำหนดให้เป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้ ตามมาตรา ๙ (๘)
ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องดังกล่าว

ข้อมูลข่าวสารเอกสารแบบสำรวจของกองวิชาการและแผนงาน และเอกสารแบบสำรวจข้อมูลสิทธิประโยชน์ของกองรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ซึ่งระบุไว้ชัดเจนว่า ผู้ให้ข้อมูลข่าวสารไม่มีความประสงค์จะให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๖) และถ้าหากจะมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคสอง มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘

ข้อมูลข่าวสารเรื่องทะเบียนสถานประกอบกิจการจําแนกรายการ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยเปิดเผยรายชื่อสถานประกอบกิจการเพื่อประโยชน์สาธารณะได้ โดยให้ดำเนินการตามมาตรา ๙ วรรคสอง เพื่อไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจำนวนลูกจ้างที่แท้จริงเพราะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖)

ข้อมูลข่าวสารเรื่องรายงานการวิเคราะห์การตรวจสอบสภาพความปลอดภัยในการทำงานของสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน เจ้าหน้าที่จะมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” จะต้องปฏิบัติภายใต้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๙ วรรคสอง มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘

หมวด ๘ การตรวจแรงงาน

ข้อมูลข่าวสารเอกสารตามที่หน่วยงานต่างๆ เสนอให้มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” มีดังต่อไปนี้

(๑) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประสานคำร้องให้หน่วยปฏิบัติดำเนินการ การติดตามผลการกลับกรองรายงานผลการดำเนินการ

(๒) แฟ้มสถานประกอบการ

(๓) แบบตรวจแรงงานทั่วไป

(๔) แบบตรวจแรงงานหญิงและเด็ก

(๕) เอกสารประกอบการตรวจแรงงาน เช่น ทะเบียนลูกจ้าง เอกสารหลักฐานการจ่ายค่าจ้าง เอกสารการคำนวณค่าจ้าง

(๖) รายงานผลการดำเนินงานของ จป.

(๗) หนังสือร้องเรียน

การปฏิบัติในกรณีเรื่องตาม (๑) – (๗) ที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของเจ้าหน้าที่ให้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ผู้ขอข้อมูลทราบเท่าที่จำเป็น และเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) (๖) แล้วแต่กรณี สำหรับเรื่องที่ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ และถ้าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการขัดต่อมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ตามมาตรา ๑๕ (๖) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในกรณีที่ผู้ขอทราบข้อมูลข่าวสารได้ยื่นต่อหน่วยงานใด ถ้าหน่วยงานนั้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่ใช่เป็นการขอตรวจดูเอกสารหรือขอสำเนาเอกสารใดๆ หรือขอสำเนาเอกสารรับรองถูกต้อง ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาเสนอผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานให้มีหนังสือตอบหรือชี้แจงให้ผู้ขอทราบข้อมูลข่าวสารทราบเท่าที่จำเป็นตามหลักการปฏิบัติราชการโดยทั่วๆ ไป

(๘) แบบรายงานรายละเอียดสารเคมีอันตราย แบบรายงานผลการตรวจสุขภาพลูกจ้าง ที่ทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย (สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ สอ.๔)

ข้อมูลข่าวสารกรณีตาม (๘) เป็นข้อมูลข่าวสารที่เอกชนจัดทำขึ้นเพื่อจัดส่งให้ ส่วนราชการตามที่กฎหมายกำหนด การเปิดเผยอาจกระทบผู้มีส่วนได้เสียเจ้าของข้อมูลข่าวสาร เรื่องนั้นๆ ถ้าจะมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคสอง มาตรา ๑๗ และ มาตรา ๑๘

ข้อมูลข่าวสารรายชื่อสถานประกอบกิจการ ชื่อสารเคมีอันตราย และปริมาณ การจัดเก็บในฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ของกรมฯ กรณีผู้ขอเป็นเอกชนต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการขอข้อมูลข่าวสารตามแบบ สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ ดังกล่าว แต่ถ้าผู้ขอเป็นหน่วยงานราชการ เจ้าหน้าที่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่ต้องระบุเงื่อนไขให้ชัดเจนว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวอาจทำให้เจ้าของสถานประกอบการได้รับความเสียหาย ขอให้หน่วยงานราชการผู้ขอข้อมูล ข่าวสารไม่นำข้อมูลข่าวสารไปเปิดเผยต่อผู้อื่นอันอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของ สถานประกอบการผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๒๐ (๒)

(๙) เอกสารบันทึกคำให้การนายจ้าง ลูกจ้าง หรือพยาน

กรณีเรื่องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของเจ้าหน้าที่และไม่ได้มีคำวินิจฉัยใดๆ หรือ ได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนแล้ว เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒)

(๔) (๕) (๖) และมาตรา ๑๖ และตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

ในกรณีผู้ขอเป็นคู่กรณี ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติ ตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๔

ในกรณีสำนวนคดีเรื่องดังกล่าวได้ดำเนินการจนเสร็จสิ้นทุกขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนด ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘

ในกรณีถ้ามีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้วจะเป็นการขัดต่อมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ตามมาตรา ๑๕ (๖)

(๑๐) คำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน

ให้มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (๑) ซึ่งจะต้องจัดไว้ ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ แต่ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๙ วรรคสอง โดยต้องการลบ ตัดทอน หรือทำด้วยประการใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ต้องห้าม มิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕

(๑๑) เรื่องการรายงานผลการตรวจเยี่ยมกิจการสัมพันธ์

รายงานในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงให้มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ แต่สำหรับในส่วนที่เป็น ความเห็นและคำแนะนำอาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ตามมาตรา ๑๕ (๓) โดยปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง

หมวด ๙ คำร้องทุกข์ และการวินิจฉัยคำร้องทุกข์

การปฏิบัติโดยทั่วไปให้เจ้าหน้าที่พิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารและหรือเอกสารใดในหมวดนี้ มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อมูลข่าวสารในหมวด ๘ การตรวจแรงงาน ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในลักษณะเช่นเดียวกัน

ข้อมูลข่าวสารและเอกสารที่หน่วยงานต่างๆ เสนอให้คำสั่ง “ไม่เปิดเผย” มีดังต่อไปนี้

- (๑) คำร้องทุกข์ขอให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งตามมาตรา ๑๒๔
- (๒) คำขอให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานพิจารณาเรื่องการย้ายสถานประกอบกิจการ
- (๓) คำร้องกรณีอื่นๆ หรือคำขออุทธรณ์ต่างๆ

ข้อมูลข่าวสารและเอกสารดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลข่าวสารในหมวด ๘ การตรวจแรงงาน ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาดำเนินการในลักษณะเช่นเดียวกับเรื่องบันทึกคำให้การนายจ้าง ลูกจ้าง หรือพยาน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการคุ้มครองสิทธิของบุคคลผู้ร้อง

หมวด ๑๐ การดำเนินคดีและสำนวนคดี

ข้อมูลข่าวสารในหมวดนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องจากการตรวจแรงงานหรือการวินิจฉัยคำร้องทุกข์ ซึ่งจะมีเอกสารและข้อมูลข่าวสารที่เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกับข้อมูลข่าวสารในหมวด ๘ การตรวจแรงงาน และหมวด ๙ คำร้องทุกข์และการวินิจฉัยคำร้องทุกข์ ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาถือปฏิบัติในลักษณะเช่นเดียวกัน

ข้อมูลข่าวสารเอกสารการสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ (แบบ กสร.น.ก.๓) ให้มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓)

ข้อมูลข่าวสารเรื่องการดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง การสอบสวนทางวินัย และการสอบสวนความรับผิดชอบละเมิดให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามหมวด ๒ การบริหารงานบุคคล

หมวด ๑๑ ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง

ข้อมูลข่าวสารทั้งสองกรณีเป็นเรื่องในลักษณะเดียวกันต้องถือปฏิบัติในลักษณะเดียวกันโดยปกติเจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ แต่ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า การเปิดเผยอาจทำให้คู่แข่งขันทางการค้าหรือสถานประกอบกิจการอื่นๆ หรือสภาพแรงงานอื่นๆ นำไปใช้เป็นคุณหรือโทษแก่คู่กรณีได้ การจะมีคำสั่งให้เปิดเผยจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘

หมวด ๑๒ องค์กรณายจ้าง องค์กรณลูกจ้าง (งานทะเบียน)

กองแรงงานสัมพันธ์เสนอให้มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเอกสารเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายชื่อผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรตามกฎหมาย
- (๒) ร่างบังคับขององค์กรฯ
- (๓) การรายงานติดตามความเคลื่อนไหว

(๔) รายงานการตรวจเยี่ยมองค์กร

(๕) การสังเกตการณ์การประชุมใหญ่

ข้อมูลข่าวสารเรื่องคำขอจดทะเบียนต่างๆ และเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาจดทะเบียนต่างๆ ให้ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการเพื่อไม่ให้เป็นการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวในระหว่างดำเนินการเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานอาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๑) (๓) (๕) (๖) แต่ถ้าจะมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ต้องปฏิบัติตาม มาตรา ๙ วรรคสอง และอาจกำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๒๐ (๒) ได้

กรณีผู้ขอทราบข้อมูลข่าวสารเป็นคู่กรณี ให้เจ้าหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงที่จำเป็นต้องรู้ เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนให้ผู้ขอข้อมูลทราบ และถ้าเรื่องดังกล่าวดำเนินการเสร็จแล้วทุกขั้นตอน เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ภายใต้หลักเกณฑ์ตามมาตรา ๙ วรรคสอง มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘

กรณีสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาใบอนุญาตขับรถ ที่บุคคลใช้ยื่นประกอบคำขอจดทะเบียนหรือคำขอต่างๆ นั้น มิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๕) โดยให้เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำผู้ขอให้ไปขอจากหน่วยงานผู้มีหน้าที่ออกบัตร หรือใบอนุญาตนั้นๆ

หมวด ๑๓ คณะกรรมการ

เรื่องเกี่ยวกับคณะกรรมการต่างๆ จะมีเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้พิพากษาสมทบ, คณะกรรมการสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ, คณะกรรมการค่าจ้าง, กรรมการผู้แทน ฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการต่างๆ เรื่องดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ เลือกตั้ง ดังนั้น เอกสารต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียนจึงเป็นเรื่องที่สามารถเปิดเผยได้เว้นแต่ เอกสารนั้นเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคล หรือเอกสารที่มีการกำหนดขึ้นความลับ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ตามมาตรา ๑๕ (๔) (๕) (๖) ส่วนเอกสารกรณีการพิจารณาอุทธรณ์คัดค้านการเลือกตั้งเป็นเอกสาร เกี่ยวกับสำนวนคดีให้ปฏิบัติตามหมวด ๑๐ สำนวนคดี

สำหรับในกรณีการจัดเก็บประวัติคณะกรรมการต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร และเอกสารเท่าที่จำเป็น และถ้าเป็นกรณีการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตาม มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕

หมวด ๑๔ ข้อพิพาทแรงงาน ข้อขัดแย้ง

ข้อมูลข่าวสารเรื่องข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ เสร็จแล้วใกล้เคียงหรือดำเนินการตามขั้นตอนตามกฎหมายเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) เว้นแต่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเป็นคู่กรณีให้ถือปฏิบัติตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ และถ้าเรื่องดังกล่าวดำเนินการเสร็จแล้ว ทุกขั้นตอน เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ภายใต้กฎเกณฑ์ตามมาตรา ๙ วรรคสอง มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘

หนังสือเสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานฯ มีคำสั่งตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ในส่วนที่เป็นความเห็นและคำแนะนำภายในหน่วยงาน ให้มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๓)

หนังสือแต่งตั้งผู้แทนเจรจา ไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยโดยตรง ให้เจ้าหน้าที่ มีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้

หนังสือขอตรวจสอบจำนวนสมาชิกสหภาพแรงงาน ไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย โดยตรง เจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้

หมวด ๑๕ อนุสัญญา

ข้อมูลข่าวสารเอกสารเกี่ยวกับอนุสัญญาต่างๆ เป็นข้อมูลข่าวสารไม่มีกฎหมายคุ้มครอง มิให้เปิดเผย เจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้

หมวด ๑๖ คู่มือ แนวปฏิบัติ ตอบข้อหารือ

ข้อมูลข่าวสารเอกสารการร่างกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง การเปิดเผย เอกสารตัวร่างให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเสนอขอความเห็นชอบจากอธิบดี ในการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย”

ข้อมูลข่าวสารเอกสารการตอบข้อหารือกฎหมาย ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติโดยมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” ได้ ภายใต้หลักเกณฑ์มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง

เอกสารคู่มือการตรวจแรงงานถ้ามีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชนเป็นข้อมูลข่าวสาร ที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๙ (๔) แต่อาจทำการลบ ตัดทอน หรือทำด้วยประการใดให้ไม่เป็นการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารที่มีส่วนต้องห้ามมิให้เปิดเผยได้ตามมาตรา ๙ วรรคสอง

หมวด ๑๗ กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน

ข้อมูลข่าวสารเรื่องทะเบียนลูกหนี้รายตัวถ้าเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่สมควร ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบ มาตรา ๙ วรรคสอง

หมวด ๑๘ กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง

ข้อมูลข่าวสารเรื่องทะเบียนลูกหนี้เป็นเรื่องในลักษณะเดียวกับข้อมูลข่าวสารในหมวด ๑๗ กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน ให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติในลักษณะเช่นเดียวกัน

ข้อมูลข่าวสารอื่นๆ

ข้อมูลข่าวสารใดที่ กข.กสร. มิได้มีมติไว้ให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจในการพิจารณา โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมฯ ประโยชน์สาธารณะ ประโยชน์ของเอกชน ที่เกี่ยวข้องประกอบกัน และพิจารณาเทียบเคียงกับเรื่องที่ กข.กสร. มีมติไว้แล้ว และถ้าไม่สามารถ พิจารณาวินิจฉัยได้ให้ส่งความเห็นให้ กข.กสร. พิจารณาตามข้อ ๑๔ ของระเบียบกรมสวัสดิการ และคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กันยายน ๒๕๔๕

หมายเหตุ ๑.ในกรณีที่กำหนดวิธีปฏิบัติตามมาตราต่างๆ นั้น โปรดดูภาคผนวก

๒.แนวทางปฏิบัตินี้แจ้งเวียนตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ รส ๐๖๐๕/ว๐๘๖๐๗ และที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕

ภาคผนวก

(แนบท้ายแนวปฏิบัติการมีคำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมติคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามหนังสือ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๗ และที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)

ก. เลขมาตราที่ระบุไว้โดยไม่ได้ระบุข้อกำหนดไว้โดยเฉพาะให้หมายถึงมาตราที่ระบุในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ข. เจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการมีคำสั่ง หมายถึง บุคคลตามที่กฎหมายในกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๓

ค. การปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

ในกรณีมีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” เจ้าหน้าที่ที่จะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่า ที่เปิดเผยไม่ได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด สำหรับกรณีมี คำสั่ง “ให้เปิดเผย” ถือเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามสายการบังคับบัญชา และสามารถกำหนดเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลตามความเหมาะสมได้ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๐ (๒)

ง. การปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ วรรคห้า

เจ้าหน้าที่สามารถทำการลบบัดทอน หรือกระทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ก็ได้

จ. การปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘

(๑) กรณีเจ้าหน้าที่เห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้นั้นทราบเพื่อจะได้เสนอคำคัดค้านภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วันนับแต่วันได้รับแจ้ง

(๒) ผู้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ตาม (๑) หรือบุคคลใดก็ตามที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบุคคลนั้นๆ

(๓) เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาเหตุผลที่ระบุในคำคัดค้าน ถ้าเห็นว่า คำคัดค้านไม่มีเหตุผลที่เหมาะสมให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “ไม่รับฟังคำคัดค้าน” และแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบว่า จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ แต่ผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์โดยยื่นคำอุทธรณ์เป็นหนังสือ ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับแจ้ง และถ้าผู้คัดค้านประสงค์จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ขอให้ส่งสำเนาคำอุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่เพื่อทราบ และจะได้ระงับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ก่อน

(๔) ในกรณีคำคัดค้านมีเหตุผลที่สามารถรับฟังได้ ให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารนั้น และแจ้งให้ผู้ขอทราบพร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการฯ เช่นเดียวกับกรณีผู้คัดค้านอุทธรณ์ ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ มิให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องนั้นๆ

ฉ. การปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ในกรณีที่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเป็นคู่กรณี ขอข้อมูลข่าวสารเอกสารบันทึกคำให้การของตนเองหรือของพยาน ให้เจ้าหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงเท่าที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งและการชี้แจงเพื่อป้องกันสิทธิของตน เว้นแต่เอกสารหรือพยานหลักฐานนั้นเป็นเรื่องที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือเพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อย หรือเพื่อประโยชน์ทั่วไปของประชาชน หรือกรณีที่กฎหมายคุ้มครองให้ไม่ต้องเปิดเผยเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งห้ามการตรวจหรือคัดสำเนาเอกสารในสำนวนคดีทั้งหมดหรือบางฉบับได้ โดยเฉพาะในระหว่างดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงก่อนออกคำสั่งฯ จะไม่อนุญาตให้มีการคัดสำเนาทันทีคำให้การไม่ว่าจะเป็นของตนเองหรือของผู้อื่นจนกว่าคู่กรณีฝ่ายนั้นจะได้นำสืบพยานของฝ่ายตนเองเสร็จ เพื่อให้การสอบข้อเท็จจริงเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยและได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องไม่มีการชักพยานมาก่อน โดยเทียบเคียงแนวปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง แต่ทั้งนี้ พยานหลักฐานเอกสารที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดกล่าวอ้างและนำเสนอในสำนวนคดี คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิได้รับทราบและขอคัดสำเนาเอกสารนั้นได้เท่าที่จำเป็นเพื่อการโต้แย้ง

ข. รูปแบบคำสั่ง

ตามข้อ ๑๓ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้ผู้ประสงค์เข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า หรือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารยื่นคำขอเป็นหนังสือตามแบบท้ายระเบียบฯ โดยตามแบบให้ผู้อนุญาตหรือผู้รับผิดชอบ ข้อมูลเป็นผู้ลงรายการว่า “อนุญาต หรืออนุญาตโดยมีเงื่อนไข หรือไม่อนุญาตเพราะ...” พร้อมลงลายมือชื่อ แต่เนื่องจากการอนุญาต หรืออนุญาตโดยมีเงื่อนไข หรือไม่อนุญาต หมายถึง คำสั่ง “ให้เปิดเผย” หรือ “มิให้เปิดเผย” หรือ “ไม่รับฟังคำคัดค้าน” ซึ่งถือได้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่จะต้องจัดให้มีเหตุผลประกอบด้วยข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง และข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารจะต้องบันทึกเหตุผลดังกล่าวให้ชัดเจนแนบท้ายไว้กับแบบคำขอ เพื่อประโยชน์ในการชี้แจงข้อเท็จจริงต่อผู้ขอข้อมูลข่าวสาร หรือผู้คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (ถ้ามีการอุทธรณ์)

ข. กรณีผู้ขอข้อมูลข่าวสารยื่นคำขอเป็นหนังสือแต่ไม่ใช่ตามแบบที่กำหนด

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถพิจารณาคำขอนั้นได้ และให้แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอทราบเป็นหนังสือและจะต้องระบุเหตุผลในลักษณะเช่นเดียวกับบันทึกแนบท้ายคำขอดังกล่าวพร้อมให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานกฤษฎีกาภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งฯ

ฉ. หลักการพิจารณาวินิจฉัย

การขอข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องเฉพาะกรณีและเฉพาะราย เจ้าหน้าที่ต้องให้โอกาสแก่คู่กรณีในการชี้แจงข้อเท็จจริง และจะต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานในการพิจารณาวินิจฉัยโดยเร็ว และจะต้องดำเนินการให้ทันต่อการใช้ประโยชน์ในการขอข้อมูลข่าวสารเรื่องนั้นๆ เว้นแต่ มีเหตุผลอันสมควร

ทั้งนี้ ในการออกคำสั่งจะต้องคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมฯ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์เอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๐ (๒)

ญ. กรณีมีคำอุทธรณ์คำสั่ง มิให้เปิดเผย หรือคำสั่ง ไม่รับฟังคำคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมสำนวนเรื่องพร้อมจัดทำสำเนาและสรุปรายงานข้อเท็จจริงและความเห็น ส่งให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานโดยเร็ว

ฎ. กรณีข้อมูลข่าวสารลับ

ให้เจ้าหน้าที่ส่งคำขอให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณา เพื่อมีคำสั่งต่อไป ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารลับในหน่วยงานของตนเองให้ถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เช่น การลดชั้นความลับก่อนการเปิดเผย

ฏ. การรายงานการขอและการมีคำสั่งฯ

กรณีเป็นเรื่องสำคัญให้รายงาน กข.กสร. ทราบโดยเร็ว ตามข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ สำหรับรายงานประจำงวดให้หน่วยงานจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติฯ ตามแบบ กข.กสร.๑ งวดระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือนมีนาคม และงวดระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน ของทุกปี ตามความเห็นชอบของอธิบดี หนังสือกองนิติการ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๑๘๗๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งได้มีหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๗๑๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ และหนังสือกองนิติการ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๑๘๘๘ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ แจ้งให้ทุกหน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ

เรื่อง การขอคัดสำเนาข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ

ผู้ขอ บริษัท เพิร์สโมเดอร์น จำกัด

หน่วยงาน กองแรงงานสัมพันธ์

๑. ข้อเท็จจริง

บริษัท เพิร์สโมเดอร์น จำกัด มีหนังสือขอคัดสำเนาข้อบังคับของสหภาพแรงงานเพิร์สโมเดอร์น อ้างว่ามีกิจกรรมที่ต้องติดต่อกับสหภาพแรงงานฯ แต่ไม่มีระเบียบ ข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ และต้องการทราบว่าการประสานงานของสหภาพแรงงานฯ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับหรือไม่

กองแรงงานสัมพันธ์เห็นว่า สำเนาข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ เป็นเอกสารที่เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๔ และเป็นข้อมูลที่ไม่ต้องเปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพราะว่าการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ มีผลกระทบในทางปฏิบัติ และอาจเป็นการขัดขวางหรือแทรกแซงการดำเนินการของสหภาพแรงงานฯ และอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้เกี่ยวข้องได้ ผู้ขอควรติดต่อขอโดยตรงจากสหภาพแรงงาน

กองนิติการเห็นว่า ข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๔ แต่การเปิดเผยไม่ได้ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ดังกล่าว ผู้ขอมีสิทธิได้รับสำเนาข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ และเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจมีผลกระทบโดยตรงต่อสหภาพแรงงานฯ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการแจ้งให้สหภาพแรงงานฯ ทราบ เพื่อเสนอคำคัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ

กรมฯ จึงได้มีหนังสือแจ้งประธานสหภาพแรงงานฯ ทราบ และต่อมาสหภาพแรงงานฯ ได้ยื่นคำคัดค้านการขอคัดสำเนาข้อบังคับสหภาพแรงงานฯ โดยไม่ได้ระบุเหตุผลให้ชัดเจน

๒. ประเด็นพิจารณา

คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วมีประเด็นพิจารณาว่า ข้อบังคับของสหภาพแรงงานเป็นข้อมูลข่าวสารที่เจ้าหน้าที่จะมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ ได้หรือไม่และคำคัดค้านของสหภาพแรงงานรับฟังได้หรือไม่

กองแรงงานสัมพันธ์ให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันนายจ้างและสหภาพแรงงานหลายแห่งเมื่อขาดความสัมพันธ์ที่ดีกับฝ่ายนายจ้างๆ ก็จะใช้วิธีการตรวจสอบการทำงานของสหภาพแรงงานฯ ว่าได้ดำเนินการถูกต้องตามขั้นตอนกฎหมายกำหนดหรือไม่ เช่น ยื่นข้อเรียกร้องถูกต้องหรือไม่ องค์กรประชุมถูกต้องหรือไม่ โดยดูจากข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ นั้นๆ เพื่อหาข้อผิดพลาดและใช้ต่อรองกับสหภาพแรงงานฯ ในทางปฏิบัติกองแรงงานสัมพันธ์แนะนำให้นายจ้างขอโดยตรงจากสหภาพแรงงานฯ เพราะหากให้เปิดเผยข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ เกรงว่าจะมีผลกระทบต่อสหภาพแรงงานฯ และ

อาจเกิดความไม่สงบสุขในระบบการแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งกฤษฎีกาวิสาทกิจสัมพันธ์ให้ความเห็นว่าการปฏิบัติเรื่องดังกล่าวจะปฏิบัติในลักษณะเช่นเดียวกันกับกองแรงงานสัมพันธ์

คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีข้อบังคับของสหภาพแรงงานเฟิร์สโมเดิร์น โดยสภาพของเนื้อหาไม่มีอะไรที่จะอ้างเป็นสาเหตุได้ว่าจะไม่เปิดเผย และการเปิดเผยก็ไม่น่าจะมีผลกระทบอะไรต่อสหภาพแรงงานฯ เพราะในคำคัดค้านไม่ได้ระบุเหตุผลหรือกล่าวอ้างถึงความเสียหายใดๆ คำคัดค้านจึงไม่มีเหตุผลที่จะให้พิจารณารับฟังได้ และการเปิดเผยข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ ไม่น่าจะมีผลกระทบต่อสหภาพแรงงานฯ และฝ่ายนายจ้างไม่น่าจะทำการแทรกแซงการดำเนินการของสหภาพแรงงานเนื่องจากการได้ข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ หน่วยงานปฏิบัติของกรมฯ ควรปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยกำกับดูแลและตรวจสอบให้สหภาพแรงงานดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายและตามข้อบังคับฯ การที่ฝ่ายนายจ้างได้ข้อบังคับของสหภาพแรงงานไปเพื่อตรวจสอบการดำเนินการของสหภาพน่าจะเป็นสิ่งที่ดีเช่นเดียวกับที่สหภาพแรงงานตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของฝ่ายนายจ้าง และจะทำให้สหภาพแรงงานต่างๆ ต้องระมัดระวังการดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายและข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ มากขึ้น ทั้งนี้ การพิจารณาคำขอนี้เป็นการเฉพาะรายไม่ได้ผูกพันการปฏิบัติในการขอของรายอื่นๆ เพราะข้อเท็จจริงในข้อบังคับของสหภาพแรงงานฯ อาจมีความแตกต่างกันความเสียหายที่สหภาพแรงงานฯ จะได้รับก็แตกต่างกันเป็นกรณีๆ สำหรับในกรณีนี้เหตุผลในคำคัดค้านไม่มีประเด็นให้พิจารณา

๓. มติคณะทำงานข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ประชุมมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องข้อบังคับของสหภาพแรงงานเฟิร์สโมเดิร์น โดยให้แจ้งผลการพิจารณาและสิทธิอุทธรณ์ให้สหภาพแรงงานฯ ผู้ขอทราบ ระหว่างรอผลการใช้สิทธิหรือการพิจารณาอุทธรณ์ยังมีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ

เรื่อง การขอรายชื่อสมาชิก, ระเบียบข้อบังคับและข้อปฏิบัติ, บันทึกกรรมการประชุม และหนังสือมอบอำนาจในการเจรจา ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างของสหภาพแรงงานฯ

ผู้ขอ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

หน่วยงาน กองแรงงานสัมพันธ์

๑. ข้อเท็จจริง

บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด ขอเอกสารรายชื่อสมาชิก, ระเบียบข้อบังคับและข้อปฏิบัติ, บันทึกกรรมการประชุม และหนังสือมอบอำนาจในการเจรจาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างของสหภาพแรงงานวัฒนาพานิช

กองแรงงานสัมพันธ์แจ้งว่า เอกสารรายชื่อสมาชิกสหภาพแรงงานวัฒนาพานิช ข้อปฏิบัติ และหนังสือมอบอำนาจในการเจรจาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ไม่มีอยู่ในความครอบครองของกองแรงงานสัมพันธ์ สำหรับข้อบังคับของสหภาพแรงงาน และรายงานการประชุมของสหภาพแรงงานที่นำมาจดทะเบียนจะมีความอยู่ในความครอบครองของกองแรงงานสัมพันธ์ โดยกองแรงงานวัฒนาพานิชได้ยื่นคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยไม่ได้ระบุเหตุผลให้ชัดเจนในการคัดค้าน

๒. ประเด็นพิจารณา

คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วมีประเด็นพิจารณาว่า เอกสารตามคำขอของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ และมีข้อกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผย หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐสามารถมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้หรือไม่ โดยให้แยกพิจารณาตามชนิดของเอกสาร ดังต่อไปนี้

๒.๑ รายชื่อสมาชิกสหภาพแรงงาน คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารดังกล่าวถ้ามีอยู่ในความครอบครองของกองแรงงานสัมพันธ์ถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในขณะที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารนั้นไม่มีเอกสารรายชื่อสมาชิกสหภาพแรงงานที่อยู่ในความครอบครองของกองแรงงานสัมพันธ์ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่สามารถให้กับผู้ขอได้ทันทีตามมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ และไม่ใช้กรณีเรื่องปกป้องสิทธิเสรีภาพของผู้ขอ หรือเรื่องที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะที่หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้ ซึ่งมีประเด็นพิจารณาต่อไปว่า หน่วยงานของรัฐในฐานะนายทะเบียนสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่จะสั่งให้สหภาพแรงงานส่งเอกสารทะเบียนรายชื่อสมาชิกสหภาพแรงงานได้หรือไม่ โดยไม่เป็นการต้องห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นมาใหม่เพื่อให้แก่ผู้ขอ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การใช้อำนาจตรวจสอบนายทะเบียนดังกล่าวเป็นกรณีที่มีการร้องขอว่ามีบุคคลชื่อใด นามสกุลใด เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานหรือไม่ และวิธีการตรวจสอบสามารถดำเนินการได้โดยไม่จำเป็นต้องเรียกเอกสาร

ทะเบียนรายชื่อสมาชิกของสหภาพแรงงานมาตรวจสอบเพราะนายทะเบียนอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปดำเนินการตรวจสอบ ณ สถานที่ที่ทำการของสหภาพแรงงานก็ได้ หรือในกรณีเรียกทะเบียนสมาชิกสหภาพแรงงานมาเพื่อตรวจสอบดังกล่าวและได้คืนทะเบียนฯ ให้สหภาพแรงงานไปแล้วโดยไม่ได้มีการเก็บสำเนาไว้ ก็จะไม่มีการออกเอกสารข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และไม่ใช้หน้าที่ของนายทะเบียนที่จะเรียกทะเบียนสมาชิกสหภาพแรงงานมาส่งมอบให้กับบริษัทฯ ผู้ขอทั้งนี้ อาจถือได้ว่าทะเบียนรายชื่อสมาชิกสหภาพแรงงานเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ผู้ให้ไม่ประสงค์ให้มีการเปิดเผย อีกทั้งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

๒.๒ ระเบียบข้อบังคับและข้อปฏิบัติของสหภาพแรงงาน คณะทำงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า ในส่วนของข้อบังคับของสหภาพแรงงานที่ประชุมเคยมีมติไปแล้วและในกรณีนี้ข้อเท็จจริงไม่แตกต่างกัน เพราะโดยสภาพของข้อบังคับของสหภาพแรงงานไม่มีอะไรที่จะต้องปกปิด สำหรับคำคัดค้านของสหภาพแรงงานฯ ไม่ได้แจ้งเหตุผลให้ชัดเจนจึงไม่มีประเด็นให้พิจารณา เห็นควรให้ถือปฏิบัติตามแนวเดิม สำหรับในส่วนข้อปฏิบัตินอกเหนือข้อบังคับเมื่อไม่มีเอกสารข้อปฏิบัติดังกล่าวในความครอบครองของหน่วยงานจึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการและไม่ใช้หน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่จะเรียกเอกสารจากเอกชนรายหนึ่งส่งมอบให้เอกชนอีกรายหนึ่งแต่อย่างใด

๒.๓ บันทึกการรายงานการประชุมของสหภาพแรงงาน คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารดังกล่าวสหภาพแรงงานฯ ยื่นส่งต่อนายทะเบียนเพื่อประกอบการจดทะเบียนครั้งแรกหรือประกอบการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงแก้ไขในครั้งต่อๆ มา จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถเปิดเผยได้ เช่นเดียวกับข้อบังคับของสหภาพแรงงาน แต่หากมีข้อความใดในบันทึกการรายงานการประชุมที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ให้กองแรงงานสัมพันธ์ ตรวจสอบและทำการลบ ตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นก่อนมีการเปิดเผยบันทึกการรายงานการประชุม

๒.๔ หนังสือมอบอำนาจของสหภาพแรงงานฯ ในการเจรจาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง คณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าไม่มีเอกสารดังกล่าวในความครอบครองของกองแรงงานสัมพันธ์จึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการ และในการเจรจาข้อเรียกร้องตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น จะมีเพียงหนังสือตั้งผู้แทนในการเจรจาซึ่งต้องส่งมอบให้อีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว

๓. มติคณะทำงานข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ที่ประชุมมีมติในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๓ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ให้เปิดเผยข้อบังคับและบันทึกการรายงานการประชุมของสหภาพแรงงานวัฒนาพานิช โดยให้ทำการลบ ตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นก่อนมีการเปิดเผยบันทึกการรายงานการประชุม สำหรับเอกสารรายชื่อสมาชิกและหนังสือมอบอำนาจในการเจรจาข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ไม่มีเอกสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองและควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐจึงไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะจัดทำให้ได้ โดยให้แจ้งผลการพิจารณาและสิทธิอุทธรณ์ให้สหภาพแรงงานฯ และผู้ขอทราบระหว่างรอผลการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘๘ ยังมีได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เรื่อง การขอข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการและจำนวนลูกจ้าง

ผู้ขอ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หน่วยงาน กองวิชาการและแผนงาน

๑. ข้อเท็จจริง

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีหนังสือขอข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการ และจำนวนลูกจ้างเพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย โครงการพัฒนาระบบ ข้อมูลด้านการก่อสร้าง และอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับแจ้งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านการก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ของประเทศไทย ประจำปี ๒๕๔๑

กองวิชาการและแผนงานมีข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการจากการนับจดตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๗ เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจ และการตรวจแรงงาน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ กองวิชาการและแผนงานได้นับจดสถานประกอบกิจการที่มีคนทำงานตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไปทั่วประเทศ ในทุกประเภทอุตสาหกรรม (ยกเว้นภาคเกษตรกรรม) การนับจดได้กระทำโดยพนักงานสำรวจออก ทำการสัมภาษณ์นายจ้างในแต่ละสถานประกอบกิจการตามแบบสำรวจสถานประกอบกิจการ และข้อมูลที่ได้จากการสำรวจถือเป็นการทำสำมะโนที่เป็นความลับตาม พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ โดยกองวิชาการและแผนงานได้ดำเนินการประมวลผลและจัดพิมพ์ทะเบียนรายชื่อสถานประกอบกิจการปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ใช้เป็นฐานข้อมูลของกรมต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๓ ได้ปรับปรุงรายชื่อ สถานประกอบกิจการที่ได้จากการนับจด จากการตรวจแรงงานการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน และจากหน่วยงานภายนอกกรมฯ เช่น สำนักงานประกันสังคม กรมทะเบียนการค้า โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๓ กรมฯ ได้ดำเนินการนับจดสถานประกอบกิจการทั่วประเทศโดยให้ลูกจ้าง ตามโครงการมีชาวาปฏิบัติงานภาคสนามทำการสำรวจเพิ่มเติมจากโครงการนับจดตามปกติ

ลักษณะของข้อมูล การใช้ และการเผยแพร่ ข้อมูลดังกล่าวจะมีรายชื่อสถานประกอบกิจการ ที่ตั้งประเภทกิจการ จำนวนลูกจ้าง ที่อยู่ปัจจุบัน การใช้ข้อมูลเพื่อเป็นฐานในการวางแผนการตรวจ คุ่มครองแรงงานของพนักงานตรวจแรงงาน การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านแรงงาน เพื่อกำหนดนโยบาย และแผนงานสำหรับการบริหารงานของกรมและหน่วยงานภายนอก การเผยแพร่ข้อมูลกองวิชาการ และแผนงานจะเผยแพร่ใน ๓ ลักษณะ กล่าวคือ

- (ก) ข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการทั้งหมดสำหรับหน่วยงานภายในกระทรวงแรงงานฯ
- (ข) ข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการเฉพาะชื่อ ที่ตั้ง ประเภทกิจการ และจำนวนลูกจ้าง โดยแบ่งตามขนาดของสถานประกอบกิจการ เช่น ๑ - ๔ คน ๕ - ๙ คน เผยแพร่แก่หน่วยงานภายนอก
- (ค) เผยแพร่จำนวนสถานประกอบกิจการและลูกจ้างแยกตามขนาดและเพศ ตามพื้นที่ การปกครอง โดยประมวลผลรวมรายปี

๒. ประเด็นพิจารณา

ข้อมูลรายชื่อสถานประกอบกิจการและจำนวนลูกจ้างที่มีอยู่ในความครอบครองของกองวิชาการและแผนงานเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ และจะไม่เปิดเผยโดยอ้างพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๒๑ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๖) ได้หรือไม่

กองวิชาการและแผนงานที่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า การเผยแพร่ข้อมูลจำนวนลูกจ้างได้เผยแพร่ในลักษณะเป็นภาพรวมเป็นกลุ่มประเภทกิจการเป็นกลุ่มๆ ไป หรือถ้าจะขอข้อมูลแบบเจาะจงจำนวนลูกจ้างที่แท้จริง กองวิชาการและแผนงานจะแจ้งเพียงว่าสถานประกอบการมีลูกจ้างอยู่ในกลุ่ม ๑ - ๔ คน ๕ - ๙ คน หรือ ๑๐ - ๒๐ คน จะไม่แจ้งว่ามีจำนวนลูกจ้าง ๓ คน หรือ ๕ คน เพราะจำนวนลูกจ้างที่แท้จริงจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ถ้าหากต้องการทราบจำนวนลูกจ้างที่แท้จริงก็สามารถไปขอข้อมูลจากเจ้าของสถานประกอบกิจการได้โดยตรง ในกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ขอข้อมูลดังกล่าวมาค่อนข้างมาก และขอทราบจำนวนลูกจ้างที่แท้จริง จึงได้แจ้งให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทราบในเบื้องต้นว่าไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลได้เพราะเป็นข้อมูลสถิติตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๒๑ และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๖) ห้ามมิให้เปิดเผย แต่จะนำเสนอคณะทำงานข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ให้พิจารณาอีกครั้ง โดยกองวิชาการและแผนงานเห็นว่า ไม่ควรเปิดเผยตามที่ได้ระบุแจ้งไว้ในแบบสำรวจข้อมูล

ก.ข.สร. พิจารณาแล้วเห็นว่า ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่มีข้อห้ามตามกฎหมายบังคับไว้ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ให้เปิดเผยเป็นหลักและปกปิดเป็นข้อยกเว้น แต่ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ปกปิดเป็นหลักเปิดเผยเป็นข้อยกเว้น การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยราชการและประโยชน์ต่อสาธารณะ การได้ข้อมูลจากการสำรวจหรือการตรวจแรงงานสถานประกอบการสมควรให้มีการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐซึ่งหมายถึงส่วนราชการต่างๆ ด้วย การเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวน่าจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมากกว่าการไม่เปิดเผย การอ้างเหตุผลไม่เปิดเผยข้อมูล ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ เห็นว่า กฎหมายดังกล่าวมุ่งให้ความคุ้มครองข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจและสำมะโนตามกฎหมายซึ่งกำหนดให้เป็นความลับโดยเคร่งครัด และห้ามมิให้ผู้ซึ่งปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสถิติฯ เปิดเผยข้อความหรือตัวเลข การสำรวจข้อมูลของกรมฯ ไม่มีหลักฐานใดๆ ว่าเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถิติฯ เพราะเป็นเรื่องที่กรมฯ ได้ดำเนินการมานานแล้วและพนักงานตรวจแรงงานหรือเจ้าหน้าที่มีใช้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติสถิติฯ การอ้างเหตุผลขอกฎหมายดังกล่าวโดยตรงน่าจะไม่ได้ แต่ในกรณีที่แบบสำรวจระบุว่าเป็นความลับตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และจากการสอบถามข้อมูลของพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีการแจ้งผู้ให้ข้อมูลทราบว่า จะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ ดังนั้น จึงน่าจะถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่ผู้ให้ไม่ประสงค์ให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และในการได้ข้อมูลจากการตรวจแรงงานของพนักงานตรวจแรงงานควรพิจารณาตามมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ว่า

ห้ามมิให้พนักงานตรวจแรงงานเปิดเผยข้อมูลอันเป็นข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้
ถ้ามีการเปิดเผยจะเป็นความผิด

ในกรณีของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดังกล่าวเป็นการขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งถ้าเป็น
การขอข้อมูลตามที่กองวิชาการและแผนงานได้เผยแพร่อยู่แล้วก็สามารถเปิดเผยได้ทันที แต่การขอ
ข้อมูลดังกล่าวเป็นการขอข้อมูลดังกล่าวเป็นการขอเฉพาะเจาะจงจำนวนลูกจ้างที่แท้จริงนอกเหนือจากที่
กรมฯ ได้เคยเผยแพร่ และเป็นการไม่แน่นอนว่าสถานประกอบการต้องการให้เผยแพร่หรือไม่
กข.กสร. เห็นว่า สมควรให้เผยแพร่ข้อมูลเท่าที่เคยเผยแพร่ และให้ลบ หรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใด
ที่ไม่ให้เป็นการเปิดเผยจำนวนลูกจ้างที่แท้จริงเพราะอาจถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่ผู้ให้ไม่ประสงค์ให้เปิดเผย
ตามมาตรา ๑๕ (๖) การเปิดเผยอาจเป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ดังกล่าว

๓. มติ กข.กสร.

ที่ประชุมมีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ให้เปิดเผยข้อมูล
รายชื่อสถานประกอบการ ประเภทกิจการ และจำนวนลูกจ้างในลักษณะเป็นภาพรวมตามที่กองวิชาการ
ได้เผยแพร่ข้อมูลสถานประกอบการอยู่แล้ว โดยไม่ให้เปิดเผยจำนวนลูกจ้างที่แท้จริงของ
สถานประกอบการ ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
และตามมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

เรื่อง ผู้มีอำนาจสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินคดีเปิดเผยได้หรือไม่

ผู้ขอ สำนักงานทนายความนิติธรรมบัณฑิต

หน่วยงาน สรจ. อุบลราชธานี/ กองคุ้มครองแรงงาน/กองนิติการ

๑. ข้อเท็จจริง

สำนักงานทนายความนิติธรรมบัณฑิต ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ว่าสถานประกอบการในจังหวัดอุบลราชธานีจำนวน ๕ แห่ง ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๐๘ กรมาฯ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้ สรจ.อุบลราชธานี เพื่อพิจารณาดำเนินการ และในระหว่างการดำเนินการผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือถึง สรจ.อุบลราชธานี ขอทราบผลการดำเนินการอ้างว่าเป็นการขอใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้ติดตามการขอทราบผลการดำเนินการหากเพิกเฉยจะร้องเรียนไปยังสำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

สรจ.อุบลราชธานี มีหนังสือถึงกรมาฯ รายงานผลการดำเนินการและแจ้งเรื่องการขอ ข้อมูลข่าวสารของผู้ร้องเรียน โดยเห็นว่า กรมาฯ เป็นผู้รับคำร้องเรียนจึงควรเป็นหน้าที่ของกรมาฯ ในการดำเนินการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ผู้ร้องเรียนทราบ และเห็นว่าการดำเนินคดีสถานประกอบการดังกล่าว ยังไม่เสร็จสิ้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) โดยได้สอบถามว่า เมื่อการดำเนินคดีอาญาเสร็จสิ้นแล้วจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในเรื่องการดำเนินการตามคำร้องเรียน กับผู้ใดได้บ้าง และเปิดเผยได้ทั้งหมดหรือบางส่วน โดย สรจ. อุบลราชธานี เห็นว่าควรเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารให้เฉพาะผู้ร้องเรียนเฉพาะผลการดำเนินการที่ยุติแล้วเท่านั้น

๒. ประเด็นพิจารณา

กข.กสร. ได้พิจารณาแล้วสรุปได้ดังนี้

ในประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า ในเรื่องการให้บริการข้อมูลข่าวสารของราชการแก่เอกชนผู้ขอในกรณีนี้ ถือได้ว่าเป็นการขอข้อมูลข่าวสารของราชการตามระเบียบกรมาฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๓ ประกอบข้อ ๕ (๓) เมื่อสำนักงานทนายความนิติธรรมบัณฑิตขอทราบข้อมูลข่าวสารเรื่อง ผลการดำเนินการตามคำร้องเรียนฯ เป็นการขอข้อมูลข่าวสารของราชการประเภทที่ต้องจัดหาให้แก่ ผู้ขอตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็น ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของ สรจ. อุบลราชธานี และเป็นหน่วยงานที่ได้รับคำขอทราบ ข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นหน้าที่ของ สรจ. อุบลราชธานี ที่จะพิจารณาให้บริการหรือไม่ให้บริการ และ ตามระเบียบกรมาฯ ข้อ ๑๔ (๓) ให้สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดหรือข้าราชการระดับ ๖ ขึ้นไป มีอำนาจอนุญาตให้ตรวจดูหรือให้สำเนา หรือสำเนารับรองถูกต้องได้เมื่อเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ใน ความรับผิดชอบ เรื่องดังกล่าวนี้แม้ว่าจะเป็นกรณีที่ผู้ขอทราบข้อมูลข่าวสารเป็นผู้ยื่นหนังสือร้องเรียน กับกรมาฯ ในชั้นแรกก็ตาม แต่เมื่อหน่วยงานเจ้าของเรื่องที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ตามคำร้องเรียน คือ สรจ. อุบลราชธานี ซึ่งในกรณีดังกล่าวถ้า สรจ. อุบลราชธานี ได้รายงานผลการดำเนินการให้กรมฯ ทราบแล้ว และผู้ร้องเรียนได้ขอทราบข้อมูลข่าวสารมายังกรมฯ โดยตรงก็จะเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมฯ ที่จะพิจารณาให้บริการในการขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือกรมฯ อาจแจ้งให้ สรจ. อุบลราชธานี หน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารเป็นผู้รับผิดชอบแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยตรงก็ได้

ในประเด็นที่สอง ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีจะเปิดเผยได้หรือไม่ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า หากเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการถือได้ว่าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน กรณีดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกรณี que ที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้วจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๕ (๒) และเป็นเรื่องความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานตามมาตรา ๑๕ (๓) ซึ่งในกรณีนี้ข้อมูลข่าวสารบางส่วนอาจจะเป็นข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๕๗ ห้ามมิให้เปิดเผย จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๖) แต่ถ้าในกรณีผู้ขอทราบข้อมูลข่าวสารหรือขอตรวจดูเอกสารเป็นคู่กรณีตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เจ้าหน้าที่จะต้องถือปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ให้ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสทราบข้อเท็จจริงและมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็นต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงเพื่อป้องกันสิทธิของตน แต่เจ้าหน้าที่อาจไม่อนุญาตได้ถ้าเห็นว่าเป็นกรณีที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับ ในกรณีนี้ผู้ขอเพียงแต่ขอทราบผลการร้องเรียนมิได้ขอตรวจดูเอกสารใดๆ ดังนั้น สรจ.อุบลราชธานี ซึ่งเป็นเจ้าของข้อมูลข่าวสารสามารถมีหนังสือตอบชี้แจงการดำเนินการได้ตามหลักปฏิบัติราชการโดยทั่วไป ซึ่ง สรจ.อุบลราชธานี ได้แจ้งให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารได้ทราบการดำเนินการในเบื้องต้นแล้ว

กข.กสร. พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้เป็นกรณีการร้องเรียนกล่าวหาว่ามีผู้กระทำความผิดตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานซึ่งยังไม่เป็นที่ยุติว่าบุคคลที่ถูกร้องเรียนเป็นผู้กระทำความผิดจริงหรือไม่ การเปิดเผยอาจทำให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้องได้ หากบุคคลที่ถูกร้องเรียนนั้นเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวทำให้ตนต้องเสียหายหรือเสียชื่อเสียง ดังนั้น เมื่อเรื่องยังไม่ยุติจึงไม่สมควรที่จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และในกรณีนี้ผู้ขอทราบข้อมูลข่าวสารไม่ใช่คู่กรณีที่จะต้องทราบข้อเท็จจริงเพื่อการโต้แย้งหรือป้องกันสิทธิของตนด้วย

ในประเด็นที่สาม เมื่อการดำเนินคดีอาญาตามขั้นตอนเสร็จสิ้นแล้วจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารการดำเนินคดีอาญากับผู้ใดได้หรือไม่เพียงใด กข.กสร. เห็นว่า ผลของการดำเนินคดีสามารถเปิดเผยได้ เพราะเป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ราชการ โดยการเปิดเผยนั้นอาจกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หากข้อมูลข่าวสารนั้นมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยก็สามารถลบ หรือตัดทอนหรือกระทำโดยประการอื่นที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนั้นๆ โดยในส่วนเอกสารเกี่ยวกับการสรุปข้อเท็จจริงและความเห็นในการเปรียบเทียบปรับของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ (แบบ กสร.นก.๓) ไม่สามารถเปิดเผยได้เพราะเป็นเพียงความเห็นและคำแนะนำภายในหน่วยงาน การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ และข้อมูลข่าวสารบางส่วนอาจจะเป็นข้อมูลข่าวสาร

ของราชการที่ห้ามมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงถือได้ว่าเป็นกรณีมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยตาม มาตรา ๑๕ (๒) (๓) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ

๓. มติ กข.กสร.

มติที่ประชุม กข.กสร. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ให้ สรจ.อุบลราชธานี หน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอ โดยเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีไม่เปิดเผยตามความเห็นของ สรจ. อุบลราชธานี สำหรับ เรื่อง การดำเนินคดีที่เสร็จสิ้นแล้วให้เปิดเผยผลการดำเนินคดีแก่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารได้ ตามความเห็น ของ สรจ. อุบลราชธานี ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติภายใต้บังคับมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคสอง โดยอาจกำหนดเงื่อนไข หรือทำการลบ หรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่น ในส่วนข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยไม่ให้เปิดเผยเอกสารการสรุปข้อเท็จจริง และความเห็นของผู้มีอำนาจเปรียบเทียบ (แบบ กสร.นก.๓)

(หมายเหตุ การขอหารือปัญหาแนวปฏิบัติของ สรจ. อุบลราชธานี เป็นไปตามระเบียบกรมฯ ว่าด้วย ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๔ วรรคสอง)

เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจแรงงานตามแบบ ตร.๑

ผู้ขอ สำนักงานประกันสังคม

หน่วยงาน กองคุ้มครองแรงงาน / กองวิชาการและแผนงาน

๑. ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากการประชุมพิจารณาแลกเปลี่ยนข้อมูลของสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจแรงงานระหว่างกรมฯ และสำนักงานประกันสังคม ตามนโยบายของปลัดกระทรวงแรงงานฯ เกี่ยวกับการบูรณาการงานตรวจสถานประกอบกิจการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กับของสำนักงานประกันสังคม (สปส.) ให้การตรวจหนึ่งครั้งสามารถตรวจได้ทั้งการตรวจแรงงานและตรวจสอบการประกันสังคม โดยมีข้อสรุปว่าข้อมูลที่กรมฯ ต้องการจาก สปส. ได้แก่ ผลการตรวจตามแบบ สปส.๕ - ๐๒ เรื่อง ข้อมูลทั่วไป ชื่อ - ที่ตั้งผู้รับเหมาช่วง หลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ เช่น การลงเวลาการปฏิบัติงาน เอกสารการจ่ายค่าจ้าง ส่วนข้อมูลที่ สปส.ต้องการจาก กสร. ได้แก่ ผลการตรวจตามแบบ ตร.๑ ข้อ ๑ ตรวจสถานประกอบกิจการแล้วพบว่า ข้อ ๒ ประเภทการตรวจแรงงาน ข้อ ๓ จำนวนลูกจ้าง ข้อ ๖ วันทำงาน - เวลาพัก ข้อ ๑๐ อัตราค่าจ้าง ข้อ ๑๒ การจ่ายค่าจ้าง ข้อ ๑๓ หลักฐานเกี่ยวกับการทำงาน ข้อ ๑๔ สวัสดิการ ข้อ ๑๕ ประกันสังคม ข้อ ๑๙ ทำที่นายจ้าง ข้อ ๒๐ ทำที่ลูกจ้าง ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในแบบ ตร.๑ ทุกหน้า กองวิชาการและแผนงานเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเป็นการขอข้อมูลข่าวสารตามระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงได้นำเสนออธิบดีเพื่อให้ที่ประชุม กข.กสร. พิจารณา

๒. ประเด็นพิจารณา

กข.กสร.ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองดูแลของกรมฯ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ และกำหนดประเด็นพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ ตามที่ สปส. ต้องการจาก กสร. ดังกล่าวนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่จะมีค่าส่งไม่เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้หรือไม่ และถ้าจะต้องเปิดเผยให้พิจารณาถึงภาระในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่ง กข.กสร. เคยมีมติที่ประชุมที่เกี่ยวข้องหรือคล้ายคลึงเรื่องดังกล่าว คือ การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ได้มีมติเห็นชอบให้เปิดเผยข้อมูลรายชื่อและที่ตั้งสถานประกอบกิจการตามแบบทะเบียนสถานประกอบการที่กองวิชาการรวบรวมและจัดทำโดยไม่ต้องเปิดเผยจำนวนลูกจ้าง และการประชุม กข.กสร. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๔ มีมติเห็นชอบเรื่องการตรวจแรงงานที่อยู่ระหว่างดำเนินการไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง

กข.กสร. เห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงในกิจการของนายจ้างที่พนักงานตรวจแรงงานได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ ข้อมูลบารายการอาจจะเป็นข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าพนักงานตรวจแรงงานหรือพนักงาน

เจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวออกไปจะมีความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเนื่องจากการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์แห่งการคุ้มครองแรงงาน การแรงงานสัมพันธ์ หรือการสอบสวนหรือการพิจารณาคดี การตรวจแรงงานที่อยู่ระหว่างดำเนินการจะไม่เปิดเผย ตามมติที่ประชุม กข.กสร. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๔ และการตรวจแรงงานที่เสร็จสิ้นแล้วให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง โดยให้ถือปฏิบัติว่า ข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ เป็นข้อมูลข่าวสารที่เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ถ้าจะต้องเปิดเผยก็สามารถปฏิบัติโดยการลบ หรือตัดทอน หรือกระทำโดยประการใดให้ข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยต้องเปิดเผยออกไป

สำหรับการขอข้อมูลข่าวสารตาม แบบ ตร.๑ ของ สปส. ซึ่งเป็นส่วนราชการในกระทรวงแรงงาน การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ ดังกล่าวนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การประกันสังคมซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงาน และการแรงงานสัมพันธ์ ดังนั้น เจ้าหน้าที่จึงสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ ได้โดยเป็นไปตามหลักข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ การเปิดเผยดังกล่าว นั้นอาจจะมี คำสั่งไม่เปิดเผยในบางเรื่องได้ หากเป็นกรณี ที่เป็นไปตามมาตรา ๑๕ ในกรณีอื่นๆ เช่น เป็นเพียงความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงาน เมื่อพิจารณาเรียงตามลำดับข้อในแบบ ตร.๑ แล้ว กข.กสร. เห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการและประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกรมฯ และ สปส. จึงให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ ได้ตามที่ สปส. ขอ เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารในแบบ ตร.๑ ข้อ ๑๙ ท่าทีนายจ้าง ข้อ ๒๐ ท่าทีลูกจ้าง เพราะเป็นเพียงความเห็นและคำแนะนำของพนักงานตรวจแรงงานเพื่อใช้ภายในหน่วยงานเท่านั้น และเป็นทัศนคติในช่วงเวลาตรวจแรงงานของพนักงานตรวจแรงงานผู้นั้น การเปิดเผยจึงเป็นการไม่เหมาะสมและไม่ได้เป็นประโยชน์ใดๆ สำหรับการประกันสังคม สำหรับข้อมูลตามแบบ ตร.๑ ข้อ ๒ ประเภทการตรวจ เห็นสมควรให้สอบถามความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ของ สปส. เพราะหากเป็นการเปิดเผยประเภทการตรวจแรงงานตามคำร้อง อาจจะไม่ได้รับความร่วมมือในการตรวจแรงงาน การสอบสวนข้อเท็จจริง และอาจมีผลกระทบต่อลูกจ้างผู้ให้ข้อมูลได้ สำหรับเรื่องค่าใช้จ่ายและวิธีปฏิบัติในการดำเนินการ ให้กองวิชาการ และแผนงานทำความเข้าใจกับ สปส. ให้ชัดเจน และขอให้แจ้ง สปส. ทราบว่าข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ เป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ขอให้ระมัดระวังมิให้ข้อมูลตามแบบ ตร.๑ ได้เผยแพร่ไปสู่บุคคลภายนอกโดยไม่ได้รับความยินยอมจากกรมฯ

๓. มติ กข.กสร.

ที่ประชุม กข.กสร. ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจแรงงานตามแบบ ตร.๑ ตามที่สำนักงานประกันสังคม (สปส.) ขอ โดยให้ลบ ตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใดเพื่อไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ ข้อ ๑๙ ท่าทีนายจ้าง ข้อ ๒๐ ท่าทีลูกจ้าง เปิดเผยออกไป ส่วนข้อมูลข่าวสารตามแบบ ตร.๑ ข้อ ๒ ประเภทการตรวจ ให้กองวิชาการและแผนงานสอบถามความจำเป็นในการใช้มิให้เปิดเผยลักษณะหรือประเภทการตรวจแรงงาน และให้ชี้แจง สปส. ทราบว่าข้อมูลตามแบบ ตร.๑ นั้น เป็นข้อมูลเบื้องต้น

ขอให้ระมัดระวังมิให้ข้อมูลตามแบบ ตร.๑ เผยแพร่ออกไปแก่บุคคลอื่นโดยไม่ได้รับความยินยอมจากกรมฯ ทั้งนี้ให้ทำความตกลงกับ สปส ในเรื่องค่าใช้จ่ายและวิธีดำเนินการต่อไป

เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายชื่อสถานประกอบการ ชื่อสารเคมีอันตราย และปริมาณการจัดเก็บ

ผู้ขอ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

หน่วยงาน กองตรวจความปลอดภัย / กองวิชาการและแผนงาน

๑. ข้อเท็จจริง

กองวิชาการและแผนงาน และกองตรวจความปลอดภัย ได้เสนอเรื่องกรณีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม มีความประสงค์ขอข้อมูลรายชื่อสถานประกอบการ ชื่อสารเคมีอันตรายและปริมาณการจัดเก็บ เพื่อนำไปจัดทำระบบข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนา เครือข่ายข้อมูลสารเคมีแห่งชาติ ตามแผนแม่บทพัฒนาความปลอดภัยด้านเคมีแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยมอบให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นหน่วยงานหลักประสานเครือข่ายข้อมูลสารเคมีแห่งชาติและระบบข้อมูลเพื่อจัดการป้องกันอุบัติเหตุ เคมีวัตถุ กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงมีความประสงค์ขอทราบข้อมูลรายชื่อสถานประกอบการ ชื่อสารเคมีอันตรายและปริมาณการจัดเก็บ เพื่อนำไปจัดทำระบบข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนา เครือข่ายข้อมูลสารเคมีแห่งชาติดังกล่าว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเดิมกองตรวจความปลอดภัย เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องการให้สถานประกอบการส่งแบบรายงานตามแบบ สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ แต่ปัจจุบันเป็นหน้าที่ของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ และสำนักงานสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นผู้รับแบบรายงานดังกล่าว ส่วนกองวิชาการและแผนงานรับผิดชอบ เรื่อง ฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ของกรมฯ ซึ่งบันทึกข้อมูลจากแบบ สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ ดังกล่าว การบันทึกข้อมูลดำเนินการโดยหน่วยงานที่รับแบบรายงานฯ

๒. ประเด็นพิจารณา

กข.กสร. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในส่วนของแบบ สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ เป็นข้อมูลข่าวสาร เอกสารที่ได้จากการตรวจแรงงานซึ่งที่ประชุมได้มีมติในเบื้องต้นแล้วว่า ถ้าเรื่องอยู่ระหว่างการตรวจแรงงานเจ้าหน้าที่สามารถมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ แต่ถ้าการตรวจแรงงานเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยให้ปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และ มาตรา ๑๑ วรรคห้า ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง ดังนั้น จึงตั้งประเด็นการพิจารณาไว้ ๒ ประเด็น คือ ทบทวนมติเดิมเรื่อง แบบรายงาน สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ เปิดเผยได้หรือไม่ และ ในกรณีที่ส่วนราชการขอข้อมูลข่าวสารรายชื่อกิจการ ชื่อสารเคมีอันตราย และ ปริมาณการจัดเก็บ จากกระบวนข้อมูลของกรมฯ ซึ่งมีที่มาจากเอกสารแบบรายงานดังกล่าวฯ นั้น สามารถเปิดเผยได้หรือไม่

กข.กสร. ได้พิจารณาแล้วสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามแบบรายงานดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสาร ที่เอกชนจัดทำขึ้นเพื่อส่งให้ส่วนราชการตามที่กฎหมายกำหนด จึงถือได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสาร ของราชการ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวออกไปอาจทำให้เอกชนผู้ส่งแบบรายงานดังกล่าวได้รับความเสียหายหรือไม่ก็ได้ และข้อมูลบางรายอาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความลับทางการค้า ซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถตอบได้เอง จึงควรใช้วิธีการสอบถามเอกชนรายนั้นๆ ก่อนว่าจะมีค่าคัดค้าน หรือไม่ ถ้าไม่มีค่าคัดค้านก็สามารถให้ข้อมูลข่าวสารตามแบบรายงานนั้นๆ แก่ผู้ขอได้

แต่ถ้าปรากฏว่ามีคำคัดค้านเจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณาจากคำคัดค้านว่ามีเหตุผลสนับสนุนเพียงพอหรือไม่ตลอดจนการแจ้งสิทธิอุทธรณ์ไปยังผู้ขอหรือผู้คัดค้านแล้วแต่กรณี ในกรณีผู้ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวขอเป็นจำนวนมากหลายสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่ที่จะต้องสอบถามไปยังทุกสถานประกอบการ

สำหรับการขอข้อมูลข่าวสารของกรมโรงงานอุตสาหกรรมในเรื่องนี้ เป็นการขอข้อมูลข่าวสารในส่วนที่บันทึกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ฐานข้อมูลกรมฯ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการเช่นเดียวกับแบบรายงาน สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ และผู้ขอข้อมูลข่าวสารเป็นหน่วยงานราชการขอไปเพื่อใช้ประโยชน์ของราชการ กรมฯ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอตามรายการที่ขอมา แต่มีข้อควรพิจารณาว่า ถ้ามีการให้ข้อมูลข่าวสารไปแล้วมีการนำข้อมูลข่าวสารนั้นไปเผยแพร่จนอาจทำให้สถานประกอบการที่ได้ให้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้รับความเสียหาย กรมฯ จะทำอย่างไร และถ้าจะให้ใช้วิธีการสอบถามสถานประกอบการก่อนก็คงทำไม่ได้ เพราะผู้ขอเป็นส่วนราชการด้วยกันต้องให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน และจะอ้างเหตุผลไม่ให้ข้อมูลข่าวสารตาม มาตรา ๑๕๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ก็คงไม่ได้ ควรพิจารณาหาวิธีการป้องกันมิให้ผู้ขอนำไปเผยแพร่ต่อไป โดยตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดแม้จะเข้าข่ายต้องรับผิดชอบตามกฎหมายใด ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบ หากเป็นการกระทำโดยสุจริตในกรณีใดกรณีหนึ่งในสองกรณี ดังนี้

กรณีที่ ๑ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๑๖ กล่าวคือ ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

กรณีที่ ๒ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐระดับ ๖ ขึ้นไปมีคำสั่งให้เปิดเผยเป็นการทั่วไปหรือเฉพาะแก่บุคคลเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชีวิตร่างกาย สุขภาพ หรือประโยชน์ของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ในการนี้จะมีการกำหนดข้อจำกัดหรือเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเหมาะสมก็ได้

ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแม้จะเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบ แต่หน่วยงานของรัฐยังคงมีความรับผิดชอบตามกฎหมายหากจะพึงมี ซึ่งจากการที่กองวิชาการและแผนงานได้ประสานงานกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมผู้ขอได้รับแจ้งว่า ข้อมูลข่าวสารที่ขอมานั้นจะใช้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารเคมีแห่งชาติโดยจะไม่นำข้อมูลข่าวสาร ดังกล่าวไปเปิดเผยในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของสถานประกอบการ

กข.กสร. พิจารณาแล้วเห็นว่า การให้ข้อมูลข่าวสารรายชื่อสถานประกอบการ ชื่อสารเคมีอันตราย และปริมาณการจัดเก็บ ดังกล่าวสามารถให้ได้ โดยจะต้องระบุไว้ให้ชัดเจนว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจทำให้เจ้าของสถานประกอบการได้รับความเสียหาย ขอให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่นำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปเปิดเผยต่อผู้อื่น อันอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของสถานประกอบการต่างๆ

๓. มติ กข.กสร.

ที่ประชุม กข.กสร. ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ เห็นชอบให้กองวิชาการและแผนงาน ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจากฐานระบบคอมพิวเตอร์ตามคำขอของ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม แต่สำหรับแบบรายงาน สอ.๑ สอ.๒ สอ.๓ และ สอ.๔ ถ้าจะเปิดเผย
ให้ถือปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๑ วรรคห้า
ประกอบมาตรา ๙ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรื่อง พนักงานสอบสวนขอเอกสารประกอบสำนวนการสอบสวน

ผู้ขอ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร

หน่วยงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่บางคอแหลม

๑. ข้อเท็จจริง

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่บางคอแหลม มีหนังสือขอหาหรือข้อกฎหมายกรณีพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร ขอเอกสารประกอบสำนวนการสอบสวนคดีตามที่นายจ้างได้ร้องทุกข์กล่าวหาลูกจ้าง ในข้อหาความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่พนักงาน (พนักงานตรวจแรงงาน) ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย โดยเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๕ ลูกจ้างได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานตรวจแรงงานสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่บางคอแหลมว่า สำนักจัดหางาน ก. เป็นนายจ้างและค้างจ่ายค่าจ้างเป็นเงิน ๒๑,๑๖๖ บาท พนักงานตรวจแรงงานได้สอบสวนข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า นาย ก. เป็นเจ้าของกิจการสำนักจัดหางาน ก และเป็นนายจ้างจริง โดยในกรณีเรื่องค่าจ้างค้างจ่ายลูกจ้างให้การว่าได้เบิกเงินไปจำนวนหนึ่งประมาณ ๖,๐๐๐ บาท ลงลายมือชื่อไว้ทุกครั้ง แต่จ่ายอดสุทธิไม่ได้ ฝ่ายนายจ้างมีเอกสารการเบิกเงินของลูกจ้างซึ่งมีลายมือชื่อเบิกเงินไว้หลายครั้งรวมเป็นเงิน ๒๓,๒๑๕ บาท ซึ่งต่อมาลูกจ้างได้ยอมรับลายมือชื่อในเอกสารตามที่นายจ้างได้นำมาแสดงว่าเป็นลายมือชื่อของลูกจ้างจริงและแจ้งขอถอนคำร้องทุกข์ไม่ประสงค์ให้พนักงานตรวจแรงงานพิจารณาดำเนินการต่อไป

นาย ก. นายจ้างได้ไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกรให้ดำเนินคดีอาญากับลูกจ้างในข้อหาแจ้งข้อความอันเป็นเท็จซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นหรือประชาชนเสียหาย พนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ไว้ดำเนินการตามคดีอาญาที่ ๑๕๔/๒๕๔๕ ปจว. ข้อ ๑๑ เวลา ๒๓.๒๐ น. ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๕

พนักงานสอบสวนได้มีหนังสือที่ ดช.๐๐๑๑(น.ก.๕) ๐๑/๑๑๒๑ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๕ ขอเอกสารกรณีลูกจ้างมาร้องทุกข์ต่อพนักงานตรวจแรงงานเรื่องไม่จ่ายค่าจ้างดังกล่าวเพื่อประกอบสำนวนการสอบสวน ทั้งนี้พนักงานสอบสวนได้มาทำการสอบสวนโดยบันทึกถ้อยคำพนักงานตรวจแรงงานเจ้าของเรื่องประกอบสำนวนการสอบสวนไว้แล้ว

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่บางคอแหลมมีความเห็นว่า สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของพนักงานตรวจแรงงานในกรณีดังกล่าวได้ เพราะพนักงานสอบสวนมีอำนาจในการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรม ความเห็นของ สรพ.บางคอแหลมถูกต้องหรือไม่

๒. ประเด็นพิจารณา

สำนวนการสอบสวนของพนักงานตรวจแรงงานเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้หรือไม่

๒.๑ ในการพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สามารถให้ความหมายให้รู้เรื่องราว ข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปแบบของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้ สิ่งนั้นบันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ หรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะ ของตัวบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติ การทำงาน บรรดาที่มีชื่อหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึก ลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

มาตรา ๑๑ นอกจากข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วหรือที่จัดไว้ให้ ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้วหรือที่มีการจัดให้ประชาชนได้ค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใด ขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของของราชการและคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจ เข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอัน สมควร เว้นแต่ผู้ขอจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ใน ความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐหรือผู้อื่น โดนปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือ ของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

ฯลฯ

(๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจ ตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๒ ในประมวลกฎหมายนี้

ฯลฯ

(๑๑) “การสอบสวน” หมายความว่า ถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและ การดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับ ความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะเอาตัวผู้กระทำความผิดมา ฟ้อง ลงโทษ

มาตรา ๕๒ วรรคสอง แต่ในกรณีพนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ไปทำการสอบสวนด้วยตนเอง ย่อมมีอำนาจที่จะเรียกผู้ต้องหาหรือพยานมาได้โดย ไม่ต้องออกหมายเรียก

มาตรา ๑๓๒ เพื่อประโยชน์แห่งการรวบรวมพยานหลักฐานให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๓) หมายเรียกบุคคลซึ่งครอบครองสิ่งของซึ่งอาจใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่บุคคลที่ถูกหมายเรียกไม่จำเป็นต้องมาเองเมื่อจัดส่งสิ่งของมาตามหมายแล้ว ให้ถือเสมือนว่า ได้ปฏิบัติตามหมาย

๒.๒ กองนิติการพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เอกสารสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของพนักงานตรวจแรงงานในกรณีที่ลูกจ้างมาร้องทุกข์ว่านายจ้างค้างจ่ายค่าจ้างนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชนที่อยู่ในความครอบครองหรือความควบคุมดูแลของหน่วยงานของกรมฯ เอกสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ วรรคสอง ซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดทำให้กับบุคคลผู้ขอตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แม้ว่าเอกสารสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของพนักงานตรวจแรงงานมีเอกสารบางส่วนเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วยแต่ไม่เป็นการต้องห้ามมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๒๔ (๖) และ (๘) ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่พนักงานสอบสวนมีหนังสือขอเอกสารประกอบสำนวนนั้น จึงเป็นหน้าที่ของกรมฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะต้องจัดทำให้กับผู้ขอ

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเมื่อมีการร้องทุกข์กล่าวโทษว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นพนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการสอบสวน โดยเป็นผู้มีอำนาจในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ตามมาตรา ๒ (๑๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อเอกสารสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของพนักงานตรวจแรงงานสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ในคดี พนักงานสอบสวนอาจดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานโดยมีหมายเรียกให้พนักงานตรวจแรงงานไปพบและให้ส่งเอกสารสำนวนการสอบสวนที่พนักงานตรวจแรงงานได้ดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องทุกข์ของลูกจ้างได้ ตามมาตรา ๑๓๒ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในการนี้พนักงานสอบสวนไม่ได้มีหมายเรียกแต่ได้ไปดำเนินการสอบสวนพนักงานตรวจแรงงานด้วยตนเอง ตามมาตรา ๕๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงไม่จำเป็นต้องมีหมายเรียกแต่อย่างใด เมื่อพนักงานสอบสวนเห็นว่ามีความจำเป็นต้องใช้เอกสารสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของพนักงานตรวจแรงงานเป็นพยานหลักฐานเพื่อประกอบสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงของพนักงานตรวจแรงงานเป็นพยานหลักฐานเพื่อประกอบสำนวนการสอบสวนโดยมีหนังสือขอเอกสารดังกล่าวพร้อมให้รับรองสำเนาถูกต้องโดยมิได้ดำเนินการออกหมายเรียกก็ไม่เป็นการต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่อย่างใด

ดังนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่บางคอแหลมจึงสามารถให้สำเนาเอกสารซึ่งมีการรับรองสำเนาถูกต้องได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว ความเห็นของ สรพ. บางคอแหลมถูกต้องแล้ว

๓. ความเห็นอธิบดี

เห็นชอบตามที่กองนิติการนำเสนอ ให้ สรพ.บางคอแหลมส่งมอบสำเนาสำนวนการสอบสวนพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลบางคอแหลมใช้ประกอบสำนวนการสอบสวนต่อไป

(หมายเหตุ หนังสือกองนิติการ ที่ รส ๐๖๐๕/๐๓๒๓ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ เสนอความเห็นต่ออธิบดีและได้รับความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ และแจ้งให้ สรพ.บางคอแหลมทราบตามหนังสือ กองนิติการ ที่ รส ๐๖๐๕/๐๔๑๕ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕)

เรื่อง ขอรบข้อมูลข่าวสารการใช้จ่ายงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์

ผู้ขอ นายกานต์ บุญศิริ

หน่วยงาน กองแรงงานหญิงและเด็ก

๑.ข้อเท็จจริง

กองแรงงานหญิงและเด็กมีหนังสือถึงกองนิติการขอคำแนะนำกรณีมีบุคคลขอทราบข้อมูลข่าวสารการใช้จ่ายงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ของกองแรงงานหญิงและเด็ก กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยขอทราบรายละเอียดว่าดำเนินการผ่านสื่อใดบ้าง และบริษัทใดเป็นผู้รับดำเนินการเพื่อประกอบการศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำธุรกิจ ด้านสื่อสารต่อไป

๒. ประเด็นพิจารณา

ข้อมูลข่าวสารการใช้จ่ายงบประมาณการจัดซื้อจัดจ้างด้านการประชาสัมพันธ์ของกองแรงงานหญิงและเด็ก ปี ๒๕๔๔ และปี ๒๕๔๕ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งต้องจัดไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้ ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารราชการ เรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐเป็นข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ กองคลังมีหน้าที่จัดทำสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนตามแบบ สขร.๑ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จัดซื้อจัดจ้าง วงเงินงบประมาณ วิธีซื้อหรือจ้าง รายชื่อผู้เสนอราคา และราคาที่เสนอ ผู้ได้รับการคัดเลือกและราคา และเหตุผลที่คัดเลือกผู้เสนอราคารายนั้นโดยสรุป เพื่อเป็นกรณีสำหรับการตรวจสอบของประชาชน โดยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๔ และจัดส่งข้อมูลดังกล่าวไปไว้ที่ห้องสมุดกรมฯ ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหาและศึกษาข้อมูลข่าวสารราชการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนตรวจสอบ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ และเป็นไปตามข้อ ๕ (๒) และข้อ ๑๙ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนั้น เมื่อมีผู้ขอทราบการใช้จ่ายงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์ ถ้ากองแรงงานหญิงและเด็กมีไว้ในครอบครองก็สามารถอำนวยความสะดวกให้ตรวจสอบได้ แต่ถ้าไม่มีไว้ในครอบครองก็ควรที่จะให้คำแนะนำให้ผู้ขอไปตรวจสอบได้ที่ห้องสมุดกรมฯ หรือให้ไปตรวจสอบได้ที่กองคลัง ตามข้อ ๑๒ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓

เมื่อตรวจสอบกรณีแล้วต้องการเอกสารรายละเอียดแต่ละรายการซึ่งไม่ได้จัดไว้ให้ตรวจสอบได้ที่ห้องสมุดกรมฯ ผู้ขอสามารถยื่นคำขอโดยระบุรายการเอกสารที่ต้องการให้สามารถเข้าใจได้ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามคำขอข้อมูลข่าวสารของกรมฯ ตามข้อ ๑๓ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยยื่นต่อผู้มีอำนาจอนุญาต ซึ่งได้แก่ อธิบดี รองอธิบดี สำหรับข้อมูล

ข่าวสารทุกชนิด หรือผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าฝ่าย หรือข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป สำหรับข้อมูลข่าวสารที่ตนเป็นผู้รับผิดชอบ ตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกรมฯ ดังกล่าว

กรณีไม่สามารถวินิจฉัยได้ เป็นข้อมูลข่าวสารที่จะมีคำสั่งไม่เปิดเผยหรือไม่นั้น ให้เสนอความเห็นส่งให้ กข.กสร. เป็นผู้พิจารณา หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่ให้คัดสำเนาเอกสารเรื่องดังกล่าว จะต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้วสามารถจะให้ได้ โดยไม่จำเป็นต้องไปจัดทำวิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีข้อใหม่ เว้นแต่เป็นการแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลที่บันทึกไว้ด้วยระบบบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์หรือระบบอื่นใด ทั้งนี้ ไม่เป็นการห้ามกองแรงงานหญิงฯ ที่จะจัดทำข้อมูลขึ้นมาใหม่ให้แก่ผู้ขอก็ได้หากเป็นการสอดคล้องด้วยอำนาจหน้าที่ตามปกติของกองฯ และในกรณีที่การขอข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นไปเพื่อการแสวงหาประโยชน์ทางการค้าจะไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ก็ได้ ถ้ากรณีเอกสารข้อมูลใดมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะทำการลบ ตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนั้น

การขอข้อมูลข่าวสารเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างในกรณีนี้ มติที่ประชุม กข.กสร. ยังไม่ได้กำหนดไว้ว่าให้มีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ แต่เห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๙ (๘) จึงไม่น่าที่จะมีคำสั่งไม่เปิดเผย การที่ผู้ขอมีวัตถุประสงค์ขอทราบข้อเพื่อประกอบธุรกิจด้านการสื่อสารต่อไปนั้น ถ้ากองแรงงานหญิงและเด็กได้จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนงานโครงการ และงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้จัดส่งไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้ที่ห้องสมุดไว้แล้วให้แนะนำผู้ขอไปตรวจดูได้ที่ห้องสมุดกรมฯ โดยแผนงาน โครงการ จะไม่มีชื่อสถานประกอบการที่ได้รับการอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ผู้ขอสามารถตรวจสอบได้เองจากตรรกะนี้ ผลการจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สขร.๑ ดังกล่าวแล้ว

(หมายเหตุ หนังสือกองนิติการที่ รส ๐๖๐๕/๐๗๖๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แจ้งกองแรงงานหญิงและเด็ก)

เรื่อง การขอคัดสำเนาเอกสารในสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์
เพื่อใช้ประกอบการฟ้องเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ต่อศาลแรงงาน
ผู้ขอ นางสาวคัมเกล้า ส่งสมบูรณ์
หน่วยงาน สำนักแรงงานสัมพันธ์/กองนิติการ

๑. ข้อเท็จจริง

บริษัท รอยัล ปอร์เชน จำกัด (มหาชน) ผู้ถูกกล่าวหาได้เลิกจ้างนางอนงค์น้อย มณีกุล กับพวกรวม ๑๘๖ คน ซึ่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ได้มีคำสั่งที่ ๕๒๕ - ๗๑๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ วินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกกล่าวหาเลิกจ้างผู้ถูกกล่าวหา ไม่เป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๑๒๑ (๑) (๒) และมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงมีคำสั่งยกคำร้องผู้ถูกกล่าวหาทั้ง ๑๘๖ คน

นางสาวคัมเกล้า ส่งสมบูรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ขอคัดเอกสารในสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ระหว่าง นางอนงค์น้อย มณีกุล กับพวกรวม ๑๘๖ คน ผู้ถูกกล่าวหาและบริษัท รอยัล ปอร์เชน จำกัด (มหาชน) ผู้ถูกกล่าวหา ประกอบด้วย ๑) บันทึกการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้องกล่าวหา ๒) บันทึกการสอบสวนผู้รับมอบอำนาจผู้ถูกกล่าวหาทุกฉบับ ๓) บันทึกการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาทุกปาก และ ๔) พยานเอกสารของผู้ถูกกล่าวหาที่ยื่นต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์และคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ทุกฉบับ เพื่อใช้ประกอบการฟ้องเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ต่อศาลแรงงาน

สำนักแรงงานสัมพันธ์ โดยกลุ่มงานคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ได้นำเรื่องตามข้อ ๒ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้ทำหนังสือแจ้งบริษัทฯ ซึ่งเป็นผู้มีประโยชน์ได้เสีย ให้สิทธิเสนอคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หากมีการคัดค้านก็ให้ทำเรื่องถึงคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารต่อไป

สำนักแรงงานสัมพันธ์มีหนังสือที่ รง ๐๕๐๙/๒๐๓๒ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงกรรมการผู้จัดการบริษัท รอยัล ปอร์เชน จำกัด (มหาชน) เพื่อสอบถามการคัดค้านหรืออนุญาตให้คัดภาพถ่ายพยานหลักฐานที่ส่งต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์หรือไม่ ถ้าคัดค้านให้พิจารณาเสนอภายในเวลาไม่เกิน ๒๐ วัน

นางสาวคัมเกล้า ส่งสมบูรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ขอให้ดำเนินการตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ สค ๙๐/๒๕๔๘

สำนักงานรัฐมนตรีมีหนังสือที่ รง ๐๑๐๑.๑/๐๖๘๒ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานให้มอบหมายหน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณา

ตามอำนาจหน้าที่ตามที่นางสาวคัมเกล้า ส่งสมบูรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงปลัดกระทรวงแรงงานในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐมนตรี ขอให้เร่งรัดและสั่งการให้คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ดำเนินการคัดถ่ายสำเนาเอกสารให้แก่ผู้กล่าวหา เพื่อให้ลูกจ้างได้ใช้สิทธิทางศาล โดยถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็วต่อไป

บริษัท รอยัล ปอร์ชเลน จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือที่ บค.๓๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการสำนักแรงงานสัมพันธ์ ขอคัดค้านการถ่ายภาพยานหลักฐานที่ส่งต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ เนื่องจากบันทึกคำให้การผู้รับมอบอำนาจ ผู้ถูกกล่าวหา พยานบุคคลฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ไม่อาจเปิดเผยได้ เนื่องจากปรากฏชื่อ ที่อยู่ ตำแหน่งหน้าที่การงาน ลายมือชื่อ และข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ให้ไว้เป็นการเฉพาะกับคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ หากมีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจกระทบถึงตัวพยานหรือกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบริษัทฯ หรืออาจมีผู้นำไปใช้โดยไม่เหมาะสม หรือเป็นผลร้ายต่อเจ้าของข้อมูลประกอบกับปัจจุบันผู้รับมอบอำนาจผู้ถูกกล่าวหา และพยานยังคงทำงานอยู่ที่บริษัทฯ ผู้ถูกกล่าวหาอาจได้รับการดูถูกเกลียดชัง อาฆาตแค้น ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด

๒. ประเด็นพิจารณา

กองนิติการได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ บันทึกการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้อง บันทึกการสอบสวนผู้รับมอบอำนาจ ผู้ถูกกล่าวหาทุกฉบับ บันทึกการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาทุกปาก และพยานเอกสารของผู้ถูกกล่าวหาที่ยื่นต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์และคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ทุกฉบับที่นางสาวคัมเกล้า ส่งสมบูรณ์ ขอคัดถ่าย เพื่อฟ้องเพิกถอนคำสั่งคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ต่อศาลแรงงาน เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยตามที่ร้องขอหรือไม่ อย่างไร

มีความเห็นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ เพื่อประชาชนจะได้มีโอกาสรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของตนอันจะได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ อีกทั้งเป็นการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของทางราชการไปพร้อมกัน โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้ว จะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน สำหรับการยื่นคำร้อง กล่าวหากรณีการกระทำอันไม่เป็นธรรม ตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น เป็นอำนาจของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด และออกคำสั่งภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้องกล่าวหา การดำเนินการของคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ถือเป็นการพิจารณาทางปกครอง ซึ่งโดยหลักหากการพิจารณายังไม่เสร็จสิ้น อาจไม่เปิดเผยข้อมูลก็ได้ ถ้าการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่ อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ แต่เมื่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ได้มีคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดถือได้ว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งซึ่งเกิดจากการพิจารณาทางปกครองที่เสร็จสิ้นแล้ว พระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาตรา ๓๑ กำหนดให้คู่กรณีมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารที่จำเป็น

ต้องรู้เพื่อการโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้ เมื่อพิจารณาคำขอของนางสาวคัมเกล้า ส่งสมบูรณ์ ที่ได้ขอคัดเอกสารซึ่งประกอบด้วยบันทึกการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้อง บันทึกการสอบสวนผู้รับมอบอำนาจฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาทุกฉบับ บันทึกการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาทุกปาก และพยานเอกสารของผู้ถูกกล่าวหาที่ยื่นต่อคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์และคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ทุกฉบับ ข้อมูลตามคำขอได้ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของคำสั่งที่ ๕๒๕ - ๗๑๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ แล้ว เนื้อหาในคำสั่งเป็นข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติของหน่วยงานของรัฐ การเปิดเผยย่อมแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ รวมถึงไม่ปรากฏว่าการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้นสำนักแรงงานสัมพันธ์โดยกลุ่มงานคณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์จึงสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่ร้องขอ แต่ให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล อาทิ ชื่อ ที่อยู่ ตำแหน่งหน้าที่การงาน และลายมือชื่อของพยานนั้น หรือข้อเท็จจริงต่างๆ อันเป็นสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล ทั้งนี้ ตามนัยตอบข้อหารือกองนิติการหนังสือ ที่ รง ๐๕๐๔/๐๑๐๙๗ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ประเด็นที่สอง หากเอกสารตามข้อ ๑ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยสามารถให้ผู้ร้องขอคัดถ่ายเอกสารดำเนินการได้เลย หรือต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก่อนหรือไม่ อย่างไร

มีความเห็นว่า ในกรณีนี้สำนักแรงงานสัมพันธ์ได้มีหนังสือถึงกรรมการผู้จัดการบริษัท รอยัลปอร์ชเลน จำกัด (มหาชน) ผู้มีส่วนได้เสีย ให้เสนอคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ร้องขอภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต่อมาบริษัทฯ ได้เสนอคำคัดค้านไม่ให้เปิดเผยเอกสารตามที่มีผู้ร้องขอ สำนักแรงงานสัมพันธ์ต้องพิจารณาคำคัดค้านของบริษัทฯ และแจ้งผลการพิจารณาให้บริษัทฯ ทราบโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่สำนักแรงงานสัมพันธ์เห็นว่า ต้องเปิดเผยเอกสารตามคำขอ เนื่องจากไม่เข้าเหตุยกเว้นตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยไม่รับฟังคำคัดค้าน สำนักแรงงานสัมพันธ์จะต้องทำเป็นคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน พร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้คัดค้านทราบด้วย (มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙) และจะเปิดเผยเอกสารดังกล่าวต่อผู้ร้องขอไม่ได้ จนกว่าเวลาจะล่วงพ้นไปตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม ประกอบกับมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สรุปสาระสำคัญ
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๒๖/๒๕๔๓

เรื่อง คดีปกครอง (พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐) กรณีขอให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนการสอบฯ

๑.ข้อเท็จจริง

โจทก์ทั้งหนึ่งร้อยเก้าคนฟ้องว่า โจทก์กับนักเรียนอื่นสมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โจทก์ทั้งหนึ่งร้อยเก้าคนสอบผ่านเข้าเรียนได้ นางสาวลลิตา ลิ้มป้อวาท มารดาของเด็กหญิงที่สอบเข้าเรียนไม่ได้ ขอตรวจสอบและขอถ่ายสำเนาเอกสารกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนน แต่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (จำเลยที่ ๘) อ้างว่ากำลังพิจารณาเรื่อง นางสาวลลิตา ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ต่อมาจำเลยที่ ๘ มีหนังสือแจ้งนางสาวลลิตาว่ายังไม่สมควรดำเนินการตามคำขอและถ่ายสำเนาให้ แต่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีคำสั่งรับอุทธรณ์และส่งให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ (จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗) พิจารณาซึ่งในชั้นแรกจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ ได้มีคำวินิจฉัยไว้ว่าจำเลยที่ ๘ มีสิทธิไม่เปิดเผยกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของผู้ที่สอบผ่านได้ นางสาวลลิตา จำเลยที่ ๑ ทบทวนคำวินิจฉัย จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รับเรื่องไว้พิจารณาและมีคำวินิจฉัยให้จำเลยที่ ๘ เปิดเผยกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนและอนุญาตให้นางสาวลลิตา ผู้ขอข้อมูลข่าวสารตรวจและคัดสำเนาได้ จำเลยที่ ๘ กำหนดจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่โจทก์ฯ เห็นว่าการที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ รับเรื่องนางสาวลลิตา ขอให้ทบทวนคำวินิจฉัยเดิมและมีคำวินิจฉัยใหม่นั้น เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะคำวินิจฉัยเดิมถึงที่สุดไปแล้ว ทั้งกระดาษคำตอบและคะแนนสอบของโจทก์ฯ มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่โจทก์ฯ ไม่ยินยอมให้เปิดเผยหน่วยงานของรัฐจึงเปิดเผยไม่ได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ มาตรา ๒๔ การที่จำเลยที่ ๘ จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวคำวินิจฉัยของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยที่ สค ๑/๒๕๔๑ ของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ และให้จำเลยที่ ๘ ระวังการเปิดเผยกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของโจทก์ฯ

ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่า คดีพอจะวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไป พิพากษายกฟ้อง อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฯ ฎีกา

๒. การพิจารณาของศาลฎีกา

ประเด็นพิจารณาว่า การที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ มีคำวินิจฉัยให้จำเลยที่ ๘ เปิดเผยกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของโจทก์ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

โจทก์ฯ ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นข้อแรกว่า กระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของโจทก์ อยู่ในความครอบครองของจำเลยที่ ๘ ซึ่งเป็นหน่วยงานและเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการแต่ข้อมูลเหล่านี้มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของโจทก์ฯ ด้วย เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของโจทก์ฯ ในเรื่องการศึกษา รวมทั้งมีหมายเลขรหัสและชื่อ

ที่บังคับถึงตัว กรณีที่ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ วินิจฉัยให้จำเลยที่ ๘ เปิดเผยแพร่คำตอบและบัญชีคะแนนเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยในประเด็นแรกว่า “กระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของโจทก์ฯ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามที่โจทก์ฎีกาหรือไม่”

ในประเด็นปัญหานี้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีหมายเลข รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย” ศาลฎีกาได้อธิบายความหมายในข้อกฎหมายโดยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงเรื่องราวความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด อันเป็นเรื่องราวเฉพาะตัวบุคคลผู้นั้นซึ่งจำแนกให้เห็นความแตกต่างจากเรื่องราวของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะบันทึกหรือทำให้ปรากฏในเอกสารหรือวัตถุใดๆ แต่ข้อเท็จจริงตามคำฟ้องของโจทก์ เห็นได้ว่ากระดาษคำตอบข้อสอบคัดเลือกเข้าเรียนในสถานศึกษาของทางราชการเป็นเพียงเอกสารที่ผู้เข้าสอบแข่งขันจัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อแสดงถึงภูมิความรู้และใช้เป็นเกณฑ์วัดความรู้ความสามารถของผู้เข้าสอบแข่งขันแต่ละคนโดยนำกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของแต่ละคนไปพิจารณาเปรียบเทียบกัน เพื่อสรรหาผู้ที่สามารถแสดงภูมิความรู้ได้ดีกว่าผู้อื่นเป็นผู้สอบผ่านการแข่งขัน กระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของผู้เข้าสอบจึงมิใช่เรื่องราวความเป็นมาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่อันที่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของโจทก์ฯ ไม่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอันได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายไม่ให้เปิดเผยตามที่โจทก์ฯ ฎีกา

สำหรับการประเด็นการมีคำสั่งสืบพยานของศาลชั้นต้นซึ่งศาลอุทธรณ์เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้นว่าคำสั่งสืบพยานดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์ฯ บรรยายมาในคำฟ้องเกี่ยวกับกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของผู้เข้าสอบแข่งขันเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีรายละเอียดเพียงพอให้วินิจฉัยชี้ขาดในปัญหาข้อกฎหมายโดยไม่จำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานของคู่ความอีก คำสั่งสืบพยานดังกล่าวจึงไม่เป็นการฝ่าฝืนตามบทบัญญัติของกฎหมาย

สำหรับประเด็นที่โจทก์ฯ กาว่า คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เคยมีคำวินิจฉัยว่า มีสิทธิไม่เปิดเผยกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนของผู้เข้าสอบแข่งขันเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คำวินิจฉัยดังกล่าวย่อมเป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๗ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ จะมีมติเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยเดิมอีกไม่ได้นั้น ศาลฎีกาเห็นว่า แม้ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นที่สุดก็ตาม แต่บทบัญญัติดังกล่าวมีความหมายเพียงว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือไม่รับฟังคำคัดค้านมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นประการใดแล้วบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับคำวินิจฉัยนั้นจะโต้แย้งคัดค้านคำวินิจฉัยนั้นต่อไปอีกไม่ได้ แต่ไม่มี

บทบัญญัติของกฎหมายห้ามกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาทบทวนและเพิกถอนหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยนั้น นอกจากนี้คำวินิจฉัยของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ เป็นคำสั่งทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ ซึ่งตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า “เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๓...” การที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๗ พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยเดิมและมีคำวินิจฉัยใหม่ให้จำเลยที่ ๘ เปิดเผยกระดาศคำตอบและบัญชีคะแนนของโจทก์ฯ เป็นการกระทำภายในกรอบของกฎหมาย คำพิพากษาของศาลแพ่งและศาลอุทธรณ์ชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น

๓. ผลการพิจารณาของศาลฎีกา

ศาลฎีกาพิพากษายืน ซึ่งมีผลให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ ๘/๒๕๔๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเอกสารการดำเนินการทางวินัย

ผู้อุทธรณ์ นาย ก.

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๑. ข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ขอให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเปิดเผยเอกสารหนังสือเรื่องชี้แจงข้อร้องเรียนนาย ก. สำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริง และรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จำนวนสองสำนวน กรมฯ แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบว่าเปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และผลการพิจารณาในรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงตามที่ขอ แต่ไม่เปิดเผยเรื่องการชี้แจงข้อเท็จจริงและถ้อยคำพยานในรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง และรายงานผลการสืบสวนทางวินัย เนื่องจากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งหากเปิดเผยแล้วอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคล และเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เสนอคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวด้วย ผู้อุทธรณ์ยื่นหนังสือต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

๒. การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาอุทธรณ์ และรับฟังคำชี้แจงด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ และผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่อุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่เสร็จสิ้นแล้วและอยู่ในความครอบครองของกรมฯ ซึ่งไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยทั้งไม่ปรากฏหนังสือคัดค้านแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอให้เปิดเผยและขอสำเนาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ หากข้อมูลข่าวสารส่วนใดในเอกสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอให้เปิดเผย มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนั้นก็ได้ ทั้งนี้เมื่อได้คำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์เอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่ ปรากฏว่า กรมฯ ยังไม่ได้ใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในเอกสารหนังสือเรื่องชี้แจงข้อร้องเรียน และถ้อยคำพยานในเอกสารรายงานผลการสืบสวนฯ จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต และความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดอย่างไร และถ้อยคำพยานแต่ละคนจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของพยานคนนั้นอย่างไรบ้าง ต้องถือว่ากรมฯ ยังไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๓. ผลการพิจารณา

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย มีมติให้กรมฯ ใช้ดุลพินิจว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอให้เปิดเผยในส่วนที่ยังไม่ได้เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์นั้น จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและความปลอดภัยของผู้ใดบ้าง และอย่างไร และพิจารณามีคำสั่งให้เปิดเผยหรือมิให้เปิดเผยโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของกรมฯ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร
ที่ วท ๒/๒๕๔๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต
และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร

ผู้อุทธรณ์ สภานายความ

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ กรมทรัพยากรธรณี

๑. ข้อเท็จจริง

สภานายความผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ที่ สวส ๑๔๐/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ ถึงอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เพื่อขอข้อมูลข่าวสารและขอให้รับรองความถูกต้องของเอกสารจำนวน ๕ รายการ ดังนี้

รายการที่ ๑ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประทานบัตรเหมืองแร่บ่องาม เลขที่ ๑๕๘๗๗/๑๓๖๔๔ ประกอบด้วย คำขออนุญาต และเอกสารประกอบการขออนุญาตประทานบัตร และเอกสารที่เกี่ยวข้องในการขอประทานบัตร

รายการที่ ๒ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบอนุญาตโรงงานแต่งแร่คลิตี้ ประกอบด้วย คำขออนุญาต และเอกสารประกอบการขออนุญาต ใบอนุญาต ข้อกำหนด เงื่อนไขและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

รายการที่ ๓ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแต่งแร่ ประกอบด้วย คำขออนุญาต ข้อกำหนด เงื่อนไขและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

รายการที่ ๔ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการดำเนินการของประทานบัตร และใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแต่งแร่ ตามรายการที่ ๑ ถึง รายการที่ ๓ ประกอบด้วยคำเตือน คำสั่งให้หยุดประกอบกิจการหรือให้ดำเนินการ หรือละเว้นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด

รายการที่ ๕ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบรรดามูลค่าข้อมูลต่างๆ ประกอบด้วย รายงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สารพิษวัตถุอันตราย การปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การบำบัดป้องกันสารพิษและวัตถุอันตราย การปรับปรุงฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม การบำบัดป้องกันสารพิษและวัตถุอันตราย

โดยอ้างเหตุผลว่าเพื่อนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปประกอบการดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อนจากการประกอบกิจการเหมืองแร่และโรงงานแต่งแร่ในบริเวณ นั้น

กรมทรัพยากรธรณีมีหนังสือ ที่ ออก ๐๓๑๖/๑๓๑๔๒ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ แจ้งผู้อุทธรณ์โดยสรุปข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่ทางราชการสามารถใช้ดุลพินิจเปิดเผยได้ แต่เนื่องจากมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดสิทธิการเสนอคำคัดค้านไว้ กรมทรัพยากรธรณีจึงได้แจ้งผู้ประกอบการพิจารณา

ผู้ประกอบการได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น เนื่องจากเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะเป็นการเปิดเผยข้อมูล

เกี่ยวกับการลงทุน เทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร ซึ่งหากเปิดเผยให้กับบุคคลทั่วไปได้รับทราบอาจจะทำให้บริษัทฯ เสียเปรียบคู่แข่งทางธุรกิจ และการลงทุนได้ กรมทรัพยากรธรณีมีหนังสือแจ้งแก่ผู้ประกอบการโดยสรุปว่า มีมติรับฟัง คำคัดค้านเฉพาะข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุน เทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร หากไม่เห็นด้วยกับผลการพิจารณาคัดค้านก็มีสิทธิ ที่จะยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง ปรากฏว่าผู้ประกอบการไม่ได้ยื่นคำอุทธรณ์คัดค้านความเห็นของกรมทรัพยากรธรณี แต่ประการใด

ต่อมากรมทรัพยากรธรณี ได้มีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์โดยสรุปว่า ผู้ประกอบการมีหนังสือ คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยยกเหตุผลว่าหากข้อมูลเป็นที่เปิดเผยต่อบุคคลทั่วไป จะทำให้ผู้ประกอบการอาจเสียเปรียบคู่แข่งทางธุรกิจและการลงทุนได้ แต่คณะกรรมการพิจารณา ของกรมทรัพยากรธรณีมีมติให้รับฟังคำคัดค้านเฉพาะข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร โดยเห็นว่าหากเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวแล้วอาจจะกระทบถึงผลประโยชน์ได้เสียของผู้ประกอบการ ได้ส่วนข้อมูลอื่นให้เปิดเผยได้ตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอ

ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ อุทธรณ์คัดค้านความเห็นของ คณะกรรมการพิจารณาข้อมูลข่าวสารของกรมทรัพยากรธรณี โดยเห็นว่ากรรมวิธีการผลิต เทคโนโลยีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร นั้น ข้อมูลดังกล่าว มีส่วนสำคัญในการที่จะทำใหทราบว่ามีน้ำและดินในบริเวณลำห้วยคลิตี้มีปริมาณสารตะกั่วสะสมเท่าใด มีผลมาจากการกระทำของโรงงานแห่งใด อย่างไร เกิดจากขั้นตอนใดในกระบวนการผลิต และนอกจากนี้ในคำขอใบอนุญาตแร่ของบริษัทฯ ได้ระบุเอกสารเกี่ยวกับแผนผังและกรรมวิธี แร่แต่งเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารที่แนบพร้อมคำขอ ดังนั้นข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต และกรรมวิธีการผลิต จึงเป็นข้อมูลที่น่าจะเปิดเผยต่อสาธารณะได้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประชาชนในการขอให้ทางผู้ประกอบการดำเนินการแก้ไขเพื่อมิให้เกิด ความเสียหายแก่ลำห้วยคลิตี้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนส่วนรวม

๒. การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาคำอุทธรณ์และเอกสารตามหนังสือกรมทรัพยากรธรณี ที่ อก ๐๓๑๖/๑๓๑๔๒ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ ที่ อก ๐๓๐๑/๓๗๑๔ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๔ หนังสือของบริษัท ตะกั่ว คอนเซนเตรตส์ (ประเทศไทย) จำกัด ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้ประกอบการ หนังสือของผู้อุทธรณ์ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ พร้อมด้วยเอกสาร ตามอุทธรณ์ที่กรมทรัพยากรธรณีจัดส่งมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ตามหนังสือ ที่ อก ๐๓๑๖/๙๒๕๘ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๔ ประกอบด้วยแผนผังโครงการ ทำเหมืองแร่ตะกั่วโดยวิธีเหมืองอุโมงค์ตามคำขอประทานบัตร ที่ ๑๔/๒๕๑๓ (หมายเลข ท่อเหล็ก ที่ ๑๕๘๗๗/๑๓๖๔๙) ซึ่งมีเอกสารแผนผังโครงการทำเหมืองแร่ตะกั่วฯ แผนที่ประกอบแผนผัง โครงการทำเหมืองแร่ตะกั่วฯ แผนคำจูนอุโมงค์ แบบแผนผังคั่นทำนบและฝายน้ำล้น และพร้อมด้วย เอกสารแผนผังการแต่งแร่ แผนที่แสดงโรงแต่งแร่จุดที่ตั้งของเครื่องจักร และอุปกรณ์แต่งแร่

แผนที่เสนอจุดที่ตั้งส่วนต่างๆ และสถานที่ตั้งแร่ ประกอบกับการชี้แจงด้วยวาจาของคู่กรณี ประกอบด้วย ผู้อุทธรณ์ กรมทรัพยากรธรณีหน่วยงานราชการผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสาร และเอกชนผู้มีประโยชน์ได้เสีย บริษัท ตะกั่ว คอนเซนเตรตส์ (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ประกอบการ เห็นว่ามีประเด็นต้องวินิจฉัย ๒ ประเด็น คือ

๑. ข้อมูลข่าวสารของราชการตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจที่จะไม่เปิดเผยได้หรือไม่

๒.. การใช้ดุลพินิจมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมทรัพยากรธรณีเหมาะสมหรือไม่

ประเด็นแรกข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่เอกชน (บริษัท ตะกั่ว คอนเซนเตรตส์ (ประเทศไทย) จำกัด) ได้ให้แก่ทางราชการ (กรมทรัพยากรธรณี) เพื่อประกอบการขออนุญาตประทานบัตรโครงการทำเหมืองแร่ตะกั่ว ตามคำขอประทานบัตร และการขออนุญาตแต่งแร่ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวบริษัทฯ ไม่ประสงค์ที่จะให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่นดังจะเห็นได้จากการที่บริษัทฯ ได้คัดค้านมิให้เปิดเผยตามหนังสือคัดค้านของบริษัทฯ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ จึงเห็นได้ว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๖) ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจที่จะมีคำสั่งให้เปิดเผยก็ได้ ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ประเด็นที่สอง การใช้ดุลพินิจมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมทรัพยากรธรณี มีความเหมาะสมหรือไม่ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรธรณีเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ขอให้เปิดเผยนั้น การเปิดเผยอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของ บริษัท ตะกั่ว คอนเซนเตรตส์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงได้แจ้งให้บริษัทฯ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบริษัทฯ ได้คัดค้านตามหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ ว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุน เทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตร ซึ่งหากเปิดเผยให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบอาจทำให้บริษัทฯ เสียเปรียบคู่แข่งทางธุรกิจและการลงทุนได้ คณะกรรมการพิจารณาข้อมูลข่าวสารของกรมทรัพยากรธรณีแล้ว ฟังได้ว่าข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุน เทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ตามเอกสารแผนผังโครงการฯ และแผนผังการแต่งแร่ มีเอกสารบางส่วน น่าจะถือได้ว่าเป็นความลับทางการค้าของบริษัทฯ และคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้รับฟังคำชี้แจงจากบริษัทฯ ที่ได้ชี้แจงว่าข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณและสัดส่วนของสารเคมีที่ใช้นั้น บริษัทฯ จะต้องทำการทดลองและปรับปรุงขึ้นในระหว่างการดำเนินการเพื่อใช้เฉพาะกรณีให้เหมาะสมกับขนาด จำนวน และลักษณะของเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้เป็นอุปกรณ์สำคัญในการประกอบกิจการเหมืองแร่ หากเปิดเผยแล้วอาจเกิดการเลียนแบบของคู่แข่งทางธุรกิจซึ่งทำให้บริษัทฯ เสียหายได้ และคณะกรรมการได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสภาพนายความผู้อุทธรณ์ว่าต้องการนำข้อมูลดังกล่าวไปเพื่อประกอบการช่วยเหลือทางคดีแก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากสารตะกั่ว ในบริเวณดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่า ข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ของประทานบัตรตามเอกสารที่กรมทรัพยากรธรณีจัดส่งมา

ตามหนังสือที่ ออก ๐๓๑๖/๙๒๕๘ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๔ นั้น เฉพาะส่วนที่ระบุจำนวน ขนาด ปริมาณ และสัดส่วนของสารเคมี หรือเครื่องมืออุปกรณ์เท่านั้นที่ถือได้ว่าเป็นความลับทางการค้าที่หากเปิดเผยไปอาจทำให้บริษัทฯ เสียเปรียบคู่แข่งทางการค้าได้ แต่ข้อมูลส่วนอื่นมิใช่เป็นความลับทางการค้า ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วจึงเห็นว่า การที่กรมทรัพยากรธรณีใช้ดุลพินิจไม่เปิดเผยทั้งหมดนั้น ไม่เหมาะสม

๓. ผลการวินิจฉัย

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร มีมติให้กรมทรัพยากรธรณีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิต กรรมวิธีการผลิต และลักษณะทางธรณีแหล่งแร่ของประทานบัตร เฉพาะในส่วนที่ระบุจำนวน ขนาด ปริมาณ สัดส่วนของเครื่องมือหรือสารเคมีที่ใช้ โดยให้ลบหรือตัดทอนหรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนนั้น พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้อุทธรณ์

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ
ที่ ศค ๔/๒๕๔๔

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านแรงงานของห้างหุ้นส่วนจำกัด ล
พาณิชย์เชื่องในก่อสร้าง ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี

ผู้อุทธรณ์ นาย สงกรานต์ ชลัมพู

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี

๑. ข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์เป็นทนายความผู้รับมอบอำนาจจากโจทก์ยื่นฟ้องนายวิฑูรย์ นามบุตร กับพวก
รวม ๖ คน เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานี ในข้อหากระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และละเมิดสมาชิก พ.ศ. ๒๕๔๑
โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ได้จับกุมตัวผู้ต้องหา ๔ คน
พร้อมด้วยพาหนะและของกลางเป็นใบปลิวซึ่งมีข้อความในลักษณะหมิ่นประมาทพรรคไทยรักไทย
และโจทก์จำนวน ๒๒,๖๐๐ แผ่น อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ
ดังกล่าว โจทก์เชื่อว่าจำเลยมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดข้างต้นด้วย เพราะผู้ต้องหาเป็นลูกจ้าง
ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ล พาณิชเชื่องในก่อสร้าง โจทก์จึงได้ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดอุบลราชธานี
เพื่อขอตรวจสอบและคัดสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลด้านแรงงานของห้างหุ้นส่วนจำกัด ล
พาณิชเชื่องในก่อสร้าง ที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานดังกล่าว

สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานีมีหนังสือแจ้งผู้อุทธรณ์ว่า ไม่อาจให้ข้อมูล
ข่าวสารตามที่ร้องขอได้ เนื่องจากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓
มาตรา ๑๐๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดเปิดเผยข้อเท็จจริงใดเกี่ยวกับกิจการของนายจ้าง อันเป็น
ข้อเท็จจริงที่ตามปกติวิสัยของนายจ้างจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ซึ่งตนได้มาหรือล่วงรู้เนื่องจาก
การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสามพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์
แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์แก่การคุ้มครองแรงงานหรือการสอบสวนหรือ
การพิจารณาคดี” จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้

ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสือลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๔ ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า การขอข้อมูล
ตามอุทธรณ์นี้จะเป็นหลักฐานพิสูจน์ยืนยันว่า ผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมเป็นลูกจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ล
พาณิชเชื่องในก่อสร้าง ที่จำเลยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ และเป็นการใช้จำนวนของนายจ้างกระทำ
ความผิดตามที่ได้ถูกจับกุมดำเนินคดีในเรื่องที่เกี่ยวข้องดังกล่าวนี้ด้วย

๒. การพิจารณาวินิจฉัย

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้รับคำอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัย ตามนัยมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และได้ศึกษาข้อกฎหมายในประเด็นเกี่ยวกับความถูกต้องตามกฎหมายในการดำเนินการเรื่องนี้ ทั้งเรื่องข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่ การอุทธรณ์นี้ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และประเด็นว่าอุทธรณ์เรื่องนี้อาจเกี่ยวข้องกับคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาล จะอยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ ทั้งนี้ โดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอต่อสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งการชี้แจงให้ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาจากผู้แทนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาราคำอุทธรณ์แล้วเห็นว่ามีประเด็น ที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการหรือไม่

๒. หน่วยงานของรัฐปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และทั้งการอุทธรณ์นี้ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๓. คำอุทธรณ์นี้อยู่ในบังคับตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ หากอยู่ควรเปิดเผยหรือไม่

ประเด็นแรก คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาประเด็นข้อกฎหมายเบื้องต้นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอซึ่งเป็นเอกสารเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจำกัด ล พานิชเชื่องในก่อสร้างในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานี ถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมาย

ประเด็นที่สอง คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณาเห็นว่า สำนักงานประกันสังคมจังหวัดอุบลราชธานีได้มีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์โดยการอ้างถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องไม่เปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากการปฏิบัติซึ่งถือเป็นการปฏิเสธตามนัยมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิเสธการเปิดเผยโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว สำหรับประเด็นการใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในระยะเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้ว จึงถือได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ที่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ประเด็นที่สาม มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่บัญญัติไว้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาวินิจฉัยฯ ซึ่งสรุปได้ว่า การดำเนินการของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ได้พิจารณาเห็นว่าแม้กรณีอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้จะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคดีที่มีการฟ้องร้องและอยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาล ซึ่งผู้ร้องอาจใช้วิธีพิจารณาบางประการ เช่น การขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของบุคคลต่างๆ รวมทั้งหน่วยงานราชการได้ก็ตาม แต่ผู้อุทธรณ์ใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอข้อมูลข่าวสารในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐอื่น มิใช่ขอข้อมูลดังกล่าวจากศาล จึงสามารถใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

๑. หลักการและแนวความคิด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๓๔ บัญญัติว่า “สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง

การกล่าวหรือโฆษณาแพร่หลาย ซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน”

แนวความคิดในเรื่องสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับการยอมรับว่าเป็นสิทธิพื้นฐานของประชาชน โดยสิทธิตามที่กฎหมายบัญญัติในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายรับรองสิทธิได้รู้ (right to know) ของประชาชน ซึ่งมีหลักการ **“ให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นหลักและการปกปิดเป็นข้อยกเว้น”** ดังนั้นในปัจจุบันประชาชนทุกคนจึงมีสิทธิและโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ เพื่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการสาธารณะ และเพื่อการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐให้เป็นไปโดยโปร่งใส สิทธิของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดดังกล่าวนี้มีข้อสังเกตว่าจะต้องเป็นข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะ แต่หากข้อมูลหรือข่าวสารนั้นเป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว รัฐธรรมนูญเองก็ได้กำหนดให้การคุ้มครองไว้ ดังนั้น **ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล** แม้จะเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการก็จะต้องได้รับการคุ้มครองโดยมีหลักการ **“ให้ปกปิดเป็นหลักเปิดเผยเป็นข้อยกเว้น”**

๒. ความหมายและขอบเขต

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔ ได้ให้คำนิยามที่สำคัญๆ ดังต่อไปนี้

ข้อมูลข่าวสาร หมายความว่า *สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือสิ่งใดๆ ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใดๆ และไม่ว่าจะทำในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งบันทึกไว้ปรากฏได้*

จากคำนิยามดังกล่าวคำว่าข้อมูลข่าวสาร จึงมีความหมายอย่างกว้าง ประเด็นสำคัญของข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องพิจารณาว่า สิ่งต่างๆ นั้นเป็นสิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือรู้เรื่องในสิ่งต่างๆ นั้นได้ ไม่ว่าจะบันทึกไว้ในรูปแบบใดๆ แต่มิได้หมายความว่า สิ่งต่างๆ

ที่ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งหมดแต่อย่างใด เพราะจะต้องพิจารณาตามคำนิยามของคำว่าข้อมูลข่าวสารของราชการประกอบด้วย

ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

สาระสำคัญของข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ที่ข้อมูลข่าวสารนั้นอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐหรือไม่ โดยการครอบครองนั้น หมายถึง การใช้กำลังทางกายภาพในการยึดถือไว้ได้ ส่วนการควบคุมดูแล หมายถึง การครอบครองเป็นของผู้อื่น แต่หน่วยงานของรัฐควบคุมดูแลได้ว่าจะเปิดเผยแก่ใคร เมื่อใด ทั้งนี้ ในการครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นไม่ว่าจะมีเนื้อหาสาระอย่างไรก็ตาม ดังนั้น จึงสามารถพิจารณาแบ่งประเภทของข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ๒ ประเภท ดังนี้

ประเภทแรก หมายถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐ เช่น กฎ ระเบียบ แบบแผน คำสั่ง นโยบาย แผนงาน โครงการ งบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานสรุปข้อเท็จจริง รายงานสถานการณ์ต่างๆ รายงานการวิเคราะห์ฐานะทางเศรษฐกิจ รายการการสอบสวนการทุจริต ตลอดจนรายงานการประชุมของคณะกรรมการคณะต่างๆ ฯลฯ

ประเภทที่สอง หมายถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชนที่อยู่ในความครอบครองดูแลของหน่วยงานของรัฐ เช่น ข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร เวชระเบียนหรือประวัติการตรวจรักษาคนไข้ ประวัติส่วนตัวของนักเรียนหรือนักศึกษา รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเอกชนรายใดรายหนึ่ง ฯลฯ

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

จากคำนิยามคำว่าหน่วยงานของรัฐดังกล่าว จึงมีความหมายดังต่อไปนี้

(๑) ราชการในฝ่ายบริหาร ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง เช่น กระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนภูมิภาค เช่น จังหวัด อำเภอ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) รัฐวิสาหกิจ หมายถึง รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ หรือจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ หรือที่จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือที่จัดตั้งขึ้นตามมติของคณะรัฐมนตรี

(๓) ราชการในฝ่ายรัฐสภา หมายถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๔) ราชการในฝ่ายตุลาการ เฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี^๑

(๕) องค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบวิชาชีพ เช่น แพทยสภา สภานายความ
สภาการพยาบาล วิศวกรรมสถาน ฯลฯ

(๖) หน่วยงานอิสระของรัฐ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงาน
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)^๒ องค์กรมหาชนที่จัดตั้ง
ตามพระราชบัญญัติองค์กรมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

(๗) หน่วยงานอื่นๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีกฎกระทรวง
กำหนดไว้^๓

เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

คำนิยามดังกล่าวหมายถึง เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ปฏิบัติในหน่วยงานของรัฐไม่ว่าเจ้าหน้าที่
ผู้นั้นจะเป็นข้าราชการ หรือลูกจ้างประจำ หรือลูกจ้างชั่วคราว บุคคลเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
โดยแต่ละคนจะมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการเพียงใดก็ต้องแยกพิจารณาเป็น
รายบุคคลๆ ไป

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีฐานะเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง มีการแบ่ง
ส่วนราชการเป็นหน่วยงานย่อย เรียกว่า สำนักงานเลขาธิการกรม กอง สถาบัน และสำนักงานต่างๆ
และนอกจากจะเป็นราชการส่วนกลางตามคำนิยามหน่วยงานของรัฐแล้ว ก็ยังมีสำนักงานสวัสดิการและ
คุ้มครองแรงงานจังหวัดเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในพื้นที่จังหวัดต่างๆ โดยมีฐานะเป็นหน่วยงาน
ราชการส่วนภูมิภาคจึงมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เช่น ตามมาตรา ๗ ต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยโดยการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
ให้แพร่หลาย หรือตามมาตรา ๙ ต้องจัดสถานที่ไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารได้เอง
หรือตามมาตรา ๑๑ ต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนตามคำร้องขอ

^๑คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค.๑๐/๒๕๔๒ วินิจฉัยว่า ศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีไม่ใช่หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

^๒คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นว่า สำนักงาน ป.ป.ช. จัดตั้งขึ้นตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตฯ ตามมาตรา ๑๐๗ แห่ง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ มีเจตนาให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานของรัฐประเภท
หน่วยงานอิสระ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงอยู่ในความหมายของคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ (บันทึกเรื่องเสร็จที่ ๔๙๖/๒๕๔๓)

^๓คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นว่า ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมิใช่หน่วยงานของรัฐที่เป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
องค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพ หรือหน่วยงานอิสระของรัฐ แต่เป็นหน่วยงานของรัฐประเภท “หน่วยงานอื่นของรัฐ” ตามมาตรา ๔
แห่ง พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อยังไม่มีกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
จึงยังไม่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว (บันทึกเรื่องเสร็จที่ ๕๖๕/๒๕๔๓)

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะ การเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือ สิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์ นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือ รูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมด้วย หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการจัดให้มีการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในครอบครัว สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง

คำว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวนี้ แบ่งได้เป็นสองประเภท ดังนี้

ประเภทแรก หมายถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม ประวัติการทำงาน ฯลฯ

ประเภทที่สอง หมายถึง ข้อมูลข่าวสารสิ่งทีบอกลักษณะที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น เลขหมาย รหัสประจำตัว ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียง รูปถ่าย ฯลฯ

คำว่า “บุคคล” หมายถึง บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยแต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา ๒๑)

คำว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนี้ ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาว่า หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงเรื่องราวความเห็นมาที่เกี่ยวพันกับชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด อันเป็นเรื่องราวเฉพาะตัวของบุคคลผู้นั้นซึ่งจำแนกให้เห็นความแตกต่างจากเรื่องราวของบุคคลอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะบันทึกหรือทำให้ปรากฏในเอกสารหรือวัตถุใดๆ

ดังนั้น ถ้าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐก็ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีวิธีการกำหนดหลักเกณฑ์การให้การคุ้มครองโดยการปกปิดเป็นหลักเปิดเผยเป็นข้อยกเว้น แต่การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวไม่รวมถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของเอกชน ซึ่งอยู่ระหว่างการยกเว้นพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เพื่อให้การคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญต่อไป

๓. การบริหารงานข้อมูลข่าวสารของราชการของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๓.๑ ความเป็นมา

เมื่อพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับแล้ว กระทรวงแรงงานฯ ได้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว จึงได้มีคำสั่งที่ ๔๒๘/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๐ แต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยมีรองปลัดกระทรวงแรงงานฯ เป็นประธานกรรมการ มีหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานฯ

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๔๑๒๖/๒๕๔๓

เป็นรองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการกองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน ผู้อำนวยการกองนิติการ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน ของทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงแรงงาน เป็นกรรมการ มีผู้อำนวยการกองตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ดังกล่าว

๓.๒ การบริหารงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

๓.๒.๑ ในการเตรียมการปฏิบัติเดิมนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีคำสั่งที่ ๑๕๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๑ แต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการข้อมูลข่าวสารของกรมฯ มีรองอธิบดีผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีในราชการของกองวิชาการและแผนงาน เป็นประธาน ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงานเป็นเลขานุการ ต่อมาคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ ให้ทุกกรมฯ แต่งตั้งคณะทำงานข้อมูลข่าวสารในระดับกรม ดังนั้น กรมฯ จึงมีคำสั่งที่ ๘๘๙/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่งตั้งคณะทำงานข้อมูลข่าวสารของกรมฯ มีรองอธิบดีผู้ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีในราชการของกองนิติการ เป็นประธาน ผู้อำนวยการกอง เป็นคณะทำงาน ผู้อำนวยการกองนิติการหรือผู้แทนเป็นคณะทำงานและเลขานุการ ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงานหรือผู้แทนเป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ ต่อมากรมฯ ได้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน โดยให้เจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงานเป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการแทนผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน

คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนงาน โครงการ เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๙ เฉพาะที่เกิดก่อนวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ เพื่อเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสำนักนายกรัฐมนตรี จัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา กำหนดระเบียบปฏิบัติในการให้ประชาชนขอตรวจดูข้อมูลข่าวสาร พิจารณาก่อนกรองเรื่องที่สมควรเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยต่อประชาชน และประสานการปฏิบัติกับคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ต่อมากรมฯ มีคำสั่งที่ ๓๓๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ แต่งตั้งคณะทำงานฯ ชุดใหม่ เพื่อให้มีหน่วยงานระดับกองทุกกองได้ร่วมเป็นคณะทำงาน และเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมให้มีผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้น คณะทำงานชุดใหม่ได้ดำเนินการเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการประกาศใช้ระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งได้ **ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับทั่วไป เล่มที่ ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๙๓ ง วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๓** และได้มีหนังสือ ที่ รส ๐๖๐๕/ว๐๗๔๕๙ - ว๐๗๔๖๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๓ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด และสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกแห่ง ได้ทราบและถือปฏิบัติ สำคัญของระเบียบดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหาร การจัดระบบ

การขอ การอนุญาต และการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามกฎหมาย และในขณะเดียวกันก็ขอให้ทุกหน่วยงานได้จัดสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของกรมได้ และหากมีข้อมูลข่าวสารใดที่ประสงค์จะมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ดำเนินการรวบรวมส่งกรมเพื่อพิจารณาต่อไป

๓.๒.๒ เมื่อระเบียบกรมฯ ดังกล่าวใช้บังคับแล้วกรมฯ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรียกชื่อย่อๆ ว่า กข.กสร. ประกอบด้วยรองอธิบดีผู้ได้รับมอบหมายให้กลั่นกรองงานในราชการของกองนิติการ เป็นประธาน มีผู้แทนสำนักผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ผู้แทนสำนักตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการจากทุกหน่วยงานไม่ต่ำกว่าระดับกองหรือเทียบเท่า เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการกองนิติการเป็นกรรมการและเลขานุการ นิติกร กลุ่มงานกฎหมาย กลุ่มงานพิจารณาอุทธรณ์ กองนิติการ และเจ้าหน้าที่กองวิชาการและแผนงาน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารการจัดระบบ การขอ การอนุญาต และการให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรม การพิจารณาวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยหรือปิดเป็นความลับ การพิจารณาวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารที่ควรเก็บไว้ที่กรมหรือให้จัดส่งไปจัดเก็บที่หอจดหมายเหตุแห่งชาติหรือหน่วยงานอื่น การให้คำแนะนำเสนอความเห็นกรณีมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย โดยในส่วนของผลการปฏิบัติงานที่สำคัญ ได้แก่ การพิจารณาวินิจฉัยการมีคำสั่งเปิดเผยหรือไม่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ในการมีคำสั่งเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๔. การจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการปฏิบัติของกรม

ในการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรองรับสิทธิของประชาชนในการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการนั้นได้แบ่งวิธีการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐไว้ ๓ ประการ ดังต่อไปนี้

๔.๑ การนำข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่กำหนดในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไปลงพิมพ์ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา
ในกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำคัญที่หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้มีการเปิดเผยอย่างแพร่หลาย ซึ่งได้แก่ ข้อมูลข่าวสารดังต่อไปนี้

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงาน

ของรัฐ

- (๔) ข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการกำหนด

การปฏิบัติในเรื่องโครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน สรุปรอานาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๓) กรมฯ ได้ดำเนินการ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๗๐ ง ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ ซึ่งในกรณีมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอานาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ผิดไปจากประกาศเดิม เช่น การจัดตั้งหน่วยงานภายในระดับกองขึ้นมาใหม่ หรือปรับปรุงอานาจหน้าที่ของหน่วยงานตามที่ประกาศไว้เดิม หน่วยงานของรัฐก็ต้องดำเนินการให้มีการลงพิมพ์ประกาศในราชกิจจานุเบกษาใหม่ด้วย

สำหรับในส่วนภูมิภาคสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดรวบรวมมีหน้าที่จัดส่งข้อมูลข่าวสารตามที่กรมได้ลงพิมพ์ไปแล้วส่งให้จังหวัดซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรมเป็นผู้ดำเนินการจัดทำเป็นการประกาศของจังหวัดแต่ละจังหวัดลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา^๕ และแม้ว่าข้อมูลข่าวสารบางส่วนราชการส่วนกลางได้ส่งไปลงพิมพ์แล้วก็ตามแต่เพื่อให้เกิดความเข้าใจในภาพรวมของโครงสร้างอานาจหน้าที่ของราชการส่วนภูมิภาคจังหวัดก็ต้องนำข้อมูลข่าวสารนั้นไปลงพิมพ์^๖

สำหรับวิธีการปฏิบัติในการนำข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ของกรมไปประกาศในราชกิจจานุเบกษานั้น เมื่อมีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวหน่วยงานของกรมจะต้องจัดส่งข้อมูลข่าวสารในเรื่องนั้นให้กองนิติการ เพื่อนำเสนออธิบดีลงนามถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและส่งไปลงพิมพ์ตามระเบียบกรมฯ ข้อ ๕ (๑) และถือปฏิบัติตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด^๗ โดยวิธีการส่งเรื่องไปลงพิมพ์จะต้องส่งต้นฉบับหรือสำเนาฉบับที่ปรากฏลายมือชื่อผู้มีอานาจลงนามในเรื่องนั้นจำนวน ๑ ชุด และสำเนาหรือภาพถ่ายที่มีข้อความชัดเจนจำนวน ๔ ชุด ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานระดับ ๕ หรือเทียบเท่าขึ้นไปลงนามรับรองสำเนา ระบุชื่อตำแหน่งผู้รับรองให้ชัดเจน ในกรณีที่มิเอกลสารแนบท้ายจะต้องดำเนินการส่งจ้างพิมพ์เอกลสารแนบท้าย ให้ติดต่อส่งจ้างกองโรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่าใช้จ่ายในการจ้างพิมพ์หน่วยงานที่ส่งเรื่องไปลงประกาศเป็นผู้รับผิดชอบ กองนิติการขอความร่วมมือให้หน่วยงานส่งเรื่องถึงกองนิติการก่อนวันที่ต้องการประกาศอย่างน้อย ๑๕ - ๒๐ วัน เว้นแต่กรณีเร่งด่วนขอให้ติดต่อล่วงหน้าเพื่อกองนิติการจะได้ประสานงานกับงานราชกิจจานุเบกษาเป็นการล่วงหน้า การดำเนินการดังกล่าวจะไม่รวมถึงกรณีที่กำหนดให้นายทะเบียนประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ และพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ สามารถดำเนินการได้เองไม่ต้องส่งเรื่องให้กองนิติการ เพราะเป็นหน้าที่ตามปกติที่กฎหมายบังคับให้ต้องดำเนินการประกาศในราชกิจจานุเบกษาอยู่แล้ว

^๕หนังสือตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๘๖๘๕ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๑

^๖หนังสือตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๙๘๓๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๑

^๗ตามหนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว๒๑ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒

เมื่อได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วหน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องส่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไปยังห้องสมุดกรมโดยเร็ว ตามข้อ ๕ (๑) ของระเบียบกรมฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารฯ บรรณารักษ์ห้องสมุดกรมจะได้จัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารให้มีรายละเอียดเพียงพอที่ประชาชนจะสามารถเข้าค้นคว้าได้เอง ตามข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าว ผู้ประสงค์จะขอเข้าตรวจดู ศึกษา ค้นคว้า หรือขอสำเนา สามารถติดต่อขอข้อมูลข่าวสารได้ ณ ห้องสมุดกรม หรืออาจจะไปติดต่อที่หน่วยงานโดยตรงก็ได้ ตามข้อ ๑๒ ของระเบียบดังกล่าว โดยให้แจ้งแก่บรรณารักษ์ห้องสมุดกรม หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่จะต้องอำนวยความสะดวกให้ตามสมควร และจะต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชนทั่วไปที่มาติดต่อขอรับบริการข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาดังกล่าว ตามมาตรา ๗ วรรคสาม และข้อ ๕ (๑) ของระเบียบกรมฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารฯ ให้หน่วยงานของรัฐสามารถที่จะดำเนินการเผยแพร่ โดยจัดพิมพ์เพื่อขาย หรือจำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงาน รวมทั้งจัดไว้ให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้ด้วยตนเอง ณ หน่วยงาน โดยต้องมีการจัดเก็บสถิติไว้เพื่อรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป

สำหรับกฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ที่มีสภาพอย่างกฎ ที่จะต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔) ดังกล่าวยังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หน่วยงานของรัฐจะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร ตามมาตรา ๘ แห่งความหมายของคำว่า “กฎ” หมายถึง บทบัญญัติที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลเป็นการบังคับ โดยทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยไม่ได้มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดเป็นการเฉพาะ^๔ ถ้าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลใช้บังคับตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ^๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลข่าวสารนั้นไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ประกาศคณะกรรมการฯ ใช้บังคับ โดยในส่วนของการได้ดำเนินการตรวจสอบและได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๖ ตอนพิเศษ ๑๘ ง ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๒ มีข้อมูลข่าวสารเรื่องหลักเกณฑ์การขอใบรับรองเป็นหน่วยงานฝึกอบรมการดับเพลิงเบื้องต้น หลักเกณฑ์การขอใบรับรองเป็นหน่วยฝึกซ้อมดับเพลิง และฝึกซ้อมหนีไฟ แนวปฏิบัติการจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานสำหรับหน่วยงานฝึกอบรมของกรม หลักเกณฑ์การขอใบรับรองเป็นหน่วยงานฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน หลักเกณฑ์การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน

^๔หนังสือตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๑๑/๙๑๐๑ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๒

^๕ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดพิมพ์หรือจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

๔.๒ การจัดข้อมูลข่าวสารของราชการให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ เป็นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนให้ความสนใจที่จะขอ ดู ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชนรวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว

(๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔)

(๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ

(๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลกระทบกระเทือนถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

(๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงตามมาตรา ๗ วรรคสอง

(๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

(๘) ข้อมูลข่าวสารตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ประกาศกำหนด

ตามมาตรา ๙ (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชนรวมทั้งความเห็นแย้ง หมายถึง บรรดาคำสั่งทางปกครองต่างๆ เช่น คำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย คำสั่งพนักงานตรวจแรงงาน คำวินิจฉัยการย้ายสถานประกอบกิจการฯ ของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ คำสั่งนายทะเบียนฯ ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ตลอดจนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของอธิบดีตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายแรงงาน รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

การกำหนดให้นำผลการพิจารณาและคำวินิจฉัยรวมทั้งความเห็นแย้งในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว วัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจดูได้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่ผ่านๆ มานั้น ใช้หลักเกณฑ์หรือหลักกฎหมายใดในการพิจารณา และผลของการพิจารณาเป็นอย่างไรใดเพื่อเทียบเคียงเรื่องของตนเองที่อาจจะมาเรียกร้องสิทธิของตน

ตามกฎหมาย และเพื่อเป็นการตรวจสอบความโปร่งใสและเป็นธรรมในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่โดยสุจริต ไม่ใช่เป็นการเลือกปฏิบัติ หรือเป็นการกระทำตามอำเภอใจของเจ้าหน้าที่

ตามมาตรา ๙ (๒) เรื่อง นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ (๔) มีวัตถุประสงค์ให้ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ว่าหน่วยงานของรัฐมีนโยบายอย่างไร หรือในกรณีที่มีปัญหาการตีความที่ไม่มีสภาพอย่างกฎ เช่น การตอบข้อหารือต่างๆ จะทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ได้ว่าหน่วยงานของรัฐมีความเห็นในเรื่องนั้นและมีวิธีปฏิบัติอย่างไร ประชาชนอาจมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามนโยบายนั้น หรืออาจให้ความเห็นและเสนอแนะในปัญหาจากนโยบายในการปฏิบัติหรือการตีความดังกล่าว

ตามมาตรา ๙ (๓) เรื่อง แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำลังดำเนินการ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีความสำคัญที่ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้ เพื่อให้การจัดทำแผนงานโครงการและงบประมาณเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ในการจัดข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าวไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบได้เองจะเป็นการสร้างความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ว่าปฏิบัติหน้าที่โดยซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตและคอร์รัปชัน และเป็นการสร้างความเป็นธรรมให้ประชาชนที่มีความสนใจที่จะรับเป็นผู้ดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ หรือรับจ้างปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ ได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยเท่าเทียมกัน การจัดข้อมูลข่าวสารของราชการในส่วนนี้จึงเน้นที่ปีงบประมาณปัจจุบันเป็นหลัก สำหรับปีงบประมาณที่ผ่านมา หากประชาชนต้องการรับรู้ก็สามารถใช้สิทธิขอได้ตามมาตรา ๑๑

ตามมาตรา ๙ (๔) เรื่อง คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีผลกระทบกระเทือนถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน ถ้ามีผลกระทบสิทธิหน้าที่ของเอกชนแล้ว ย่อมมีความจำเป็นอย่างยี่งที่จะต้องให้ประชาชนขอตรวจดูได้ด้วยตนเอง เพื่อทราบขั้นตอนและสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ แต่ถ้าคู่มือหรือคำสั่งกำหนดวิธีปฏิบัติไม่ได้กระทบกระเทือนสิทธิของเอกชนก็ไม่อยู่ในความหมายที่จะต้องจัดไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ โดยเฉพาะถ้าการเปิดเผยคู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติจะทำให้มีผลกระทบถึงผลสำเร็จในการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานที่ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์เจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

ตามมาตรา ๙ (๕) เรื่อง สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ วรรคสอง หมายถึง ข้อมูลข่าวสารตามที่กำหนดในมาตรา ๗ ซึ่งตามปกติจะมีเนื้อหาสาระสำคัญที่จะต้องให้ประชาชนได้รับรู้โดยวิธีการส่งข้อมูลข่าวสารนั้นไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา แต่ว่าข้อมูลข่าวสารนั้นมิได้ลงพิมพ์เพราะหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามสมควรแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐก็ต้องดำเนินการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา โดยวิธีอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นว่าได้มีการเผยแพร่โดยวิธีการจัดพิมพ์เผยแพร่เมื่อใด และสิ่งพิมพ์ดังกล่าวนี้ต้องแพร่หลายสามารถหาได้ง่ายโดยหน่วยงานของรัฐจึงต้องนำสิ่งพิมพ์นั้นจัดไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้เอง

ตามมาตรา ๙ (๖) เรื่อง สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอน หรือสัญญาาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ เป็นเรื่องสำคัญที่ประชาชนให้ความสนใจเพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐทำสัญญาในลักษณะที่เสียเปรียบ หรือเป็นสัญญาที่ไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ตามความมุ่งหมาย ในเรื่องสัญญาสัมปทานนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายเคยมีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับสัญญาเช่าที่ดิน โครงการจุฬาไฮเทค มิใช่สัญญาสัมปทานแต่เป็นสัญญาพัฒนาที่ดินเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการและไม่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย^{๑๐} และแม้มิใช่สัญญาสัมปทานที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้แต่ก็ยังคงมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ (มาตรา ๑๑)

ตามมาตรา ๙ (๗) เรื่อง มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือแต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี โดยจะต้องระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่ได้นำมาใช้ในการพิจารณาลงมตินั้นๆ ในส่วนของกรมฯ มีคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย เช่น คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ คณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

ตามมาตรา ๙ (๘) เรื่องที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศให้เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ มีจำนวน ๒ ฉบับ คือ ประกาศ เรื่อง กำหนดให้ประกาศประกวดราคาและการประกาศสอบราคาของหน่วยงานของรัฐที่หัวหน้าส่วนราชการลงนามแล้ว ฉบับลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และประกาศเรื่อง กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ ฉบับลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ ข้อมูลข่าวสารตามประกาศดังกล่าวหน่วยงานของรัฐจะต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส และช่วยกันจัดการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ สำหรับผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างต้องจัดทำตามแบบ สขร. ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๔ เป็นต้นมา ในส่วนของกรมฯ ได้มอบหมายให้กองคลังเป็นผู้ดำเนินการ สำหรับในส่วนภูมิภาคเป็นหน้าที่ของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดแต่ละจังหวัดที่จะดำเนินการ

สำหรับวิธีการดำเนินการจัดสถานที่ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ นี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้มีประกาศเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ฉบับลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑

^{๑๐}คำวินิจฉัยฯ ที่ สค ๒๓/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

ซึ่งในส่วนของกรมฯ นั้น ได้นำหลักเกณฑ์ตามกฎหมายและวิธีการตามประกาศมากำหนดเป็นระเบียบกรมฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารฯ โดยกำหนดให้**ห้องสมุดกรมฯ** ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกองวิชาการ และแผนงาน เป็น**สถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร** และตามประกาศกรมฯ เรื่อง โครงสร้างฯ อำนาจหน้าที่ วิธีดำเนินงาน และสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร ที่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปแล้วก็ได้กำหนดให้**สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัดและทุกพื้นที่** เป็น**สถานที่ให้บริการเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร** ดังนั้น หน่วยงานทั้งสองแห่งจึงต้องจัดสถานที่มุมใดมุมหนึ่งไว้ให้บริการประชาชนสามารถเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารได้เอง ทั้งนี้ ในการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ นั้น ตามระเบียบกรมฯ ข้อ ๕ (๒) กำหนดให้หน่วยงานส่งข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ดังกล่าว โดยจัดส่งไปให้ห้องสมุดกรมฯ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่เกิดข้อมูลข่าวสารนั้น ทั้งนี้ ห้องสมุดกรมฯ จะจัดดำเนินการจัดทำตรวจนี้เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า และสำหรับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ที่จะต้องจัดสถานที่ไว้ที่พร้อมที่จะให้ประชาชนตรวจสอบดูได้ด้วยความสะดวกในลักษณะเช่นเดียวกับห้องสมุดของกรมฯ โดยต้องจัดทำตรวจนี้เพื่อความสะดวกในการค้นหาดูด้วย

ในกรณีข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกำหนดในมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ รวมอยู่ด้วย ก่อนที่หน่วยงานต่างๆ จะส่งให้ห้องสมุดกรมฯ หรือส่งให้สถานที่ที่จัดไว้ให้ประชาชนค้นคว้าได้เองนั้น หน่วยงานเจ้าของข้อมูลข่าวสารเรื่องนั้นๆ จะต้องดำเนินการลบหรือตัดทอน หรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผย

ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีการรับรองถูกต้อง ซึ่งหน่วยงานสามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยการถ่ายเอกสารขนาดกระดาษเอ ๔ หน้าละไม่เกิน ๑ บาท และค่าทำเนียมการให้คำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร คำรับรองละไม่เกิน ๕ บาท และจะยกเว้นค่าธรรมเนียมสำหรับผู้มีรายได้น้อยก็ได้ ค่าถ่ายเอกสารและค่าธรรมเนียมนั้นเป็นรายได้แผ่นดิน

๔.๓ การจัดหาหรือการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการให้บุคคลที่มาขอเป็นการเฉพาะราย ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในกรณีนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนคนหนึ่งคนใดมีความอยากรู้ ตามกฎหมายจึงได้บัญญัติไว้ว่า “นอกจากข้อมูลข่าวสารของราชการที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หรือที่จัดเก็บไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้แล้ว หรือที่จัดให้ประชาชนค้นคว้าตามมาตรา ๒๖ แล้ว ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นแก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร เว้นแต่ผู้นั้นขอเป็นจำนวนมากหรือบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร”

ข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๑ นี้ จึงมีความหมายถึง ข้อมูลข่าวสารของราชการทุกเรื่องนอกจากที่จัดไว้ในประเภทข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๙ โดยหน่วยงานจะต้องจัดเก็บข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ ไว้ที่หน่วยงาน และให้แจ้งประเภทข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ห้องสมุดทราบ เพื่อให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการติดต่อขอข้อมูลกับหน่วยงาน ทั้งนี้ ห้องสมุดอาจจะจัดทำดัชนีเพื่อความสะดวกในการค้นคว้าก็ได้

วิธีการยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๑๑ ประชาชนผู้ขอข้อมูลข่าวสารจะต้องยื่นคำขอตามระเบียบกรมฯ ข้อ ๑๓ ในกรณีเป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๙ ประชาชนไม่จำเป็นต้องเขียนคำขอ แต่เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่จะได้พิจารณาว่าเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด สามารถจัดหาให้ผู้ขอได้หรือไม่ จะให้ผู้ขอเขียนคำขอด้วยก็ได้ หรือกรณีไม่ได้ใช้คำขอตามแบบทำระเบียบกรมฯ แต่เป็นหนังสือที่มีข้อความเข้าใจในลักษณะเช่นเดียวกับแบบคำขอก็สามารถอนุโลมให้ใช้ได้ โดยถือว่าเป็นคำขอตามระเบียบกรมฯ เพื่อประโยชน์และเป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้ขอ

ผู้มีสิทธิอนุญาต หมายถึง บุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามที่กำหนดใน ข้อ ๑๔ ของระเบียบกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งได้แก่ อธิบดีหรือรองอธิบดีมีอำนาจอนุญาตข้อมูลข่าวสารทุกชนิด ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการสถาบัน เลขาธิการกรม สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานระดับกอง ผู้อำนวยการสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ หัวหน้ากลุ่มงาน หัวหน้าฝ่าย หรือข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป โดยผู้มีสิทธิอนุญาตสามารถอนุญาตได้เฉพาะสำหรับ **ข้อมูลข่าวสารที่ตนเองเป็นผู้รับผิดชอบ และเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตามสายการบังคับบัญชา** และการอนุญาตสามารถกำหนดเงื่อนไขในการใช้ข้อมูลตามความเหมาะสมได้ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๐ (๒) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การพิจารณาคำขอ เมื่อมีบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ เป็นหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องจัดหาข้อมูลข่าวสารให้ ในกรณีข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้นอยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ตามมาตรา ๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอจะต้องแนะนำเพื่อให้ผู้ขอไปยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า หรือในกรณีข้อมูลข่าวสารนั้นจัดทำขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น และได้ระบุห้ามการเปิดเผยไว้ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามมาตรา ๑๖ ให้หน่วยงานของรัฐนั้นส่งคำขอนั้นให้หน่วยงานของรัฐผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารนั้นพิจารณาเพื่อมีคำสั่งต่อไป ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง

การปฏิเสธคำขอ ตามมาตรา ๑๑ วรรคแรกตอนท้าย ถ้าผู้ขอนั้นได้ขอเป็นจำนวนมาก กล่าวคือ ขอมากเกินกว่าที่จะให้ได้ หรือได้ขอบ่อยครั้งโดยไม่มีเหตุอันควร หน่วยงาน

จะปฏิเสธขอข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้ หรือข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นไม่เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่แล้ว ในสภาพพร้อมที่จะให้ได้ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม หรือจัดให้มีขึ้นมาใหม่ เว้นแต่การแปรสภาพเป็นเอกสารจากข้อมูลข่าวสารที่บันทึกไว้ในระบบการบันทึกภาพหรือเสียง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือระบบอื่นใด การปฏิเสธนี้ไม่ใช่ข้อห้ามเด็ดขาด ที่จะปฏิเสธไม่ให้ข้อมูลข่าวสาร ถ้าเรื่องที่ขอนั้นเป็นเรื่องสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามปกติของหน่วยงาน เจ้าหน้าที่จะจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก รวบรวม จัดให้มีขึ้นมาใหม่ ก็ได้

สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นมี ๒ กรณี ดังนี้

กรณีแรก ผู้ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารว่าได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารจากบุคคลใด เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้นั้นพิจารณาแล้วว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้นั้นทราบเพื่อจะได้เสนอคำคัดค้านภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วันนับแต่วันได้รับแจ้ง

กรณีที่สอง คือ บุคคลที่ทราบเองและเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นกระทบประโยชน์ได้เสียของตนเอง บุคคลใดก็ตามที่ทราบว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบประโยชน์ได้เสียของบุคคลนั้น สามารถยื่นคำคัดค้านต่อเจ้าหน้าที่โดยไม่ต้องรอให้ได้รับแจ้งก่อน

การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับคำคัดค้าน ให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่พิจารณาเหตุผลที่ระบุในคำคัดค้านถ้าเห็นว่าคำคัดค้านไม่มีเหตุผลที่เหมาะสมให้เจ้าหน้าที่ที่มีคำสั่ง “ไม่รับฟังคำคัดค้าน” และแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบว่า จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ แต่ผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์โดยยื่นคำอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานยกรัฏฐมนตรี ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับแจ้ง และถ้าผู้คัดค้านประสงค์จะอุทธรณ์คำวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่ขอให้ส่งสำเนาคำอุทธรณ์ให้เจ้าหน้าที่ด้วย เพื่อทราบและจะได้ระงับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ก่อน

ในกรณีคำคัดค้านมีเหตุผลที่สามารถรับฟังได้ ให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่ง “มิให้เปิดเผย” ข้อมูลข่าวสารนั้น และแจ้งให้ผู้ขอทราบพร้อมแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการฯ เช่นเดียวกับกรณีผู้คัดค้านอุทธรณ์ ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ มิให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สิทธิอุทธรณ์

กรณีแรก ผู้ขอมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น หรือได้รับการปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ

กรณีที่สอง ผู้คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน

การพิจารณาคำขอและคำคัดค้าน เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะคำสั่งเปิดเผย หรือคำสั่งไม่เปิดเผย หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน ถือได้ว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง ประเภทหนึ่ง และต้องพิจารณาตามหลักข้อยกเว้นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผยตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕

ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หมายถึง ข้อมูลที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งโดยหลักการแล้วไม่อาจเปิดเผยได้ แต่เมื่อครบเจ็ดสิบห้าปีจะกลายเป็นข้อมูลข่าวสารประเภทเอกสารประวัติศาสตร์ ตามมาตรา ๒๖

ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยได้ โดยต้องคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องว่าเป็นกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ ความมั่นคงในทางการคลังของประเทศ

(๒) การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร

(๓) ความเห็น หรือคำแนะนำภายในหน่วยงาน ในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำในดังกล่าว

(๔) การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคล

(๕) รายงานทางการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

(๖) ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผย

(๗) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในการนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของกรมฯ (กข.กสร.) ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติการมีคำสั่งให้เปิดเผย หรือคำสั่งมิให้เปิดเผย หรือคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านตามหนังสือกรมฯ ที่ รส ๐๖๐๕/ว ๐๘๖๐๗ - ๐๘๖๐๘ ลง วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ ซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าวนี้เป็นเพียงกรอบในการพิจารณาวินิจฉัยของเจ้าหน้าที่เพราะอาจกล่าวได้ว่าเป็นดุลพินิจในการพิจารณา และเป็นการพิจารณาตามที่หน่วยงานต่างๆ ได้นำเสนอ ซึ่งเมื่อมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไป

กรณีไม่สามารถวินิจฉัยได้ด้วยตนเอง ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๑๑ นั้นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อ ๕ หรือไม่ กล่าวคือ เป็นข้อมูล

ที่ต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หรือเป็นข้อมูลที่ต้องจัดไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ด้วยตนเองหรือข้อมูลที่จะต้องให้ประชาชนผู้ขอหรือไม่ หน่วยงานจะต้องส่งความเห็นให้ กข.กสร. พิจารณาวินิจฉัยก็ได้

การรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสาร เมื่อผู้มีอำนาจอนุญาตในการให้ข้อมูลข่าวสารได้อนุญาตตามคำขอแล้ว ข้าราชการระดับ ๓ ขึ้นไป มีอำนาจรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารได้ โดยต้องลงลายมือชื่อ พร้อมทั้งชื่อตัว ชื่อสกุลและตำแหน่งตลอดจนวันเดือนปีที่ได้รับรอง ตามระเบียบกรมฯ ข้อ ๑๖ ส่วนข้าราชการระดับ ๑ – ๒ หรือบรรดาลูกจ้าง หรือพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นที่ไม่มีตำแหน่งหน้าที่ ไม่มีสิทธิอนุญาตและไม่มีสิทธิรับรองสำเนา ในการให้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

การปฏิบัติตามกฎหมายอื่นๆ ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอตามมาตรา ๑๑ นี้ ถ้าจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบอื่น หรือมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นไว้ เป็นกรณีพิเศษ การขอและการอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศใช้บังคับแทนการรักษาความลับในเรื่องเกี่ยวกับเอกสารตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ การพิจารณาอนุญาตให้ข้อมูลข่าวสารที่มีชั้นความลับจึงไม่สามารถทำได้ เว้นแต่จะมีการปรับชั้นความลับโดยการปลดชั้นความลับออกก่อน

การรายงาน กรณีมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ โดยตามระเบียบกรมฯ ข้อ ๑๗ หน่วยงานต้องรายงาน การขอ และการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ กข.กสร. ทราบโดยเร็ว ตามระเบียบไม่ได้กำหนดเวลาไว้โดยเฉพาะ แต่เห็นได้ว่ากรณีไม่อนุญาตหรือกรณีไม่รับฟัง คำคัดค้านอาจมีการอุทธรณ์คำสั่งหรือการร้องเรียน ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการให้การพิจารณาอุทธรณ์หรือการร้องเรียน หน่วยงานควรรับผิดชอบการรายงานข้อเท็จจริงให้กรมฯ ทราบโดยเร็ว และในทางปฏิบัติเรื่องรายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการขอให้กรมฯ รายงานผลการปฏิบัติฯ ปีละ ๒ ครั้ง คือ รายงานงวดเดือนเมษายน – กันยายน และงวดเดือนตุลาคม ถึงเดือนมีนาคม โดยให้ส่งแบบรายงานภายในวันที่ ๕ เดือนเมษายน และเดือนตุลาคม ดังนั้น ทุกหน่วยงานจึงต้องรายงานผลการปฏิบัติการให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานให้กรมทราบทุกหกเดือนเช่นกัน โดยให้รายงานตามแบบ กข.กสร. ๑

๕. การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๕.๑ หน้าที่หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๒๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเท่าที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเพื่อการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และจะต้องยกเลิกการจัดให้มีระบบดังกล่าวเมื่อหมดความจำเป็น

(๒) พยายามเก็บข้อมูลข่าวสารโดยตรงจากเจ้าของข้อมูล

(๓) จัดให้มีการพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาและตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องอยู่เสมอ
เกี่ยวกับสิ่งดังต่อไปนี้

(ก) ประเภทของบุคคลที่มีการเก็บข้อมูลไว้

(ข) ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

(ค) ลักษณะการใช้ข้อมูลตามปกติ

(ง) วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

(จ) วิธีการขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล

(ฉ) แหล่งที่มาของข้อมูล

(๔) ตรวจสอบแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในความรับผิดชอบให้ถูกต้อง
อยู่เสมอ

(๕) จัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยแก่ระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ตามความเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการนำไปใช้โดยไม่เหมาะสมหรือเป็นผลร้ายแก่เจ้าของข้อมูล

หน่วยงานของกรมฯ ที่จัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เช่น กองการเจ้าหน้าที่
จัดเก็บข้อมูลข้าราชการพลเรือนสามัญ ลูกจ้าง อดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ และอดีตลูกจ้างประจำ
(ข้อสังเกต ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลของลูกจ้างชั่วคราว) กองแรงงานสัมพันธ์มีการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล
ของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงาน สหพันธ์แรงงาน สภาองค์กรลูกจ้าง สมาคมนายจ้าง สหพันธ์
นายจ้าง สภาองค์กรนายจ้าง และคณะกรรมการบริหารองค์กรดังกล่าว ที่ปรึกษาด้านแรงงานสัมพันธ์
ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการไตรภาคีต่างๆ และผู้สมัคร
รับเลือกตั้งเพื่อกำหนดตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบ สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน มีการจัดเก็บข้อมูล
ส่วนบุคคลที่เป็นวิทยากรฝึกอบรม และข้อมูลเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ในส่วนของ
สำนักงานกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง กองสวัสดิการแรงงาน กองตรวจความปลอดภัยในการทำงาน
มีการจัดทำบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการฯ ตามกฎหมายซึ่งอาจมีการเก็บประวัติข้อมูลข่าวสาร
ส่วนบุคคล สำหรับกองรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ได้แจ้งยกเลิกระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแล้ว
เหลือเพียงแต่รายชื่อตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรมฯ ได้พิจารณาดำเนินการประกาศเรื่องข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเฉพาะส่วน
ของข้าราชการของกรมฯ ตามที่กองการเจ้าหน้าที่ดำเนินการ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ประกาศฉบับทั่วไป เล่มที่ ๑๑๘ ตอนที่ ๑๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ สำหรับข้อมูลข่าวสาร
ส่วนบุคคลของกองอื่นๆ นั้นให้หน่วยงานกลับไปทบทวนการดำเนินการว่ามีความจำเป็นในด้านการ
จัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ หากไม่มีการจำเป็นให้ยกเลิกการจัดเก็บเพื่อไม่ให้เป็นภาระ
แก่การปฏิบัติงาน โดยให้หน่วยงานที่มีลักษณะการดำเนินการใกล้เคียงกัน เช่น ในเรื่องการจดทะเบียน
องค์กรของสำนักงานทะเบียนกลาง กองแรงงานสัมพันธ์ และกองรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และในเรื่องของ

ข้อมูลวิทยากรของกองฝึกอบรมแรงงาน และสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน ให้ดำเนินการ
ปรึกษาหารือร่วมกัน

๕.๒ การขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยที่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มีหลักการว่า
“ปกปิดเป็นหลัก เปิดเผยเป็นข้อยกเว้น” ดังนั้นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจึงเปิดเผยไม่ได้ แต่มี
ข้อยกเว้นตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๔ เช่น ถ้าได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลหรือ
เป็นการเปิดเผยต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ หรือการใช้ข้อมูล
ตามปกติภายใต้วัตถุประสงค์การจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น หรือต่อหน่วยงานรัฐที่ทำงาน
ด้านวางแผนหรือสถิติหรือสำมะโนครัวต่างๆ หรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยฯ หรือต่อเปิดเผยต่อ
หอจดหมายเหตุแห่งชาติ หรือต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
การสืบสวน การฟ้องคดี ไม่ว่าจะเป็คดีประเภทใดก็ตาม หรือเป็นการจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับ
อันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล หรือเปิดเผยต่อศาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐ หรือ
บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าวหรือกรณีอื่นๆ ตามที่กำหนดใน
พระราชกฤษฎีกา

การเปิดเผยตามมาตรา ๒๔ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๙) ให้มีการจัดทำบัญชี
ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑

ในส่วนของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารในส่วนข้อมูลของตนเองนั้น
หน่วยงานของรัฐจะต้องอนุญาตให้บุคคลผู้นั้นตรวจดูและขอสำเนาได้ ถ้าเห็นว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล
ของตนเองนั้นไม่ถูกต้องตามความจริงก็มีสิทธิยื่นคำขอเป็นหนังสือให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขเปลี่ยนแปลง
หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนนั้นได้ โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาคำขอดังกล่าวและแจ้งให้บุคคล
นั้นทราบโดยไม่ชักช้า และในกรณีหน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารให้ตรง
ตามที่มีคำขอผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวัน
นับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๕
แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๖. เอกสารประวัติศาสตร์

ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเอกสารประวัติศาสตร์ ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเอกสารประวัติศาสตร์ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยงานสารบรรณฯ ข้อ ๕๗ ข้อ ๕๘ นั้นโดยสรุปหมายถึง เอกสารที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์
จะเก็บไว้ และมีอายุครบกำหนดตามที่กำหนดนับจากวันเสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ซึ่งได้แก่
เอกสารข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่มีอายุครบเจ็ดสิบห้าปี
เอกสารข้อมูลข่าวสารที่มีคำสั่งไม่เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ ที่มีอายุครบ
ยี่สิบปี

ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเอกสารประวัติศาสตร์ดังกล่าวกำหนดให้หน่วยงานจะต้องจัดส่ง
หอจดหมายเหตุ กรมศิลปากร ซึ่งกรมฯ มอบหมายให้สำนักงานเลขานุการกรมแจ้งเวียนทุกหน่วยงาน
สำรวจเอกสารประวัติศาสตร์ตามระเบียบงานสารบรรณ ข้อ ๕๗ ข้อ ๕๘ และให้ทุกหน่วยงานถือปฏิบัติ
ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ

๗. ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่

ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
กำหนดให้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดถ้าเข้าข่ายต้องรับผิดชอบตามกฎหมายใดก็ตาม เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ที่ไม่ต้องรับผิดชอบหากได้กระทำโดยสุจริต โดยกรณีข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ จะต้องดำเนินการ
ให้ถูกต้องตามระเบียบที่ออกมาตามมาตรา ๑๖ ซึ่งได้แก่ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือกรณีการสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่จะมีคำสั่ง
ไม่เปิดเผยได้กระทำการไปเพื่อประโยชน์อันสำคัญยิ่งกว่าที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะหรือชีวิต ร่างกาย
สุขภาพ หรือประโยชน์อื่นของบุคคล และคำสั่งนั้นได้กระทำโดยสมควรแก่เหตุ ซึ่งคำสั่งนั้นอาจกำหนด
ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขการใช้ข้อมูลนั้นตามความเหมาะสมก็ได้ แต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้น
ไม่เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐพ้นความรับผิดชอบ

คณะผู้จัดทำ

นายสมภพ ปราบณรงค์	ผู้อำนวยการกองนิติการ
นายครรชิต มโนวรางกูร	ผู้อำนวยการกลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย นิติกรรมและสัญญา
นางสาวกิติมา ตีรเศรษฐเสมา	นิติกรชำนาญการ
นายเชิดศักดิ์ กำปั่นทอง	นิติกรชำนาญการ
นายสุรพงศ์ วิจิตรโสภา	นิติกรปฏิบัติการ
นายเกียรติชัย เตชนิรันดร์	นักวิชาการแรงงาน
นางสาวสุดารัตน์ ธิชาญ	นักวิชาการแรงงาน
นายภัทรธร แสนนาม	นักวิชาการแรงงาน
นางสาวสุมาลี ทองประดับ	นักวิชาการแรงงาน
นางสาวทัชช อมรรพพัทธ์	นักวิชาการแรงงาน
นายธวัชชัย ไตรยวงศ์	นักวิชาการแรงงาน

.....